

yeni ipek yolu

KONYA TİCARET ODASI DERGİSİ

YIL: 37 · SAYI: 411 · EYLÜL-EKİM 2024

**MASTER SHOES 2.
KONYA AYAKKABI VE
ÇANTA MODA FUARI**

**TÜRKİYE’NİN TİCARET
ELÇİLERİ KONYALI
İHRACATÇILARLA BULUŞTU**

**TESTİ KIRILMADAN
NEET’LERE NE YAPILMALI?**

**YÜKSEKÖĞRETİM BEYİN
GÖÇÜ İSTATİSTİKLERİ
(2021-2023)**

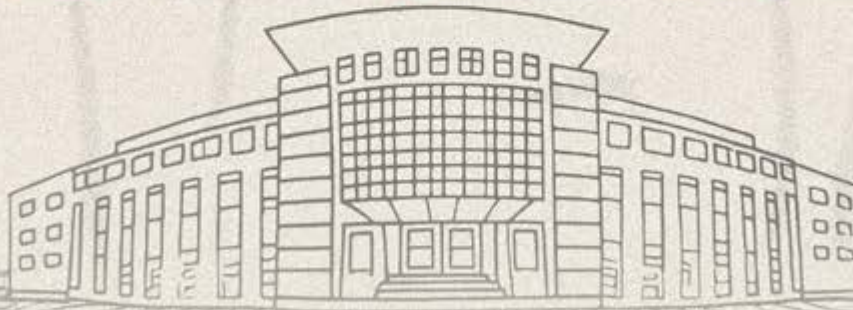
**Listofcompany.com/tr
WEB SİTEMİZ YENİLENDİ!**

**DİJİTALLEŞME VE SİBER
GÜVENLİĞİN ÖNEMİ**

**KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ**

HAYALLERİN GERÇEKLE BULUŞTUĞU ÜNİVERSİTE

aday.karatay.edu.tr

4441251

KONYA TİCARET ODASI ÜNİVERSİTESİDİR

MESLEKİ EĞİTİMLER

SERTİFİKA PROGRAMLARI

BİLİŞİM EĞİTİMLERİ

SAĞLIK EĞİTİMLERİ

KİŞİSEL GELİŞİM EĞİTİMLERİ

KURSLAR

PROJE VE DANIŞMANLIK

**KARSEM'DE
DAİMA SİZE UYGUN
BİR EĞİTİM VARDIR!**

☎ 332 221 72 54 www.karsem.com.tr

**KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
KARSEM**
Sürekli Eğitim Merkezi

BAŞLARKEN

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
EĞİTİM VE SAĞLIK YAKETİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
TEKNOLOJİ VE EĞİTİM KAMPÜSÜ

1882
KONYA TİCARET ODASI
ULUSLARARASI FUAR MERKEZİ

KONYA TİCARET ODASI
TAHKİM VE ARABULUCULUK
MERKEZİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
MODEL FABRİKA
KONYA

1882
KONYA TİCARET ODASI
MESLEKİ EĞİTİM VE ÖLÇÜLÜK HİZMETLERİ A.Ş.

1882
KONYA TİCARET ODASI
EĞİTİM VE SAĞLIK YAKETİ
İKTİSADİ İŞLETMESİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
DİJİTAL TİCARET MERKEZİ

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
KARSEM

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
KARYAY

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

KOSAM

1882
KONYA TİCARET ODASI
ENERJİ VERİMLİLİĞİ MERKEZİ

1882
KONYA TİCARET ODASI
SİBER GÜVENLİK MERKEZİ

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK TEKNOLOJİLERİ MERKEZİ

ipek yolu
Yeni

/konyato

/konyato

/konyato

Konya Ticaret Odası

Konya Ticaret Odası

1882
KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

Merkez Bankası, Kasım ayı başlarında, enflasyondaki düşüş zayıflığından hoşnut olmadığını vurguladıktan sonra yılsonu tahminini yüzde 38'den 44'e yükseltti ve ardından Kasım ayında politika faiz oranını %50'de sabit tuttu.

Ekim ayında TÜFE aylık bazda %2,88 artış kaydetti. Yüksek bazın etkisiyle yıllık TÜFE enflasyonu gerileme eğilimini beşinci aya taşıyarak %48,58 ile Temmuz 2023'ten bu yana en düşük seviyesine indi.

Diğer taraftan sanayi üretimi verileri ekonomideki yavaşlamayı göstermektedir. Sanayi üretimi Temmuz'da %4, Ağustos'ta % 5,3 daralmasının ardından Eylül ayında da yıllık bazda % 2,4 daraldı.

Sanayi üretimindeki düşüş 2024 yılı 3. çeyrek büyüme rakamlarında etkisini gösterecektir. Türkiye ekonomisi, 2024 yılının 2. çeyreğinde yüzde 2,5 büyüme kaydetmişti.

Büyüme oranı, uygulanan dezenflasyon programı ve özellikle faizin yükseltilmesi sonucu 2024 yılında düşmüş bulunuyor. Tahminler yılın ortalama yüzde 2,5 – 3,0 arasında bir büyüme oranı ile tamamlanacağı yönünde yoğunlaşıyor.

Uygulanan dezenflasyon programının olumlu bir etkisi de cari açığın azalmasıyla ortaya çıkıyor. Dikkat edilecek olursa 2001 ve 2019 yılı örneklerinde olduğu gibi Türkiye ekonomisi küçüldüğünde cari fazla ortaya çıkmaktadır. Bunun nedeni ekonomi büyüme ivmesini kaybedince ithalatın azalması ve cari açığın kapanması hatta fazlaya dönüşmesidir. Cari açığın azalması ilk bakışta olumlu olsa da ekonomik büyümenin gerilemesiyle ortaya çıktığı için bir anlamda da olumsuz gidişin işaretidir.

Ekonomide daralma eğilimi belirginleşirken sanayicilerin, KOBİ'lerin ve esnafın şikâyetleri de giderek artıyor. Reel sektör olarak Merkez Bankası politikası savunduğumuz bir politika ama enflasyonla mücadelenin giderek uzaması, tam anlamıyla istenilen sonucun henüz alınmaması, işletmeler üzerindeki yükü artırmaktadır.

Düşük büyüme üretim ve yatırımın devamlılığı açısından risk taşımaktadır. Bu

sorunun çözümü olarak da faiz indirimlerinin başlaması gerektiğini düşünüyoruz. Enflasyondaki düşüş eğilimi de Aralık ayında belirli ölçüde faiz indirimi makul hale getirmiştir.

Net bir şekilde kasım ayı enflasyonu beklenti üzeri gelmez ve enflasyon beklentileri bozulmazsa mart ayından bu yana sabit tutulan politika faizi indirileceğini tahmin ediyoruz. Ancak Para Politikası Kurulu'nun aslında hareket alanı pek de öyle geniş değil. Bu nedenle faiz indirimlerine 250 baz puanla başlanabilir.

İş âlemimizi ilgilendiren asgari ücret konusu da gündemde daha fazla yer almaktadır. Yönetmeliğe göre, Türkiye'de asgari ücret; coğrafi bölge, yaş ve sektör ayrımı olmaksızın ulusal düzeyde tek tip olarak belirleniyor.

Sosyo-ekonomik gelişmişlik endeksine göre 1. Bölge ile 6. Bölgede çalışanlar aynı ücreti aldığı gibi farklı yetkinliklerde iş yapan çalışanların aynı ücreti almasını da sürdürülebilirlik açısından sağlıklı bulmuyoruz. Türkiye'de asgari ücretin bölgesel ve sektörel olarak uygulanmasına yönelik görüş ve önerilerimizi ekonomi yönetimine sürekli olarak iletmekteyiz. Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezimiz (KOSAM) da gelişmiş ülkelerde yaygın şekilde uygulanan ve iş dünyasının ekonomi yönetiminde talepleri arasında yer alan bölgesel ve sektörel asgari ücret konularını raporlaştırdı. Raporlarımızı kamuoyu ile paylaştık.

KOSAM, son yıllarda tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de tartışılır hâle gelen "ne eğitimde ne istihdamda bulunan gençler" konusunu ele aldığı "Testi Kırılmadan NEET'lere Ne Yapılmalı? Saatlik Çalışma Çözüm Mü?" raporunu kamuoyu ile paylaştı. Kısaca NEET olarak tanımlanan 15-24 yaş arasındaki işsiz ve eğitimde aktif olmayan genç sayısının endişe verici seviyelere ulaştığıdır. KOSAM'ın hazırladığı rapor, NEET konusunda yerel ve ulusal düzeyde ciddi farkındalık oluşturmayı amaçlamaktadır.

Gelişmekte olan ülkelerde, NEET kategorisindeki genç sayısı giderek artmakta, bu durum, küresel ekonomik sorun-

lar arasında önemli yer tutmaktadır. İlgili sorunlara çözüm bulunması, ülkelerin refahı açısından kritik önem taşımaktadır. KOSAM; ne eğitim öğretimde ne de istihdamda olmayan gençlerle ilgili yapılmış olan uluslararası çalışmalar ve uygulamaları inceleyerek, küresel ve ulusal çapta değerlendirmelerle NEET sorununa dair çeşitli çözüm önerilerini paylaştı.

Raporumuzda, Türkiye ve dünya genelindeki NEET kapsamına giren gençlere dair veriler ele alındı. Ülkemizin, ilgili politikaları kendi koşullarına göre uyarlaması, daha fazla çaba göstermesi, düzenlemelerin NEET gençlerinin farklı ihtiyaçlarına uygun şekilde tasarlanması ve veri odaklı desteklenmesi gerektiğinin üzerinde durulmaktadır.

Türkiye'de NEET gençlerinin artışı ele alınarak saatlik çalışma modeli önerisini getiriyoruz. Bu esnek çalışma biçimi, gençlerin işgücüne entegrasyonunu hızlandırırken, işverenlere de esneklik sunmaktadır. Ayrıca, NEET gençlerin, sertifikalı mesleki eğitimler ile desteklenmeleri gerekmektedir.

Esnek çalışma modellerinin tercih edilmesi dikkate alındığında, akort veya parça başı ücret bazlı çalışma gibi alternatif çözümler de ciddi önem taşımaktadır. Gençler, her konuda kısa zamanlı odaklanma çağında yaşadıkları için uzun süreli işlerden ziyade saatlik veya parça bazlı işlere yönelmektedir. Aslında bu durum, NEET gençler için yeni fırsatlar sunmaktadır.

Raporumuz, saatlik/parça bazlı çalışma modelini önceleyen, gençlerin işgücü dinamikleri ve yaşam tarzlarının değişimiyle birlikte esnek çalışma modellerine olan talebi de incelemektedir. Bu modelin etkinliği için, bağımsız çalışan haklarını düzenleyen bir yasal çerçeve, uygun sigorta sistemleri ve şeffaf vergilendirme gerekmektedir. Sonuçta ne eğitim öğretimde ne de istihdamda olmayan gençler için, kapsamlı planlama ve yasal düzenlemeler içeren saatlik çalışma modeli, farklı ve yenilikçi bir çözüm olarak öne çıkmaktadır.

Selçuk ÖZTÜRK

Konya Ticaret Odası Başkanı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yönetim Kurulu Üyesi

İMTİYAZ SAHİBİ

Konya Ticaret Odası Adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Selçuk ÖZTÜRK

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Özhan SAY

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Mustafa AKGÖL

GÖRSEL SANAT YÖNETMENİ

M. Fatih ÖZSOY

GRAFİK-TASARIM

ÇİZGİ MEDYA - Mehmet ÇAKIR
cizgimedya@konya@gmail.com
Tel: 0507 443 81 07

BASKI-ÇILT

Anadolu Ofset - İbrahim GÜVENÇ
Matbaacılar Sitesi Muhabir Caddesi
6. Blok No: 13 - Karatay/KONYA
Telefon: 0332 342 01 60 (pbx) - 0332 342 03 76
www.anadolumatbaa42.com
anadolumatbaa42@hotmail.com
Sertifika No: 51489

DAĞITIM

KONYA PTT BAŞMÜDÜRLÜĞÜ
Vatan Cad. No: 3 - Selçuklu/KONYA
Tel: 0332 238 49 60 - Faks: 0332 236 17 75
E-mail: konya-pazarlama@ptt.gov.tr

YAYIN TÜRÜ

Yerel, Süreli

İki ayda bir yayınlanır.

Bu dergideki yazı ve resimler kaynak belirtilmek sureti ile kullanılabilir.
Dergimizde yayınlanan yazılardaki görüşler yazarlarına aittir.
Dergimizde yayınlanmak üzere gönderilen yazılar, yayınlansın veya
yayınlanmasın iade edilmez.

Basım Tarihi: Kasım/2024

YAYIN KURULU

Mustafa KARAMERCAN
Teoman YILMAZ
Arif AYYILDIZ
Samî DOYRAN
Murat ÇETİN

İLETİŞİM ADRESİ

KONYA TİCARET ODASI
Vatan Caddesi No.1 Selçuklu/KONYA
www.kto.org.tr
Tel: 0332 221 52 52 - Faks: 0332 353 05 46

**BASIN VE HALKLA
İLİŞKİLER MÜDÜRLÜĞÜ**

Tel: 0332 221 52 94-221 52 67

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Fevzi Rifat ORTAÇ
Prof. Dr. Mehmet ÇELİK
Prof. Dr. Kerim ÇINAR
Prof. Dr. Haşim KARPUZ
Prof. Dr. Önder KUTLU
Prof. Dr. Abdülkadir BULLUŞ
Prof. Dr. Caner ARABACI
Prof. Dr. Bayram ÜREKLİ
Prof. Dr. İsmail KIVRIM
Prof. Dr. Ahmet ÇAYCI
Doç. Dr. Mustafa AKKUŞ
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ERGUN
Dr. Öğr. Üyesi Şerife Ozkan NESİMİOĞLU

İÇİNDEKİLER

06 |

MASTER SHOES 2. KONYA AYAKKABI VE ÇANTA MODA FUARI

08 |

TÜRKİYE'NİN TİCARET ELÇİLERİ KONYALI İHRACATÇILARLA BULUŞTU

10 |

KTO'DA EKİM AYI MECLİS TOPLANTISI YAPILDI

12 |

BAŞKAN ÖZTÜRK'TEN TÜRKİYE'DE GENÇ İŞSİZLİĞİNE RADİKAL ÇÖZÜM

14 |

TÜRK ANADOLU VAKFI BAŞKANI EROL KÜÇÜKBAKIRCI, KTO MECLİSİ'NE KONUK OLDU

15 |

KONYA DEFTERDARI RECEP BORA MECLİS ÜYELERİYLE BİR ARAYA GELDİ

16 |

VERİ VE BİLGİ GÜVENLİĞİ KTOTEK'TE KONUŞULDU

İ Ç İ N D E K İ L E R

17 |

**KONYA MERKEZ İMAM
HATİP LİSESİ'NİN TEMELİ
DÜZENLENEN TÖRENLE ATILDI**

30 |

**"TEKNOLOJİ KÖPRÜSÜ:
İNOVASYON VE İŞ BİRLİĞİ
PROJE PAZARI", KTO
KARATAY ÜNİVERSİTESİ EV
SAHİPLİĞİNDE GERÇEKLEŞTİ**

32 |

**KTO KARATAY, DÜNYA
ÜNİVERSİTELERİ
SIRALAMASINDA YENİ BİR
BAŞARIYA İMZA ATTİ**

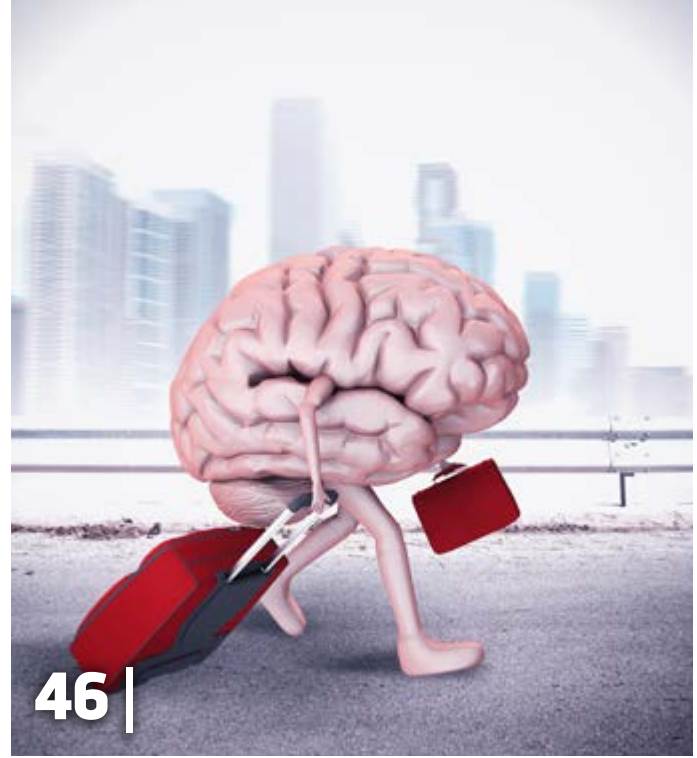
38 |

**DİJİTALLEŞME VE SİBER
GÜVENLİĞİN ÖNEMİ**

40 |

**TESTİ KIRILMADAN NEET'LERE
NE YAPILMALI?**

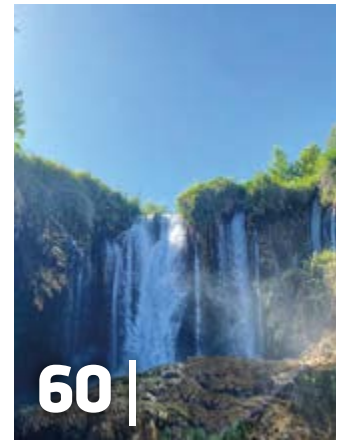
46 |

**YÜKSEKÖĞRETİM BEYİN GÖÇÜ
İSTATİSTİKLERİ**

48 |

**TÜRKİYE "YEŞİL
DÖNÜŞÜM"E
UYUMDA GEÇ
KALMAMALI**

60 |

**HADİM YERKÖPRÜ
ŞEHALESİ**

67 |

**KONYA EKONOMİK GÖSTERGELER
EYLÜL 2024**

MASTER SHOES 2. KONYA AYAKKABI VE ÇANTA MODA FUARI

Konya Ayakkabıcılar Odası ve Konya Ayakkabı Sanayicileri Derneği tarafından düzenlenen Master Shoes 2. Konya Ayakkabı ve Çanta Moda Fuarı KTO-Tüyap Uluslararası Fuar Merkezi'nde 16-19 Ekim 2024 tarihleri arasında gerçekleştirildi.

Açılışa, Ticaret Bakan Yardımcısı Özgür Volkan Açar, Konya Milletvekili Tahir Akyürek, Büyükşehir Belediyesi Başkan Vekili Mustafa Uzbaş, Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Konya Sanayi Odası Başkanı Mustafa Büyükeğen, Konya Ayakkabıcılar Odası Başkanı Muhammet Acar, Konya Ayakkabı Sanayicileri Derneği Başkanı Kemal Özarpa, Konya Esnaf ve Sanatkarlar Odası Başkanı Muharrem Karabacak, AK Parti Konya İl Başkanı Hasan Angı

ve Karatay Belediye Başkanı Hasan Kılca ile sektör temsilcileri katıldı. Konya Ticaret Odası TÜYAP Uluslararası Fuar Merkezi'nde düzenlenen fuarın açılışında konuşan Konya Ticaret

Odası Başkanı Selçuk Öztürk fuarın düzenlenmesinde emeği geçenlere teşekkür ederek şunları söyledi; "Master Shoes - Ayakkabı ve Çanta Moda Fuarı adıyla ikincisi düzenlenen Fuarda, yurt içinden ve yurt dışından katılımcı firma sayısında görülen artış, fuarın kalıcı olduğunu göstermiştir. Bu da sektör açısından umut verici bir gelişmedir. Sektördeki bu güçlü birliktelik devam ettiği müddetçe fuarımız dünyanın sayılı fuarları arasında gireceğine, sektörün gelişimine katkı sağlayacağına inancımız tamdır. Yıllık 550 milyon çift üretim kapasitesiyle dünyanın 6., Avrupa'nın 1. büyük üreticisi olan Türkiye ayakkabı sanayisi, 2023 yılında 1,2 milyar dolar ihracat yapmıştır. Türkiye'nin ayakkabı üretiminde ilk üç ili arasın-

da yer alan Konya'nın sektörde dünya çapında bir konumda bulunması gurur vericidir. Fakat, hem şehrimizin hem de ülkemizin çok daha büyük ihracat potansiyeline sahiptir. 2023 ve 2024 yıllarında istenilen ihracat artışına ulaşamaması ayrıca sektörün bu dönemde cari açık vermesi, sektörün geleceği açısından ortak akılda daha çok çalışma zorunluluğunu ortaya koymaktadır."

Ticaret Bakan Yardımcısı Özgür Volkan Ağar'da, ülkenin kalkınması ve gelişmesi için üreticinin, sanayicinin yanında yer almaya devam edeceklerini söyledi. Ağar şunları söyledi: "Ülkenin ayakkabı sektörü ihracatının 2022'de, bir önceki yıla nazaran yüzde 21 artarak 1,31 milyar dolar seviyesine ulaştığını belirten Ağar, "2023 yılında ise ayakkabı ihracatımızda küçük bir dalma yaşanmış olsa da 1,27 milyar dolar ihracat gerçekleşmiş ve ayakkabı birim ihracat fiyatlarında 2022'ye göre yüzde 20 artış yaşanması sektör için umut verici olmuştur." Konya'nın ayakkabı üretim potansiyelinin yüksek olduğunu vurgulayan Ağar, "Ayakkabı ihracatına Konya özelinde baktığımızda şehrimizin yüzde 13,7 artışla bir önceki yıla göre, 34,5 milyon dolar tutarında net ihracat yaptığını görmek bizim için gurur vericidir. Bu potansiyeli ve fırsatı kaçırmamak için sektörümüzün tasarım ve inovasyon hususlarına odaklanması gerekmektedir. Biz Bakanlık olarak bu hususun bilincinde ve ihracatçılarımızın yanındayız." diye konuştu. Küresel ticaretteki gelişmelerle

yakından ilgilendirdiklerine ifade eden Ağar, Ticaret Bakanlığı olarak ihracatın hemen hemen tüm aşamalarında ihracatçılara destek vermeye çalıştıklarını, ihracatçının tüm taleplerini de takip ettiklerini dile getirdi. Üretilen ürünün iyi pazarlanması gerektiğini anlatan Ağar, fuarların bu sürecin dinamiklerinden olduğunu söyledi. Ağar, bu kapsamda 80 ülkede 1800'ün üzerinde uluslararası nitelikte fuara katıldıklarını, 41 farklı sektöre yönelik tanıtım projeleri yaptıklarını belirterek, şöyle konuştu: "Küresel ticaretin sürekli değişen ve gelişen yapısına sizlerin daha kolay adapte olabilmesini sağlamak için Bakanlık olarak vermiş olduğumuz devlet desteklerimizi güçlendiriyor, yeni destek mekanizmaları kurguluyoruz. Bu çerçevede yeşil dönüşümün önem kazandığı bu dönemde, Ticaret Bakanlığı olarak, başta KOBİ'ler olmak üzere tüm ihracatçı firmalarımızın kaynak, süreç, enerji verimliliği ve dijitalleşme gibi konularda ihtiyaç duyabilecekleri

farkındalık, yol haritası, ihtiyaç analiziyle yöntem ve hedeflerin belirlenmesi amacıyla yaptığımız çalışmalar neticesinde Yeşil Mutabakata Uyum Projesi desteğini hayata geçirdik. İhracatçılarımız için önümüzdeki dönemde en önemli hususlardan birisi 'yeşil dönüşüm'. Bu destekle ihracatçılarımıza, ihtiyaç analizlerine yönelik danışmanlık hizmeti giderlerinin yüzde 50'sini toplam 10 milyon liraya kadar 5 yıl boyunca destekleyeceğiz."

Konya'nın ayakkabı üretim potansiyelinin yüksek olduğunu vurgulayan Ağar, "Ayakkabı ihracatına Konya özelinde baktığımızda şehrimizin yüzde 13,7 artışla bir önceki yıla göre, 34,5 milyon dolar tutarında net ihracat yaptığını görmek bizim için gurur vericidir. Bu potansiyeli ve fırsatı kaçırmamak için sektörümüzün tasarım ve inovasyon hususlarına odaklanması gerekmektedir. Biz Bakanlık olarak bu hususun bilincinde ve ihracatçılarımızın yanındayız." diye konuştu.

TÜRKİYE'NİN TİCARET ELÇİLERİ KONYALI İHRACATÇILARLA BULUŞTU

Konya Ticaret Odası ve Ticaret Bakanlığı işbirliği ile düzenlenen programda, Türkiye'nin ihracat hedeflerine ulaşması için Ticaret Müşaviri ve Ticaret Ataşesi olarak dünyanın farklı ülkelerinde görev yaptıktan sonra Türkiye'ye dönen Ticaret Bakanlığı Bürokratları, görev yaptıkları ülkelerde edindikleri deneyimleri Konyalı ihracatçılarla paylaştı.

Konya Ticaret Odası ev sahipliğinde, Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda düzenlenen programda 13 farklı ülkede 4 yıl görev yapan Ticaret Müşavirleri ve Ataşeler Konyalı ihracatçılarla bir araya geldi. Ticaret Bakanlığı Ticaret Araştırmaları ve Risk Değerlendirme Genel Müdürlüğü Dış Temsilcilikler Dairesi Başkanı Evren Subaşı'nın açılış konuşmasını gerçekleştirdiği programda; Rusya Federasyonu, Gürcistan, Hindistan, Çin, Malezya, Macaristan, Belçika, Ürdün, Moğolistan, Bangladeş, İran, Almanya, Tacikistan'da görev sürelerini tamamlayan Ticaret Müşavirleri ve Ataşeler edindikleri bilgi birikimi ve tecrübeleri, görev yaptıkları ülkenin dış ticaret açısından potansiyelini ihracatçılarla paylaştı. Konya'dan 103 firma temsilcisi programa katılarak, ilgili ülkeler yaptıkları ticarete yaşamış oldukları sorunların çözümü konusunda bire bir görüşme gerçekleştirdi.

Subaşı KTO Yönetimi ile bir araya geldi.

Programa katılan, Ticaret Bakanlığı Ticaret Araştırmaları ve Risk Değerlendirme Genel Müdürlüğü Dış Temsilcilikler Dairesi Başkanı Evren Subaşı, Konya Ticaret Odası'nı ziyaret ederek KTO Başkanı Selçuk Öztürk, Yönetim Kurulu Üyeleri Serhat Yaya ve Hasan Yılmaz ile bir araya geldi.

Ziyaret kapsamında gerçekleştirilen toplantıda, Konya'nın ihracat potansiyeli ve Oda'nın yürüttüğü projeler değerlendirildi. Toplantıda ayrıca Ticaret Bakanlığı Yurt Dışı Teşkilatı'nın yapısı ve yürütülen faaliyetler hakkında bilgiler verildi.

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, "Konya olarak, Türkiye ihracatından aldığımız payı artırma konusundaki kararlılığımızı sürdürüyoruz. Öncelikli hedefimiz Türkiye ihracatından daha fazla pay almak ve şehrimizi uluslararası ticaretin merkezlerinden biri haline getirmektir. Bu hedef doğrultusunda firmalarımızın ihracat pazarlarında yaşadıklarını sorunlara çözüm oluşturacak mekanizmaları hayat geçirecek çalışmalara önem vermekteyiz. Ülkemizin ihracatının rekor seviyelere ulaşmasında, ticaret müşavirlerimizin ve ataşelerimizin büyük katkısı var. Düzenlediğimiz programa katılan Ticaret Müşavirlerimize ve Ataşelerimize katkıları için teşekkür ediyorum" dedi.

KTO'DA BAŞARILI KOMİTELER ÖDÜLLENDİRİLDİ

Konya Ticaret Odası'nın Müşterek Meslek Komiteleri ve Eylül ayı Meclis Toplantısı kapsamında Meslek Komiteleri Ödül Töreni programı gerçekleştirildi.

Başkan Öztürk, "Bugün ilkinin gerçekleştirdiğimiz ve geleneksel hale getirmeyi planladığımız Meslek Komiteleri Ödüllendirme Programımızda ödül alan meslek komitesi üyelerimizi tebrik ediyor, Odamız faaliyetlerine sağladıkları

katkı için teşekkür ediyorum. Meslek Komitelerimizin bu dönemde üye odaklı başarılı çalışmalarını çok değerli bulmaktayız. İçinde bulunduğumuz ekonomik şartlarda reel sektörün sıkıntılarına çözüm olabilmek amacıyla Üyelerimizle daha fazla iletişim içinde olmaya önem vermekteyiz. Komitelerimizin, sektörlerinin beklentileri, üyelerimizin ilettikleri görüş ve talepleriyle ilgili değerlendirmelerini Yönetim Ku-

runun olarak TOBB ve ilgili Bakanlıklara iletmeye devam edeceğiz" dedi.

2022 yılı Aralık ayı ile 2024 yılı Ağustos ayı arasındaki 21 aylık dönemde, Komite faaliyetleri ve Oda üyelerine yönelik yapılan çalışmalar kapsamında en başarılı komitelere ödülleri KTO Başkanı Selçuk Öztürk ve Meclis Başkanı Ahmet Arıcı tarafından takdim edildi.

KTO'DA EKİM AYI MECLİS TOPLANTISI YAPILDI

Konya Ticaret Odası'nın (KTO) Ekim Ayı Meclis Toplantısı gerçekleştirildi. Konya Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Meryem Betül Özkardeş, Genç Girişimciler Kurulu Başkanı Erhan Öncan ve AKİTEK Müdürü Saim Ervural'ın konuk olduğu toplantıda KTOTAM Divan Kurulu Başkanı Ali Deresoy Meclis gündeminde söz aldı. KTO Başkanı Selçuk Öztürk, hain terör örgütü tarafından gerçekleştirilen TUSAŞ saldırısının başta savunma sanayi olmak üzere stratejik alanlarda yerli ve milli üretimin önemini bir kez daha ortaya koyduğunu ifade ettiği konuşmasında Cumhuriyetin kuruluşunun 101. yıl dönümünü kutladı.

Konya Ticaret Odası'nın, Ekim Ayı Olağan Meclis Toplantısı gerçekleştirildi. Meclis Başkanı Ahmet Arıcı tarafından açılan toplantıda ilk olarak sunum yapan Akıllı Teknolojiler Merkezi (AKİTEK) Müdürü Dr. Öğretim Üyesi Saim Ervural, AKİTEK bünyesinde Yazılım ve Modelleme, Hızlı Prototipleme ve Ölçüm, Enstrümantasyon ve Test olmak üzere üç ayrı departmanda yürüttükleri çalışmaları anlattı.

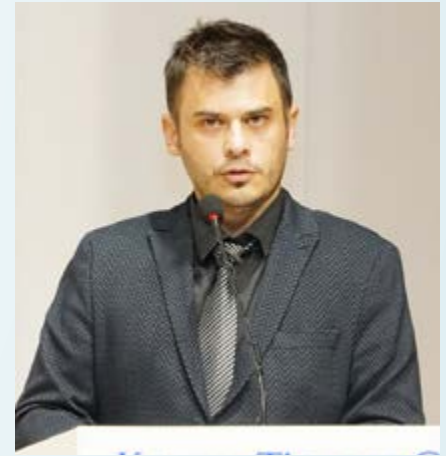
TOBB Konya Kadın Girişimciler Kurulu İcra Komitesi Başkanı Meryem Betül Özkardeş ve TOBB Konya Genç Girişimciler Kurulu İcra Komitesi Başkanı Erhan Öncan da yaptıkları sunumlarda 2023 yılı Ekim ayında yapılan seçimlerin ardından geçen bir yıllık sürede icra komitelerinin gerçekleştirdikleri faaliyetler hakkında Meclise bilgi verdi. Meclis gündeminde söz alan KTO Meclis Üyesi, KTO Tahkim ve Arbuluculuk Merke-

zi (KTOTAM) Divan Kurulu Başkanı Ali Deresoy, KTO Karatay Üniversitesi Hukuk Fakültesi binası içerisinde hizmet veren KTOTAM'da kurulduğu günden bu yana 584 arbuluculuk görüşmesi gerçekleştirildiğini ve yüksek başarı ortalamasına sahip olduğunu belirtti. Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Öztürk de gündemdeki konuları değerlendirdiği konuşmasında sunumlarından dolayı konuklara teşekkür etti. Öztürk, TOBB Konya Kadın ve Genç Girişimciler Kurulları İcra Komitelerinin bir yıllık faaliyet döneminde aktif olarak çalıştıklarını ve önemli çalışmalar yürüttüklerini ifade etti. AKITEK'in prototipleme ve test hizmetleri için kullandığı teknik alt yapısı ile Konya sanayisinin ar-ge çalışmalarına büyük katkı sağladığını belirten Öztürk, AKITEK Laboratuvarı'nın TÜRKAK akreditasyonu aldığını söyleyerek Konyalı firmaları AKITEK'le işbirliğine davet etti. KTO Tahkim ve Arbuluculuk Merkezi KTOTAM'ın başarılı faaliyetler gerçekleştirdiğini vurgulayan Öztürk, ticari ve iş uyuşmazlıklarının çözümü için kurulan merkezden iş aleminin hizmet alabileceğini belirtti. Cumhuriyetin kuruluşunun 101. yıl dönümünü kutlayan Başkan Öztürk, "Kök-

leri dört bin yıla dayanan 101 yaşındaki Türkiye Cumhuriyeti, bu topraklarda bin yıldır kader birliği yapmış milletimizin en değerli varlığıdır. Devletimizin sonsuza kadar var olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum. Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere canlarını ortaya koyarak bize bu vatani kazandıran, varlığımızı borçlu olduğumuz ecdadımızı, ülkemizin istiklali ve istikbali için cansiperane mücadele edenleri, gazi ve şehit olan tüm vatan evlatlarını rahmetle ve minnetle anıyorum. Savunma sanayimizin stratejik kurumlarından olan Türk Havacılık ve Uzay Sanayii TUSAŞ'ın Ankara Kahramankazan tesislerine düzenlenen hain terör saldırısını kınıyorum. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına sabırlar diliyorum. Tüm milletimizin başı sağ olsun. TUSAŞ saldırısı başta savunma sanayimiz olmak üzere stratejik alanlarda yerli ve milli üretimin önemini bir kez daha ortaya koymuştur" şeklinde konuştu.

Başkan Öztürk, Konya Ticaret Odası, KTO Karatay Üniversitesi ve KTOTEK'in faaliyetleri ile ilgili sunum yaparak konuşmasını tamamladı.

BAŞKAN ÖZTÜRK'TEN TÜRKİYE'DE GENÇ İŞSİZLİĞİNE RADİKAL ÇÖZÜM: SAATLİK ÇALIŞMA MODELİ GÜNDEMDE!

Türkiye'nin genç nüfusundaki işsizlik krizi, çözüm bekleyen en acil sorunlardan biri haline gelmiş durumda. NEET (Ne Eğitimde Ne de İstihdamda Olan Gençler) kategorisindeki gençler hem ekonomik hem de sosyal yapının sürdürülebilirliği için ciddi bir tehdit oluşturuyor. Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi KOSAM'ın bu kritik soruna sunduğu yenilikçi çözüm, saatlik çalışma modeli ile gençlere ve işverenlere umut vaat ediyor.

KOSAM, son yıllarda tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de tartışılır hâle gelen "ne eğitimde ne istihdamda bulunan gençler" konusunu ele aldığı "Testi Kırılmadan NEET'lere Ne Yapılmalı? Saatlik Çalışma Çözüm Mü?" raporunu kamuoyu ile paylaştı. Raporun ardından Konya Ticaret Odası (KTO) Başkanı Selçuk Öztürk, kısaca NEET olarak tanımlanan 15-24 yaş arasındaki işsiz ve eğitimde aktif olmayan genç sayısının endişe verici seviyelere ulaştığını belirterek, KOSAM'ın hazırladığı raporun, yerel ve ulusal düzeyde ciddi farkındalık oluşturmayı amaçladığını söyledi.

şekilde tasarlanması ve veri odaklı desteklenmesi gerektiğinin üzerinde durulmaktadır" dedi.

Esnek Çalışma, Yeni Fırsatlar: "Gençlerin değişen yaşam tarzlarına uygun esnek çalışma modelleri, iş gücüne dâhil olma süreçlerini hızlandıracak.

Türkiye'de NEET gençlerinin artışı ele alınarak saatlik çalışma modeli önerisi getirdiklerini ifade eden Başkan Öztürk, "Bu esnek çalışma biçimi, gençlerin iş gücüne entegrasyonunu hızlandırırken, işverenlere de esneklik sunmaktadır. Ayrıca, NEET gençlerin, sertifikalı mesleki eğitimler ile desteklenmeleri gerekmektedir. Esnek çalışma modellerinin tercih edilmesi dikkate alındığında, akort veya parça başı ücret bazlı çalışma gibi alternatif çözümler de ciddi önem taşımaktadır. Gençler, her konuda kısa zamanlı odaklanma çağında yaşadıkları için uzun süreli işlerden ziyade saatlik veya parça bazlı işlere yönelmektedir. Aslında bu durum, NEET

gençler için yeni fırsatlar sunmaktadır. Raporumuz, saatlik/parça bazlı çalışma modelini önceleyen, gençlerin iş gücü dinamikleri ve yaşam tarzlarının değişimiyle birlikte esnek çalışma modellerine olan talebi de incelemektedir. Bu modelin etkinliği için, bağımsız çalışan haklarını düzenleyen bir yasal çerçeve, uygun sigorta sistemleri ve şeffaf vergilendirme gerekmektedir. Sonuçta ne eğitim öğretimde ne de istihdamda olmayan gençler için, kapsamlı planlama ve yasal düzenlemeler içeren saatlik çalışma modeli, farklı ve yenilikçi bir çözüm olarak öne çıkmaktadır" şeklinde konuştu.

İş Hayatı ve Eğitim Arasında Köprü: "İş dünyası ile eğitim kurumları arasındaki iş birliği, gençlerin iş dünyasına adım atmalarını kolaylaştıracak"

İş ve akademi dünyasını ilgilendiren çözüm önerilerinin yer aldığı raporda öne çıkan başlıklar şöyle:

- Değişen işgücü dinamiklerine uygun olarak esnek çalışma modellerinin teşvik edilmesi ve bağımsız çalışanların haklarını koruyan yasal çerçeveler oluşturulmasını içeren saatlik/parça bazlı çalışma modeli
- Her şehrin ihtiyaçlarına yönelik özelleştirilmiş NEET entegrasyon programları oluşturulmasına, gençlerin eğitim ve işgücüne katılımlarını artırmak için yerel çözümler aranmasına yönelik şehir bazlı NEET programları
- İşletmelerle okullar arasındaki iş birliğinin artırılmasını, staj programları ve mentorluk programları gibi uygulamalarla gençlerin iş hayatına hazırlanmalarını destekleyecek iş hayatı ve eğitim entegrasyonu
- Dijital okur-yazarlık eğitimleri ve farklı bilgi beceri paketleri içeren dijital eğitim programları

Bu model, sadece genç işsizliği çözmekle kalmayacak, aynı zamanda iş dünyasına köklü bir dönüşüm getirecek. Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk KOSAM tarafından hazırlanan "Testi Kırılmadan NEET'lere Ne Yapılmalı? Saatlik Çalışma Çözüm Mü?" raporu ile ilgili şu ifadelere yer verdi: "Gelişmekte olan ülkelerde, NEET kategorisindeki genç sayısı giderek artmakta, bu durum, küresel ekonomik sorunlar arasında önemli yer tutmaktadır. İlgili sorunlara çözüm bulunması, ülkelerin refahı açısından kritik önem taşımaktadır. KOSAM; ne eğitim öğretimde ne de istihdamda olmayan gençlerle ilgili yapılmış olan uluslararası çalışmalar ve uygulamaları inceleyerek, küresel ve ulusal çapta değerlendirmelerle NEET sorununa dair çeşitli çözüm önerilerini paylaştı. Raporumuzda, Türkiye ve dünya genelindeki NEET kapsamına giren gençlere dair veriler ele alındı. Ülkemizin, ilgili politikaları kendi koşullarına göre uyarlaması, daha fazla çaba göstermesi, düzenlemelerin NEET gençlerinin farklı ihtiyaçlarına uygun

TÜRK ANADOLU VAKFI BAŞKANI EROL KÜÇÜKBAKIRCI, KTO MECLİSİ'NE KONUK OLDU

Türk Anadolu Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Erol Küçükbakırcı, Konya Ticaret Odası'nın (KTO) Ekim ayı Meclis Toplantısına konuk olarak katıldı. Küçükbakırcı, Vakıf faaliyetleri ve Konya Merkez İmam Hatip Lisesi yeni bina inşaatı ile ilgili çalışmalarını Meclis Üyeleriyle paylaştı.

Küçükbakırcı, "Türk Anadolu Vakfımız kamu yararına çalışan vakıf statüsündedir. Türk Anadolu Vakfı'nın hizmetleri arasında erkek ve kız öğrenci yurtları, aşevleri, Kur'an kursları, ortaokullar, liseler, camiler olduğu gibi ve öğrencilere burslar bulunmaktadır. Konya Merkez İmam Hatip, Türk Anadolu Vakfı'nın beş imam hatip okulundan ilkidir. Okulun binası 1951 yılında Merhum Haciveyisade Hocaefendi ve o dönemki hayır sahiplerinin gayretleri ile yapılmıştı. Birçok önemli isim bu okuldan mezun olmuştur. 6 Şubat depremlerinden sonra bina kullanılamayacak duruma geldiği

için yeni bina yapımına başladık. Konyalı hayırseverlerin katkısıyla birlikte 20 bin 113 metrekarelik bir alanda okulumuzun inşasını yapacağız. Vakfımıza desteklerinizi bekliyoruz. Meclis toplantısına davetlerinden dolayı Yönetim Kurulu Başkanımıza, Meclis Başkanımıza ve değerli Meclis Üyelerimize teşekkür ediyorum" dedi.

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk de "Türk Anadolu Vakfı Başkanımız Erol Küçükbakırcı, Odamızda geçmiş dönemlerde Başkanvekilliği ve Meclis Üyeliği olarak önemli hizmetlerde bulunmuştur. Kendisine hizmetlerinden dolayı teşekkür ediyorum. Türkiye'nin ilk yapılan yedi imam hatip lisesinden biri olan Konya Merkez İmam Hatip Lisesi'nin binası 1951 yılında Haciveyisade Hazretleri ve Konya'nın ileri gelenlerinin destek ve gayretiyle yapılmıştı. Türk Anadolu Vakfı'nın öncülüğünde yeni bina yapımı başladı ve geçtiğimiz günlerde temeli atıldı. Konya için çok önemli bir eserin yapılacağına inanıyoruz. Bu binanın yapımında hepimizin emeğinin olmasını temenni ediyoruz. Tüm üyelerimizi bina yapımına katkıda bulunmaya davet ediyorum" dedi.

KONYA DEFTERDARI RECEP BORA MECLİS ÜYELERİYLE BİR ARAYA GELDİ

Konya Ticaret Odası'nın Müşterek Meslek Komiteleri ve Eylül ayı Meclis Toplantısı gerçekleştirildi. Konya Defterdarı Recep Bora, konuk olarak katıldığı toplantıda Vergi Kanunu'ndaki değişiklikler ile ilgili bilgi verdi.

Konya Ticaret Odası'nın Eylül Ayı Meclis ve Müşterek Meslek Komiteleri Toplantısı, KTO Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. Toplantıya, Konya Defterdarı Recep Bora konuk olarak katıldı. Konya iş âleminin temsilcileriyle bir araya gelen Bora, 1 Eylül 2024 tarihi itibarıyla Konya Vergi Dairesi Başkanlığına bağlı Vergi Daireleri ile Muhasebat ve Muhakemat birimlerinin Konya Defterdarlığı çatısı altında Gelir İdaresi Başkanlığı'na bağlı tek tip teşkilat yapısına kavuştuğunu söyleyerek yeni yapılanma kapsamında oluşan birimler ve Defterdarlığın işleyişi hakkında bilgi verdi. Konya'daki vergi mükelleflerinin sayısını paylaşan Bora, Konya'da vergi tahakkuku tahsilat gerçekleşme oranının 2023 yılında yüzde 91,5'e yükseldiğini bu oranla Konya'nın Türkiye'de 22. sıradan, 9. sıraya geldiğini ifade ederek, bu başarının gerçekleşmesinde iş âleminin büyük katkısı olduğunu söyledi. Bora, 7524 Sayılı Kanun ile Yapılan Vergi Düzenlemeleri hakkında sunum yaparak Komite ve Meclis Üyelerinin sorularını cevapladı.

Bora'nın konuşmasının ardından Meclis ve Müşterek Meslek Komiteleri Top-

lantısı'na geçildi. Konuşmasını yapmak üzere kürsüye gelen Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, "Meclis ve Meslek Komiteleri Üyelerimizle bir araya gelen Konya Defterdarımız Sayın Recep Bora'ya katılımları için teşekkür ediyorum. İş âlemi olarak Konya Defterdarlığımızla uyum içinde çalışmaya devam edeceğiz. Vergi politikalarında önceliğin kayıt dışılıkla ve kayıt dışılığın yol açtığı haksız rekabetle mücadele olması gerektiğini düşünüyoruz. Bu sayede, vergi sistemimiz daha şeffaf ve adil bir yapıya kavuşacaktır" dedi.

Konuşmasına, Dünya ve Türkiye ekonomisindeki gelişmeleri ve beklentileri değerlendiren sunumla devam eden Başkan Öztürk, iş âleminin gündeminde yer alan faiz indirimine konusuna değinerek "İç talebi canlandırabilecek bir faiz indirimine görebilmemiz için, öncelikle TL'ye olan güvenin kalıcı bir şekilde oluşmasına ve enflasyonun Türki-

ye ekonomisinin en azından düşük çift haneli seviyelere ulaşılmasına ihtiyaç duymaktayız. Merkez Bankası'ndan enflasyonu tekrardan körüklemeyecek şekilde kademeli olarak faiz indirimine gitmesini bekliyoruz" dedi.

Orta Vadeli Program'la (OVP) belirlenen hedef göstergeleri değerlendiren Öztürk, "Orta Vadeli Programın amacı, enflasyonun tek haneye düşürülmesi, yatırım, istihdam, üretim ve ihracatın artırılması ve gelirin toplumun tüm kesimlerine adil dağıtılması olarak belirlendi. Reel sektörün temel beklentisinin, fiyat istikrarının sağlanması, enflasyonun hedeflenen rakamlara ve nihayetinde tek haneye düşürülmesi, öngörülebilir ve sürdürülebilir bir büyüme, istihdamın artırılması, iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi ve yapısal reformlara öncelik verilmesi olduğunu bir kez daha vurgulamak isteriz" dedi.

VERİ VE BİLGİ GÜVENLİĞİ KTOTEK'TE KONUŞULDU

Konya Ticaret Odası, Bilgi Güvenliği Derneği ve KTO Siber Güvenlik Merkezi işbirliğiyle gerçekleştirilen "Veri ve Bilgi Güvenliği Semineri" Konya Ticaret Odası Teknoloji ve Eğitim Kampüsü'nde düzenlendi.

Programın açılışında konuşan Konya Ticaret Odası Başkan Yardımcısı Lütfi Can Başaran, "Hepinizin bildiği üzere, teknoloji hızla gelişmekte ve hayatımızı büyük ölçüde kolaylaştırmaktadır. Bu gelişim, dünya çapında bir dijital dönüşüm sürecini de beraberinde getirmiştir. Ancak bu hızlı dönüşüm, aynı zamanda bir dizi yeni sorun ve riskin de ortaya çıkmasına neden olmuştur. Özellikle işletmelerimiz açısından, dijital dönüşüme uyum sürecinde, veri ve bilgi güvenliği sağlama konusunda da birtakım zorluklar yaşanmaktadır. Üretimden pazarlamaya kadar her alanda dijitalleşen dünyamızda, siber güvenlik ve bilgi teknolojisi güvenliği artık hepimizin öncelik vermesi gereken bir konu haline gelmiştir. Siber suçlar ve saldırılar, bireylerden büyük işletmelere ve devlet kurumlarına kadar herkes için ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. Bugün, dünyada pek çok işletmenin, hatta bankaların bile siber saldırılara maruz kaldığını, veri ve bilgilerinin çalındığını görüyoruz. Bu da, bizlere işletmeler olarak ne kadar sıkı önlemler almamız gerektiğini açıkça göstermektedir. Ancak maalesef, bu konuda en fazla sıkıntıyı çekenler KOBİ'ler olduğunu görüyoruz. Kaynak yetersizliği nedeniyle KOBİ'ler hem maddi olarak bu alana

yeterince yatırım yapamamakta hem de gerekli personel istihdamında zorluk yaşamaktadırlar. Bu durum, veri ve bilgi güvenliği sağlama konusunda ciddi riskler oluşturmaktadır" dedi.

KTOTEK bünyesinde Siber Güvenlik Merkezi kurduklarını ifade eden Başaran, "Merkezimiz, sektördeki fırsat ve tehditleri düzenli olarak firmalarımıza bildirmekte, işletmelerimizin bilinçlendirilmesi için çeşitli eğitimler, seminerler ve atölye çalışmaları düzenlemektedir. Ayrıca, KOBİ'lerimizin bu alandaki yatırımlarını tamamlayana kadar geçen sürede hızlı ve güvenilir çözümler üretmeye devam edecektir. Merkezimiz ayrıca, KTO Karatay Üniversitesi'nin ilgili bölümlerindeki öğrencilerimize uygulamalı eğitim fırsatları sunarak, mezunların bu alanda istihdamda hızlı bir şekilde katılmasını sağlamayı da hedeflemektedir. Sizlerin de KTO Siber Güvenlik Merkezi'mizden maksimum düzeyde faydalanacağınızı umuyorum. Herhangi bir sorunuz veya talebiniz olursa, merkezimizle her zaman iletişim kurabilirsiniz" şeklinde konuştu.

KONYA MERKEZ İMAM HATİP LİSESİ'NİN TEMELİ DÜZENLENEN TÖRENLE ATILDI

Deprem tehlikesi nedeniyle yıkılan Konya Merkez İmam Hatip Lisesinin yeni binasının temel atma töreni yoğun bir katılımı gerçekleştirildi. Törende konuşan Türk Anadolu Vakfı Başkanı Erol Küçükbakırcı, yeni yapılacak binanın 64 dersliği, 15 labortuarı, spor salonu ve konferans salonu ile yaklaşık 20 bin metrekare toplam alana sahip olduğunu söyledi.

Törene katılan Millî Eğitim Bakan Yardımcısı Muhammet Bilal Macit de konuşmasında 1990'lı yıllarda imam hatip lisesi öğrencilerinin yaşadığı sıkıntılara değindi. Macit, "Eski bir imam hatipli olarak burada bulunmak, bu temelde bir katkı sunmak benim için de çok kıymetli. Biz imam hatipleri geçtiğimiz yıllarda maalesef 1990'lı yıllarda yaşanan mağduriyetlerle anıyoruz. Ülke olarak büyük vakitler kaybettik hem imam hatiplerde hem de meslek liseleri üzerinde. Ama çok şükür bugün bu okullardan o mağduriyetleri değil, mezun belediye başkanlarımızı, devlet adamlarımızı, iş adamlarımızı, ülkesine hizmet eden, ülkesini seven, insanını

seven, manevi değerlere sahip ve yetmiş insanlarımızı konuşuyoruz" dedi. Konya Merkez İmam Hatip Lisesinin temeli ile tarihe bir not düştüklerini söyleyen Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, "Konya tarihine baktığımızda Konya'nın en önemli fotoğraflarından birisi burada 1951 yılında çekilen Hacı Veyiszade hocamız olmak üzere o gün temel atma töreninde bulunan güzel insanlar hatıralarımıza geliyor. Konya İmam Hatip şehrimizin en önemli markalarından birisi. Depremden sonra binanın yıkılmasına karar vermek herkes için çok zordu ama hepimizin amacı çocuklarımızı güvenli bir eğitim yuvasında misafir etmek. Konya'ya yakışır bir şekilde onların eği-

timlerini tamamlamak ve nihayet gelinen noktada artık 64 dersliğiyle bütün sosyal imkanlarının olacağı bir binanın yapılmasına karar verildi. Ben süreçte emeği geçen herkese teşekkür ediyorum" şeklinde konuştu.

Konya Valisi İbrahim Akın, "Bugün attığımız temel bir inancın yeniden dirilişi ve bu büyük değerli olan vefa borcumuzun bir nişanesidir. Merkez İmam Hatip Lisesi ilk kez 1951 yılında imam hatip okullarının Türkiye genelinde açılmaya başladığı bir dönemde kurulmuş, manevi iklimi ve tarihi mirasıyla iç içe nice âlim ve vatansever insan yetiştirmiştir. Kuruluşundan bu yana binlerce öğrenciyi yetiştiren okulumuz, şehrimizin ilim ve maneviyat damarlarını güçlendirmeye devam edecek bir yapının teminatı olarak atılmaktadır. Köklü bir geçmişin üzerine inşa ettiğimiz eğitim yuvasıyla tüm âlimlerimizin adımlarını çocuklarımız vesilesiyle inşallah çağın ötesine taşıyacağız" ifadelerini kullandı. Törene katılan Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk de "1951 yılında kuruluşundan bugüne kadar şehrimize ve ülkemize önemli hizmetlerde bulunan nice öğrencileri yetiştiren Konya Merkez İmam Hatip'in yeni binasının temel atma törenini gerçekleştirdik. Hayırlı olmasını diliyorum" dedi.

ARNİKON MÜHENDİSLİK YERLİ ÜRETİM KULE VİNÇ'İN TANITIMINI YAPTI

Arnikon Mühendislik tarafından, InnoPark Konya Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nde yapılan tanıtım programı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdürü Abdullah Başar'ın katılımıyla gerçekleştirildi.

Programın açılışında konuşan KTO Başkanı Selçuk Öztürk, Türkiye'nin tamamen ithalata bağımlı olduğu bir alanda yüzde 100 yerli üretimle önemli bir başarıya imza atan ARNİKON Mühendislik ailesine teşekkür etti. Türkiye'nin dış ticaret açığı vermesinin ekonomide büyük bir sorun olarak karşımıza çıktığını anımsatan Başkan Öztürk; "ARNİKON Mühendislik gibi firmalarımızın ürettiği yerli ürünlerle bu sorunu da el birliğiyle aşacağız" dedi. Başkan Öztürk, prog-

rama katılan Konyalı müteahhitlere de önemli bir çağrıda bulundu. İnşaatlarda Konya'nın markası ARNİKON'un ürettiği kule vinçlerin kullanılmasını isteyen Başkan Öztürk; "Bu şehrin ürününü önce Konya sahiplenecek ve kullan-

cak. Sonra bu markamız dünyaya açılacak ve uluslararası bir marka haline gelecek. Bu anlamda KOMÜT Başkanımıza çağrıdır, bundan sonra inşaatlarınızda Konya markamız olan ARNİKON'un KULEKON vincini kullanın" açıklaması yaptı.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdürü Abdullah Başar ise ARNİKON'un yaptığı bu üretiminin oldukça kıymetli olduğuna dikkat çekti. Bakanlık olarak her yıl Verimlilik Proje Ödülleri verdiklerini, burada ARNİKON'un ürettiği ve asansör boşluğunda yükselen KULEKON Vinç'in ödül aldığını anımsattı.

Konuşmaların ardından ARNİKON Mühendislik CEO'su Bayram Ayçiçek, kule vinçle ilgili ayrıntılı teknik bilgiler verdi.

KONYA TİCARET ODASI MESLEK KOMİTELERİ İSTİŞARE TOPLANTILARI DEVAM EDİYOR

EKİM AYINDA 63. MESLEK KOMİTESİ İSTİŞARE TOPLANTISI YAPILDI

Konya Ticaret Odası Meslek Komitesi toplantıları devam ediyor. Ekim ayında Konya Ticaret Odası 63. Meslek Komitesi toplantısı yapıldı.

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk 70 meslek komitesinde bu toplantıları yapmayı hedeflediklerini belirterek bugüne kadar 10 meslek komitesinin toplantılarını yaptıklarını söyledi. Öztürk, bu toplantılarda meslek komitelerindeki üyelerle bir araya geldiklerini, sektöre ilişkin sorunları bu toplantılarda ele alarak çözümüne ilişkin çalışmalar yaptıklarını, aynı zamanda ekonomi gündemindeki gelişmeleri değerlendirerek geleceğe ilişkin öngörülerini paylaştıklarını ifade etti.

Öztürk, toplantılara ilişkin şunları söyledi; "Konya Ticaret Odası olarak tüm meslek komitelerindeki üyelerimizle bir araya geldiğimiz toplantılar yapıyoruz. Amacımız üyelerimizle bir araya gelerek istişarelerimize devam etmek, sektörlerine ilişkin sorunları burada ele alarak, çözümüne ilişkin çalışmalar yapmaktır. Aynı zamanda hem ülkemizin, hem şehrimizin ekonomi gündemindeki gelişmeleri değerlendirerek, geleceğe ilişkin öngörülerimizi paylaşmaktır. Toplantımızın bir diğer amacı da Odamızın ve iştiraklerinin üyelerimize verdiği hizmetleri, sağladığı imkanları anlatmaktır. Karşılıklı görüş alışverişinde bulunduğumuz toplantılarımız çok verimli geçmektedir. Üyelerimiz sahada bazen birçok problemle karşı karşıya kalabiliyor. Çözümü konusunda sıkıntılar yaşayabiliyor. Bu toplantılar hem bu problemlerin çözümüne ilişkin görüş alışverişinde bulunmak hem

de sektörün durumu ile ilgili paylaşımlarda bulunmak adına büyük önem taşımaktadır."

63. MESLEK KOMİTESİ (SEYAHAT ACENTESİ İLE ARAÇ KİRALAMA FAALİYETLERİ) İSTİŞARE TOPLANTISI

Konya Ticaret Odası Meslek Komitesi 63. Meslek Komitesi İstişare Toplantısı yapıldı. Seyahat Acentesi İle Araç Kiralama Faaliyetlerini içine alan meslek komitesinin toplantısına ilgili meslek komitesi üyeleri katıldı.

Toplantının açılış konuşmasını Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk yaptı. Öztürk Konya Ticaret Odası ve iştirakleri ile ilgili çalışmalarını faaliyetleri anlattı. Konya Ticaret Odası'nın yaptığı çalışmalara ilişkin bilgiler veren Öztürk, KTO Karatay Üniversitesi, Hava Parkı, Konya Ticaret Odası Teknoloji Ve Eğitim Kampüsü (KTOTEK) içerisinde yer

alan model fabrika, dış ticaret merkezi, mesleki eğitim merkezi, Siber Güvenlik Merkezi gibi iştirakler ile yine KOSAM ve KTO Tahkim ve Arabuluculuk Merkezi KTO-TAM ile ilgili kısa bilgiler verdi. Sektörün sorunlarına ilişkin görüş alışverişinde bulundu. Sektörde yaşanan sıkıntılar ve problemlere ilişkin toplantıya katılan üyeleri dinleyen Öztürk, yaşanan problemlerin çözümüne ilişkin çalışmalar yapacaklarını ifade etti.

63. Meslek Komitesi adına Komite Başkanı Müjdat Çetin konuştu. Çetin, meslek komitesinin sorunlarına ilişkin görüş alışverişinde bulundu, yaşanan sorunlar ve çalışmalar ile ilgili paylaşımlarda bulundu. Toplantıyı düzenleyen Konya Ticaret Odası'na ve katılan meslek komitesi üyelerine teşekkür etti.

Toplantının sonunda ilgili meslek komitesi üyeleri sorunlarını aktararak karşılıklı görüş alışverişinde bulundular.

Listofcompany.com/tr WEB SİTEMİZ YENİLENDİ!

Sayın Üyemiz,
Listofcompany web sitemiz yenilendi ve artık çok daha güçlü, hızlı ve kullanıcı dostu. Hemen profilinizi güncelleyin, yeni sistemin sunduğu tüm avantajlardan faydalanın!

Neden Profilinizi Güncellemeniz?

Profilini güncelleyen firmalar, hem yurt içi hem de yurt dışı arama sonuçlarında daha üst sıralarda yer alacak. Bu sayede görünürlüğünüz artacak ve daha fazla potansiyel müşteri çekme şansına sahip olacaksınız. Firmanızın tanınırlığını arttırmak için hemen harekete geçin!

Nasıl Güncelleme Yapabilirsiniz?

1. List of Company web sitesine giriş yapın.
2. Profil sayfanızdaki bilgileri güncelleyerek firmanızı daha görünür hale getirin.
3. En az 15 ürününüzün görselini eklemeyi unutmayın!

Profilinizi hemen güncellemek için buraya tıklayın.

Yeni sistemimizle ilgili herhangi bir sorunuz olursa, bizimle her zaman iletişime geçebilirsiniz. Size en iyi hizmeti sunmak için buradayız!

İletişim Bilgilerimiz: E-posta: support@listofcompany.com Telefon: 0332 221 52 52

LİST OF COMPANY WEB SİTESİ

Üyelerimizin yurt dışında tanınırlığını artırmak için 10.000'den fazla firma taranıp analiz edildi. Yapılan titiz çalışma sonrasında firmaların iletişim bilgileri, ürün bilgileri, G.T.İ.P. numaraları tespit edilerek "Konya Bölgesi İmalat Envanteri" projesi tamamlanmış ve www.listofcompany.com web sayfasını hayata geçirilmiştir. Siteyi şu anda yaklaşık 8.000 firma 27 ana sektör 172

ürün grubu ve yaklaşık 22.000 ürünün yer aldığı 8 farklı dilde hizmet veren dijital platform haline getirilmiştir.

Web sayfasının yansira 2 adet mobil uygulaması (Android ve IOS) bulunmaktadır. Ayrıca sitenin farklı dillerde tanıtım filmi hazırlanıp sosyal medya aracılığıyla yabancılara ulaştırılmaktadır.

Sitenin yabancı ülkelerde tanıtımına yönelik yoğun çalışmalar devam etmektedir. Bu proje üyelerimizin toplu bir şekilde tek elden yurtdışında tanıtılması ve üyelerimizin daha fazla ithalatçı ile buluşmalarına vesile olmaktadır.

YEŞİL DÖNÜŞÜM VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM DESTEK PROGRAMI ÇAĞRISI

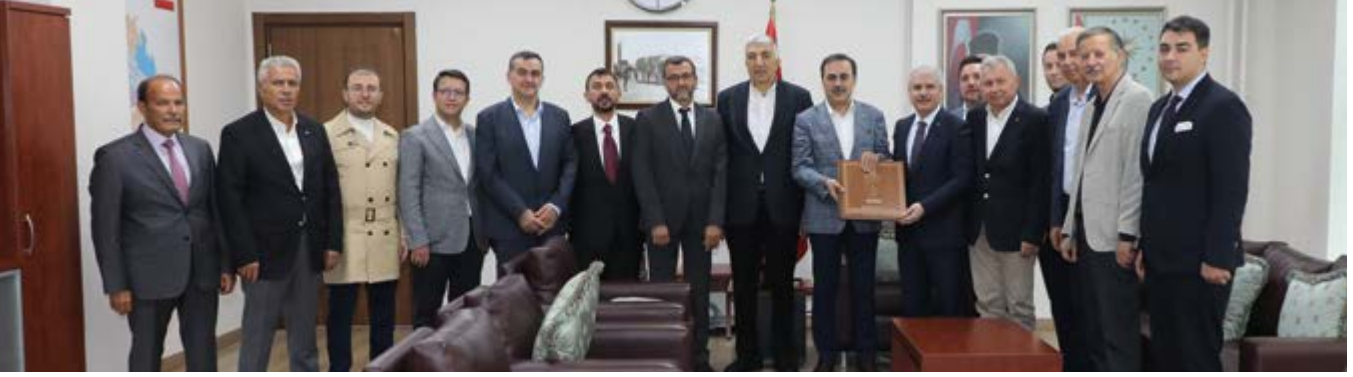
Sayın Üyemiz; T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının yürüttüğü "Yeşil Dönüşüm Destek Programı" ile Türkiye'de dögüsel ekonomi yaklaşımıyla uyumlu, doğal kaynakları koruyan, ik-

lim ve sürdürülebilirlik hedeflerine katkı sağlayan, kaynak verimli ve düşük karbonlu üretimi amaçlayan yatırımların desteklenmesi amaçlanmaktadır. Yeşil Dönüşüm Destek Programı hakkında

ayrıntılı bilgi ve başvuru için <https://yeşildonusum.sanayi.gov.tr/> adresinden bilgi alabilirler.

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının yürüttüğü "Dijital Dönüşüm Destek Programı" ile teknolojik ürün ve çözümlerin işletme süreçlerine entegre edilmesi ile işletmelerin üretim ve tedarik zinciri süreçlerini iyileştirerek verimliliklerini artırmak, küresel rekabette üstünlük kazandırmak ve Türkiye'nin teknolojik yetkinliğini yükselterek katma değerli ürünler üretilmesi amaçlanmaktadır. Dijital Dönüşüm Destek Programı hakkında ayrıntılı bilgi ve başvuru için tıklayınız. <https://dijitaldonusum.sanayi.gov.tr> adresinden bilgi alabilirler.

VALİ AKIN'A ZİYARET

Konya Ticaret Odası Yönetiminden oluşan Konya Valisi İbrahim Akın'a hayırlı olsun ziyareti gerçekleştirdi. Görüşmede, Konya Ekonomisi ile Oda ve iştiraklerin faaliyetleri hakkında bilgi verilerek görüş alışverişinde bulunuldu.

ŞEHİT UFUK BAYSAN ANADOLU LİSESİ TECRÜBE PAYLAŞIMI PROGRAMI

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Şehit Ufuk Baysan Anadolu Lisesi'nin düzenlediği tecrübe paylaşımı programında öğrencilerle bir araya geldi. Öztürk öğrencilere kariyer tercihleri ile ilgili tavsiyelerde bulunarak sorularını cevaplandırdı.

ENERJİ SEKTÖRÜ BİR ARAYA GELDİ

Konya Ticaret Odası Enerji Komiteleri ve EMO Konya tarafından düzenlenen programda, MEDAŞ ve sektör paydaşları ile istişare toplantısı gerçekleştirildi. Toplantıya, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Lütfi Can Başaran, Meclis Üyesi Erol Uçmazbaş ve EMO Konya İl Temsilcisi ve 52. Meslek Komitesi Başkanı Özkan Keskin katıldı.

İŞ DÜNYASININ TALEP VE SORUNLARI İSTİŞARE EDİLDİ

Konya iş dünyasının talep ve sorunlarına yönelik istişare toplantısı Konya Sanayi Odası ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Toplantıya, Konya Valisi İbrahim Akın, Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, AK Parti Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız, Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Konya Ticaret Borsası Başkanı Hüseyin Çevik ve Konya Sanayi Odası Başkanı Mustafa Büyükeğen ile ilgili yöneticiler katıldı. Toplantıda, Konya iş dünyasının sorun ve talepleri istişare edildi.

37. AHİLİK HAFTASI KONYA'DA KUTLANDI

37. Ahilik Haftası programları kapsamında Alaaddin Bulvarı'ndan Tarihi Bedesten Çarşısı'na düzenlenen yürüyüş ve temsili Şed Kuşanma Töreni gerçekleştirildi. Programa, Konya Ticaret Odası'nı temsilen Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Fahreddin Özkul katıldı.

CENİN SANAYİ SERBEST BÖLGESİ YÖNETİM KURULU TOPLANTISI YAPILDI

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, TOBB Birlik Merkezi'nde düzenlenen Cenin Sanayi Serbest Bölgesi Yönetim Kurulu toplantısına katıldı. Aynı zamanda Cenin Sanayi Serbest Bölgesi Yönetim Kurulu Üyeliği görevini yürüten Öztürk, toplantıda Filistin'in Cenin şehrinde hayata geçirilecek Sanayi Serbest Bölgesi projesine yönelik devam eden çalışmalarını değerlendirdiklerini ifade etti.

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM GENEL MÜDÜRÜ KARAGÖZ'E ZİYARET

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürü Ali Karagöz'ü ziyaret etti. KTO Mesleki Eğitim Merkezi bünyesinde yapılan faaliyetlerle ilgili görüş alışverişinde bulunuldu.

37. AHİLİK HAFTASI PROGRAMI

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk'ün TOBB Yönetim Kurulunu temsilen Kırşehir'de katıldığı 37. Ahilik Haftası kapanış programı, Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin ve Ticaret Bakan Yardımcısı Mahmut Gürcan'ın katılımıyla Kırşehir'de gerçekleştirildi.

KONYA TİCARET ODASI AKREDİTASYON EKİBİ AKREDİTASYON PROGRAMI KAPSAMINDA ATSO, KAYSERİ TİCARET ODASI VE SATSO'YU ZİYARET ETTİ

Konya Ticaret Odası personel ve idari kadrosundan oluşan heyet, ATSO, KTO ve SATSO'ya birimler arası kıyaslama çalışmalarında bulunmak amacıyla Antalya Ticaret ve Sanayi Odası, Kayseri Ticaret Odası ile Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası'nı ziyaret ettiler.

Konya Ticaret Odası ekibi Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Genel Sekreter Yardımcısı Tolga Cantürk, Direktör Hasan Demirkan, Kurumsal Gelişim Müdürü Kadriye Akar, Kayseri Ticaret Odası Genel Sekreteri Mevlüt Çil, Genel Sekreter Yardımcısı Mehmet Tercan ve Kalite Akreditasyon Sorumlusu Servet Turhal, Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Genel Sekreteri Şevket Kırıcı ve akreditasyon ekibi ile görüşmelerde bulundu.

Ziyaretlerde odalar arasında gerçekleşen ve gün boyu süren kıyaslama toplantılarında birim bazlı çalışmalar, meslek komiteleri ve komisyonlar, eğitimler-akreditasyon ve süreç yapısı gibi birçok konuda fikir alışverişinde bulunuldu.

Üyelere daha iyi ve farklı hizmetler sunmak, hizmet kalitesini artırmak, dünyadaki odalara entegre olmak amacı ile başlatılan gezi ve inceleme programında ziyaret edilen odaların tüm birimlerinde çalışmalar yapıldı.

Yapılan çalışmalar bir rapor haline getirilerek Yönetim Kuruluna sunuldu. Yönetim Kurulu konuya ilişkin detayları inceleyerek üyeye hizmet anlamında iyileştirilebilecek ve iyi uygulama örnekleri konusunda inceleme ekibi ile görüş alışverişinde bulunacak.

KONYA TİCARET ODASI MESLEK KOMİTELERİ ÜYE ZİYARETLERİNE BAŞLADI

Konya Ticaret Odası Meslek Komiteleri KTO üyelerinin sorunlarını dinlemek ve çözüm üretmek amacı ile üye ziyaretlerine başladı.

19. MESLEK KOMİTESİ (BEYAZ EŞYA VE MOBİLYA TOPTAN-PERAKENDE TİCARETİ)

Konya Ticaret İl Müdürlüğü

Tüketici Hakem Heyeti Başkanı Birol Gelmez

41. MESLEK KOMİTESİ (PLASTİK VE KAUÇUK ÜRÜNLERİN İMALATI VE TOPTAN TİCARETİ) ÜYE ZİYARETİ

55. MESLEK KOMİTESİ (OTO GALERİ VE OTO ACENTA HİZMETLERİ) ÜYE ZİYARETİ

38. MESLEK KOMİTESİ (GENEL MAKİNE EKİPMANLARI VE ASANSÖR İMALATI)

70. MESLEK KOMİTESİ (MEDİKAL ÜRÜNLERİN İMALATI İLE TIBBİ VE KOZMETİK ÜRÜNLERİN TİCARETİ) ÜYE ZİYARETİ

55. MESLEK KOMİTESİ (OTO GALERİ VE OTO ACENTA HİZMETLERİ) ÜYE ZİYARETİ

ODAMIZ MESLEK KOMİTELERİNİN FAALİYETLERİ

Konya Ticaret Odası meslek komiteleri aylık mutata toplantılarına devam ediyor. Bu toplantılarda bölgemiz ve şehrimizde faaliyet gösteren tüccar ve sanayicilerimizin yaşadıkları sıkıntılar ve problemlerle ilgili görüş alışverişinde bulunulmakta, bunların çözümüne ilişkin çalışmalar yapılarak ilgili mercilere aktarılması sağlanmaktadır. EYLÜL-EKİM 2024 tarihleri arasında yapılan toplantılar ve bu toplantılarda alınan kararlar aşağıda verilmiştir.

İL VE İLÇELERİN KAPASİTELERİNE GÖRE SİGORTA ACENTESİ AÇILMASINA İZİN VERİLMELİ

Konya Ticaret Odası Sigortacılık faaliyetleri yapan üyelerimizin yapan Meslek Komitesi üyeleri aylık mutata toplantısını gerçekleştirdi. İlgili Meslek Komitesi üyeleri Ülkemizde her il ve ilçelerinde gereğinden fazla sigorta acentesi açıldığını belirterek şu bilgileri verdiler: "Gereğinden fazla açılan sigorta acentesinin önlenmesi için illerdeki sigorta acenteleri taşıma kapasitesinin belirlenerek ilin kapasitesine göre sigorta acentesi açılmasına izin verilmesi hususunda ilgili merciler nezdinde desteklerinize bekleriz." Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu ilgili mercilere başvuruda bulunmuş olup, sonucu beklenmektedir.

YERLİ SOSYAL MEDYA VE MESAJLAŞMA UYGULAMASI YAPILMALI

Konya Ticaret Odası elektronik malzemeleri imalatı ve telekomünikasyon ekipmanları toptan ve perakende ticareti yapan Meslek Komitesi üyeleri aylık mutata toplantısını gerçekleştirdi. Mevcutta kullanılan sosyal medya ve mesajlaşma uygulamalarının (Facebook, TikTok, Instagram, Youtube, WhatsApp vb.) yabancı menşeli olmasından dolayı güvenlik ve gizlilik açısından birçok risk olduğunu belirten ilgili meslek komitesi üyeleri yerli sosyal medya ve mesajlaşma uygulaması geliştirilmesi gerektiğini söylediler.

Meslek Komitesi üyelerinin konuya ilişkin açıklaması şöyle: "Mevcutta kullanılan sosyal medya ve mesajlaşma uygulamalarının (Facebook, TikTok, Instagram, Youtube, WhatsApp vb.) yabancı menşeli olmasından dolayı güvenlik ve gizlilik açısından birçok risk mevcuttur. Bundan dolayı devletimiz tarafından Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'na (TÜBİTAK) yerli ve milli sosyal medya ve mesajlaşma uygulaması yaptırması güvenlik ve gizliliğimizi güvence altına alacaktır. Aynı zamanda yerli ve milli yazılımlar, ülkemizin teknolojik bağımsızlığını artıracak ve bu yöndeki dışa bağımlılığımızı ortadan kaldıracaktır. Dolayısıyla Devletimiz tarafından Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'na yerli sosyal medya ve mesajlaşma uygulaması yapılması büyük önem taşımaktadır."

YERLİ MALİ BELGESİ YENİLEME SÜRESİ 1 YILDAN 2 YILA ÇIKARILMALI

Konya Ticaret Odası değirmencilik, tarım ve endüstriyel gıda makineleri imalatı yapan Meslek Komitesi üyeleri sektör istişare toplantısına katıldı. İlgili meslek komitesi

üyeleri toplantıda Odalar aracılığı ile aldıkları yerli mali belgesini almanın çok teferuatlı bir işlem olduğunu ve bu belgeyi her ürün için ayrı ayrı aldıklarını belirterek, yerli mali belgesine birden fazla ürünün yazılabilmesini ve yenileme süresinin de 1 yıldan 2 yıla çıkarılmasını talep etmişlerdir. Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu ilgili mercilere başvuruda bulunmuş olup, sonucu beklenmektedir.

İHRACAT İŞLEMLERİ NEDENİYLE DÖVİZ OLARAK GELEN İHRACAT BEDELLERİNİN %30'UNU BOZDURMA ZORUNLULUĞUKALDIRILMALI

Konya Ticaret Odası ihracat yapan Meslek Komitesi üyeleri aylık mutata toplantısını gerçekleştirdi. İhracat yapan üyelerimiz, ihracat işlemleri nedeniyle döviz olarak gelen ihracat bedellerinin %30'unu bozdurma zorunluluğunun kaldırılması gerektiğini belirterek şu talepte bulundular: "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 07.06.2024 tarihinde İhracat Genelgesi'nde, Hazine ve Maliye Bakanlığının 07.06.2024 tarih ve 3187388 sayılı yazısı üzerine, yürürlük tarihi 10.06.2024 olmak üzere yapılan değişiklikle İhracat Bedellerinin bankaya ve oradan TCMB'ye satışı öngörülen oran; en az %30 olarak yeniden belirlenmiştir. Üretim maliyetlerinin giderek yükseldiği bu dönemde bir de mevzuat gereği kambiyo işlemlerinden ortaya çıkan söz konusu yükler ihracat yapan üyelerimizin maliyetlerini daha da artırmaktadır. Dolayısıyla ihracat işlemleri nedeniyle döviz olarak gelen ihracat bedellerinin %30'unu bozdurma zorunluluğunun kaldırılması önemlidir." Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu ilgili mercilere başvuruda bulunmuş olup, sonucu beklenmektedir.

AKARYAKIT İSTASYONU İŞLETEN ÜYELERİMİZ 1 OCAK 2025'TE UYGULAMAYA GİRECEK OLAN ULUSAL TAŞIT TANIMA SİSTEMİ (UTTS) KONUSUNDA DESTEK BEKLİYOR

Konya Ticaret Odası akaryakıt istasyonu işleten Meslek Komitesi üyeleri aylık mutata toplantısını gerçekleştirdi. Akaryakıt piyasasında rekabet eşitliğinin sağlanması ve kayıt dışı ekonomi ile etkin bir şekilde mücadele edilmesi amacıyla istasyonlarda akaryakıt pompalarına bağlı ödeme kaydedici cihazlara taşıt plaka bilgilerinin elle girişini önleyerek otomatik olarak aktarılmasını sağlayan Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi (UTTS) 1 Ocak 2025'te uygulamaya girecektir. Akaryakıt istasyonu işleten üyelerimizin 1 Ocak 2025'e kadar akaryakıt pompalarına kurma mesuliyet-

tinde olduğu Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi maliyetinin akaryakıt dağıtım firmaları tarafından üstlenilmesi talep etmektedirler. Akaryakıt istasyonu işleten ilgili meslek komitesi üyeleri 1 Ocak 2025'te uygulamaya girecek olan Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi (UTTS) konusunda destek belediklerini ifade ettiler. Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu ilgili mercilere başvuruda bulunmuş olup, sonucu beklenmektedir.

SÜT ÜRÜNLERİ TOPTAN-PERAKENDE TİCARETİ YAPAN İŞLETMELER REESKONT KREDİSİ KULLANIMINDAN DOĞAN İHRACAT TAHHÜTLERİNİ KAPATABİLMELERİ İÇİN BİR YIL EK SÜREYE İHTİYAÇ DUYUYOR

Konya Ticaret Odası çikolata, şekerleme ile diğer süt ürünleri toptan-perakende ticareti yapan üyeler aylık mutata toplantısını gerçekleştirdi. 2022 yılının eylül ayında Ticaret Bakanlığının almış olduğu bir karar ile önce 2022 yıl sonuna kadar; sonrasında ise 2023 yıl sonuna kadar süttozu ihracatını yasaklamıştır. Endüstriyel gıda ürünleri imalatı yapan üyelerimiz, 2022 yılı eylül ayına kadar almış oldukları onlarca tır siparişi beklemeye almış, bir kısım siparişlerde de iptaller yaşamışlardır. Üyelerimiz 2023 yılında yasağın kaldırılacağı beklentisiyle sipariş almaya devam etmiş ancak yasak yılsonuna kadar devam etmiştir. Bu kapsamda siparişi alınan ürünlerin satışı gerçekleştirilememiştir. Yasak, kademeli olarak 2024 yılı Temmuz ayında kaldırılmış olsa da bu süreçte yurtdışı süt tozu fiyatlarının yarı fiyatına düşmesi ve iç piyasada enflasyona paralel süt fiyatlarının artması sonucu artan süttozu fiyatları yurtdışına göre yüksek maliyette kalmış satış yapılamamıştır. Son günlerde iç piyasada gevşeyen süt fiyatlarına paralel yurtdışı fiyatlarına yaklaşılmış olsa da halen maliyetler yurtdışı fiyatlarının üzerindedir. Buna rağmen üyelerimiz pazarı kaybetmemek ve ihracata dayalı gerek Türkiye İhracat Kredi Bankası gerekse yurt içi bankalardan kullanılan ihracat taahhütlü kredilerinin olması sebebi ile zararına da olsa bir miktar satış yapmak zorunda kalmışlardır. Üyelerimizin, Merkez Bankası kaynaklı kullanmış olduğu Reeskont Kredisi kullanımından doğan ihracat taahhütlerini kapatabilmeleri için bir yıl ek süreye ihtiyaç duyulmaktadır.

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu bunun çözümüne ilişkin Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine, T.C. Merkez Bankasına ve Orta Anadolu İhracatçı Birliğine başvuruda bulunmuş olup, sonucu beklenmektedir.

**KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ**

**MODEL
FABRİKA**

**KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
HAVACILIK
EĞİTİMİ VE
İKTİSADİ
İŞLETMESİ**

**EĞİTİM
VE SAĞLIK
VAKFI**

İŞTİRAKLERİMİZDEN HABERLER

**AKILLI
TEKNOLOJİLER
MERKEZİ**

**MESLEKİ
EĞİTİM
MERKEZİ**

**DIŞ TİCARET
MERKEZİ**

**ULUSLARARASI
FUAR MERKEZİ**

**KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ**

“TEKNOLOJİ KÖPRÜSÜ: İNOVASYON VE İŞ BİRLİĞİ PROJE PAZARI”, KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ EV SAHİPLİĞİNDE GERÇEKLEŞTİ

Konya Ticaret Odası, Konya Sanayi Odası, Konya Ticaret Odası (KTO) Karatay Üniversitesi ve Konya Teknokent'in iş birliğiyle düzenlenen ve TÜBİTAK TEYDEB 1503- Proje Pazarları Destekleme Programı tarafından desteklenen “Teknoloji Köprüsü: İnovasyon ve İş Birliği Proje Pazarı” etkinliğinin açılış programı, KTO Karatay Üniversitesi Merkez Kampüsünde gerçekleşti. Konya’da teknoloji ve yenilik odaklı projelerin geliştirilmesi, ticarileştirilmesi ve iş birliği fırsatlarının değerlendirilmesi amacıyla düzenlenen “Teknoloji Köprüsü: İnovasyon ve İş Birliği Proje Pazarı” etkinliğinin açılış programına KTO Karatay Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkan Yardımcısı Lütfi Can Başaran, KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç, Konya Teknik Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Osman Nuri Çelik, Ardahan Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mehmet Biber, Konya Sanayi Odası (KSO) Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Mehmet Zaid Çatlı, Konya Teknokent Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Mustafa Acarer ve çok sayıda akademisyen ile öğrenci katıldı.

“KTO ve İştirakleri Olarak, İnovasyonu ve Yeni Fikirleri Her Zaman Destekliyoruz”

Saygı duruşu ve İstiklal Marşı ile başlayan programda, KTO Karatay Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkan Yardımcısı Lütfi Can Başaran; “Teknoloji Köprüsü: İnovasyon ve İş Birliği Proje Pazarı” gibi önemli bir etkinliğe ev sahipliği yapmaktan gurur duyuyoruz. Teknolojinin ve inovasyonun dünyayı dönüştürdüğü bir çağda yaşıyoruz. Türkiye’nin geleceğe güçlü adımlarla ilerleyebilmesi; inovasyon odaklı projelerin geliştirilmesi, ticarileşmesi ve uluslararası rekabet gücüne sahip olmasıyla mümkün olacaktır. İşte bu sebeple, bugün burada çok kıymetli akademisyenler, araştırmacılar, girişimciler ve sanayi temsilcileri olarak büyük bir sorumluluk taşıyoruz. Konya Ticaret Odası ve iştirakleri olarak, her zaman inovasyonun ve yenilikçi fikirlerin destekçisi olmaya devam edeceğiz. Bu doğrultuda, bilimsel çalışmalar ve projelerle ülkemizin geleceğine katkı sağlamak için büyük bir azimle çalışıyoruz” dedi.

“Projemiz, Toplumun Her Kesimine Dokunan Bir Vizyonu Temsil Ediyor”

KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç; “Projeyle, girişim-

cilere, araştırmacılara ve öğrencilere AR-GE ve inovasyon süreçlerinde yol göstermeyi ve üretilen projelere, daha büyük hedeflere ulaşacak şekilde destek vermeyi amaçlıyoruz. Projemize destek veren tüm paydaşlarımıza teşekkür ediyorum” şeklinde konuştu. Konya Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yrd. Mehmet Zaid Çatlı, “Hem Sanayi Odası hem de InnoPark olarak buradan doğacak iş birliklerine de kapımızın her zaman açık olduğunu belirtmek isterim” ifadelerine yer verdi. Konya Teknokent Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Mustafa Acarer, Konya, sanayi ve endüstrinin bir lokomotifini konumunda olduğunu, belirterek tüm kurum ve kuruluşlar olarak sanayi ve endüstrinin katma değerli ürünler üretme konusunda gayret içerisinde olduklarını söyledi. Proje yürütücü KTO Karatay Üniversitesi Rektör Danışmanı Dr. Öğr. Üyesi Necati Vardar’da Teknoloji Köprüsü: İnovasyon ve İş Birliği Proje Pazarı” etkinliğinde, teknoloji ve yenilik odaklı projelerin geliştirilmesi ile küresel pazara açılması noktasında önemli bir platform sunulması, mevcut projelerin ticarileşmesinin yanında yeni fikirlerin doğmasına da zemin hazırlanmasının amaçlandığını ifade etti. Açılış töreninin ardından Yapay Zekâ ve İnovasyon Sergisi, Girişimcilerin Başarı Hikayeleri, Girişimcilerin Dünyası Paneli programları gerçekleşti. “Teknoloji Köprüsü: İnovasyon ve İş Birliği Proje Pazarı” etkinliğinin ikinci ve son günü ise Bilim, Teknoloji ve Sosyal İnovasyon: Bölgesel Kalkınmanın Dinamikleri Paneli, Girişimciler İçin Yatırım Süreçleri Paneli, Yatırımcıyla Buluşma Programları ile son buldu.

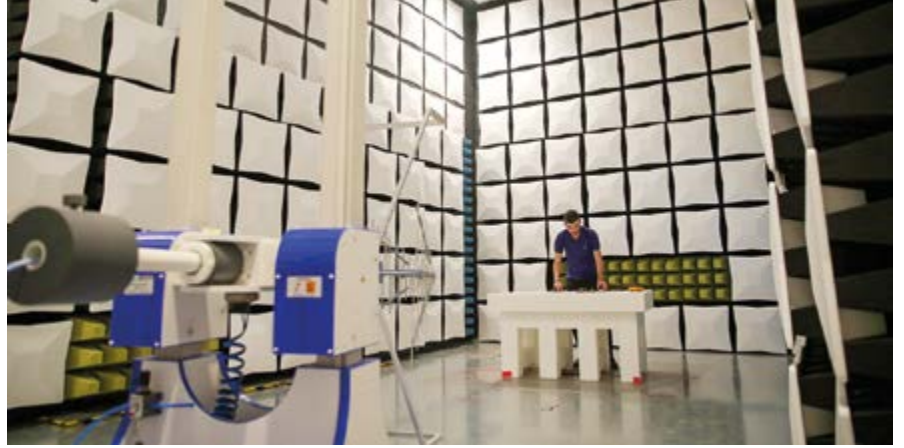
AKİTEK LABORATUVARI, KONYA'NIN İLK VE TEK AKREDİTE EMC TEST MERKEZİ OLDU

Konya Ticaret Odası (KTO) Yenilikçi Teknolojiler Merkezi çatısı altında faaliyet gösteren KTO Karatay Üniversitesi Akıllı Teknolojiler Merkezi (AKİTEK) Elektromanyetik Uyumluluk (EMC) Laboratuvarı, Türkiye Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından yapılan değerlendirmeler sonucunda akredite edildi. Bu önemli gelişme, sadece Konya için değil, Türkiye genelindeki sanayi ve teknoloji sektörleri için de büyük bir adım niteliği taşıyor.

KTO Yenilikçi Teknolojiler Merkezi çatısı altında faaliyet gösteren AKİTEK Elektromanyetik Uyumluluk (EMC) Laboratuvarı, Türkiye Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından yapılan değerlendirmeler sonucunda akredite edilmeye hak kazandı. 23.09.2028 tarihine kadar akredite edilen laboratuvar, Konya'nın ilk ve tek akredite test merkezi unvanının sahibi oldu.

"AKİTEK, Türkiye'nin Dört Bir Yanındaki Firmalara Profesyonel Hizmet Sunmaya Başladı"

AKİTEK Uygulama Araştırma Merkezi Müdürü Dr. Saim Ervural, akreditasyonun ülkemizin bilim ve teknolojisi için büyük bir adım olduğunu belirterek şunları söyledi; "Konya Ticaret Odası Yenilikçi Teknolojiler Merkezi AKİ-

TEK EMC Laboratuvarı, TS EN ISO/IEC 17025:2017 standardına göre TÜRKAK tarafından resmen akredite edilmiştir. Konya'nın ilk ve tek akredite EMC laboratuvarı olarak AKİTEK, başta bölgedeki üreticiler olmak üzere, Türkiye'nin dört bir yanındaki firmalara profesyonel hizmet sunmaktadır. Akreditasyon ile birlikte AKİTEK Laboratuvarı, uluslararası standartlara uygun test hizmetleri sunma kapasitesine ulaşarak, Türkiye genelinde geniş bir kitleye hitap edecek. Bu hizmetler, özellikle yerli üreticilere test sürecinde dışa bağımlılığı azaltarak önemli bir maliyet avantajı sağlayacak ve rekabet gücünü artır-

cak. EMC testleri konusunda ihtiyacı olan tüm kurum, kuruluş ve şirketleri KTO Teknoloji ve Eğitim Kampüsü'nde bulunan AKİTEK'e davet eden Ervural; "Akreditasyon, sadece yerel üreticilere değil, Türkiye genelinde faaliyet gösteren tüm firmalara uluslararası standartlarda çözümler sunma imkânı sağlayacağından dolayı ülkemiz için büyük bir kazançtır. Bu durum, bölgenin teknoloji ve sanayi alanındaki gelişimine doğrudan katkı sunarken, aynı zamanda yerli üretimi destekleyerek dışa bağımlılığı azaltıyor. Konya'nın ilk ve tek akredite test merkezi olmaktan gurur duyuyoruz."

KTO KARATAY, YÖK ÜNİVERSİTE İZLEME VE DEĞERLENDİRME RAPORUNDA TÜM ÜNİVERSİTELER ARASINDA ZİRVEDE

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından hazırlanan "2024 Üniversite İzleme ve Değerlendirme Genel Raporu" yayımlandı. Türkiye'deki 201 üniversitenin, 5 alanda 64 göstergeye göre değerlendirildiği raporda KTO Karatay Üniversitesi, Türkiye'nin önde gelen üniversiteleri arasında yer aldığını bir kez daha ispatladı.

KTO Karatay Üniversitesi, En Fazla Artış Gösteren Üniversiteler Arasında 1. Sırada
Yükseköğretim Kurulu tarafından hazırlanan "2024 Üniversite

İzleme ve Değerlendirme Genel Raporu" yayımlandı. KTO Karatay Üniversitesi, uluslararası değişim programlarına katılan öğrenci sayısına dair geçmiş yıllara ait veriler dikkate alındığında, en fazla artış gösteren üniversiteler arasında 1. sırada yer alarak büyük bir başarıya imza atarken, açık erişim imkânı bulunan üniversite adresli bilimsel yayın yüzdesinin en yüksek olduğu üniversiteler arasında 78,54'lük skorla 12. sırada yer aldı.

KTO KARATAY İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ VE MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMLERİ AVRUPA'DA TANINACAK

Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (MÜDEK) tarafından akredite edilen Konya Ticaret Odası (KTO) Karatay Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi İnşaat Mühendisliği ve Makine Mühendisliği Bölümlerinin akreditasyon sertifikaları, üniversitede düzenlenen "İnşaat Mühendisliği ve Makine Mühendisliği Bölümleri Akreditasyon Ödül Töreni"nde teslim edildi. KTO Karatay Üniversitesi'nde düzenlenen "İnşaat Mühendisliği ve Makine Mühendisliği Bölümleri Akreditasyon Ödül Töreni"ne, KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç, Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Mehmet Çelik, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Faruk Ünsaçar, İnşaat Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Mehmet Faik Sevimli, Makine Mühendisliği Bölüm Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Remzi Şahin ve akademisyenler katıldı.

"Tüm Bölümlerimizde Akreditasyon Çalışmalarımıza Devam Ediyoruz"

Törende açılış konuşmasını yapan Rektör Ortaç; "Mühendislik ve Doğa Bilim-

leri Fakültesi İnşaat Mühendisliği ve Makine Mühendisliği Bölümlerimizin Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (MÜDEK) tarafından akredite edilmesinden dolayı büyük onur ve mutluluk duyuyorum. Bu akreditasyonlar, üniversitemizin mühendislik eğitiminde uluslararası standartlara uygun, nitelikli bir eğitim sunduğunu göstermektedir. Eğitim kalitemizi sürekli olarak iyileştirerek ve yenilikçi yaklaşımlar geliştirerek, öğrencilerimizin en iyi şekilde yetişmelerini sağlamak için diğer bölümlerimizde de akreditasyon çalışmalarımıza devam ediyoruz. Akreditasyon belgelerimiz, bu yolda attığımız önem-

li bir adımdır ve gelecekte daha büyük başarılar elde edeceğimize inancımız tamdır. Özverili çalışmaları ile bölümlerimizin akredite edilmesinde emeği geçen tüm akademisyenlerimize ve idari personellerimize teşekkür ediyor, başarılarının devamını diliyorum" şeklinde konuştu.

Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Faruk Ünsaçar, İnşaat Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Mehmet Faik Sevimli, Makine Mühendisliği Bölüm Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Remzi Şahin akreditasyon ve bu dönemde yapılacak çalışmalara ilişkin bilgi verdiler.

KTO KARATAY, DÜNYA ÜNİVERSİTELERİ SIRALAMASINDA YENİ BİR BAŞARIYA İMZA ATTI

Uluslararası yükseköğretim derecelendirme kuruluşu olan Times Higher Education (THE) tarafından hazırlanan 2025 Dünya Üniversite Sıralaması (THE WUR) sonuçları yayınlandı. Dünyanın en iyi üniversitelerinin sıralandığı, 115 ülke ve bölgeden 2.000'den fazla üniversitenin değerlendirildiği listede, Konya Ticaret

Odası (KTO) Karatay Üniversitesi, çeşitli performans göstergeleri ve alt metriklerde dikkat çeken başarılar elde etti.

KTO Karatay, Vakıf Üniversiteleri Arasında İlk 20'de Yer Aldı

Uluslararası yükseköğretim derecelendirme kuruluşu Times Higher Edu-

cation tarafından hazırlanan, küresel ölçekte akademisyenler, öğrenciler, üniversiteler ve iş dünyası tarafından dikkate alınan en kapsamlı analizlerden biri olan Times Higher Education (THE) Dünya Üniversite Sıralaması'nın (WUR) 2025 yılı sonuçları açıklandı.

KTO Karatay Üniversitesi, dünya listelerinde Türkiye genelinde 104., vakıf üniversiteleri arasında 30. sırada yer aldı. Dünyanın en etkili üniversitelerinin sıralandığı raporda KTO Karatay Üniversitesi, Türkiye'deki vakıf üniversiteleri arasında "Tarih, Felsefe ve Teoloji" sıralamasında 12., "Sosyoloji" kategorisinde 15., "İnşaat Mühendisliği" kategorisinde 20., "Dil Bilimi" kategorisinde 20. sırada ve "Araştırma Kalitesi ve Uluslararası Görünüm" kategorilerinde ise 30. sırada yer alarak en iyi üniversiteler arasında gösterildi.

TEKNOFEST ADANA'DA, KTO KARATAY RÜZGÂRI ESTİ

Türkiye'nin en büyük havacılık, uzay ve teknoloji festivali TEKNOFEST, bu yıl Adana'da teknoloji severlerle buluştu. TEKNOFEST'in paydaşı olarak, Konya Ticaret Odası (KTO) Karatay Üniversitesi, Adana'da yerini aldı. KTO Karatay Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi öğrencilerinden oluşan WaterMelon takımı, Akıllı Ulaşım Yarışması'nda, bu yıl ilk kez düzenlenen TEKNOFEST Şampiyonlar Liginde Üniversite ve Üzeri Seviyesinde 2.'lik derecesi elde etti. Ayrıca, T3 Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı ve TEKNOFEST Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Bayraktar ile Baykar Teknoloji Genel Müdürü Haluk Bayraktar KTO Karatay'ın standını ziyaret ederek, üniversitenin projeleri hakkında bilgi aldı.

KTO Karataylı Öğrenciler, TEKNOFEST Şampiyonlar Liginde!

KTO Karatay Üniversitesi, Türkiye'nin milli teknoloji hamlesinin en önemli etkinliklerinden biri olan TEKNOFEST 2024'e paydaş üniversite olarak katıldı. TEKNOFEST 2024 Adana'da KTO Karataylı öğrenciler, Akıllı Ulaşım Yarışmasında bu yıl ilk kez düzenlenen TEKNOFEST Şampiyonlar Liginde Üniversite ve Üzeri Seviyesinde 2.'lik derecesi elde ederek büyük bir başarıya imza attı. KTO Karatay Üniversitesi'nin standında; drone ve uçuş simülasyonları, yapay zekâ ile hücresel analiz deneyim alanı teknoloji meraklısı ziyaretçilerin beğenisine sunuldu. Üniversitenin ilk günden itibaren yoğun ilgi gören standını, T3 Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı ve TEKNOFEST Yönetim Kurulu Başkanı

Selçuk Bayraktar ile BAYKAR Teknoloji Genel Müdürü Haluk Bayraktar ziyaret etti. KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç, TEKNOFEST Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Bayraktar'a, KTO Karataylı öğrencilerin geliştirdiği yenilikçi projeler, üniversitenin havacılık, mühendislik, teknoloji alanında yaptığı araştırma ve geliştirme faaliyetleri hakkında bilgi verdi. BAYKAR Teknoloji Genel Müdürü Haluk Bayraktar ise uçuş simülasyonunu deneyimledi.

"TEKNOFEST Gibi Büyük Bir Organizasyonda Yer Almaktan Mutluluk Duyuyoruz"

Rektör Ortaç, TEKNOFEST Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Bayraktar ile görüşmesinde; "KTO Karatay Üniversitesi olarak, milli teknoloji hamlesine destek olmak adına öğrencilerimizi havacılık, mühendislik ve teknoloji odaklı çalışmalarında yer almaları için teşvik ediyor, en iyi şekilde eğitim almalarına özen gösteriyoruz. Üniversitemiz; özellikle Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Pilotaj Bölümü ile havacılık alanında, Akıllı Teknolojiler Merkezi'nde (AKİTEK) yürü-

tülen çalışmalar ile mühendislik alanında tam donanımlı olarak öğrencilerine eğitim veriyor. Sektör ile gerçekleştirdiğimiz iş birlikleri sayesinde, öğrencilerimiz sektördeki yenilikleri yakından takip ederek, bu gelişmelerin bir parçası olma şansı yakalıyor. Öğrencilerimiz, bu alanlarda yürüttüğümüz projelerde aktif rol alarak, teorik bilgilerini pratiğe dönüştürme fırsatı buluyor. Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi öğrencilerimiz, Akıllı Ulaşım Yarışmasında Üniversite ve Üzeri Seviyesinde ikincilik derecesi elde etti, öğrencilerimizi tebrik ediyorum. TEKNOFEST gibi büyük bir organizasyonda yer almaktan, vizyonumuzu daha geniş kitlelerle paylaşmaktan mutluluk duyuyoruz" şeklinde konuştu.

Teknoloji meraklılarına sunduğu yenilikçi projeleri, deneyim alanları ve öğrencilerinin almış olduğu ödül ile dikkat çeken KTO Karatay Üniversitesi, beş gün süren TEKNOFEST Adana'da öğrencilerden yoğun ilgi gördü. Üniversite, milli teknoloji hamlesine destek olma vizyonuyla çalışmalarını sürdürme kararlılığını vurguladı.

KTO DIŞ TİCARET MERKEZİ, WORLDEF KONFERANSI'NDA HİZMETLERİNİ TANITTI

WORLDEF E-Ticaret Vakfı tarafından düzenlenen "Sınır Ötesi E-Ticarette En Yeni Trendler ve Stratejiler" başlıklı konferans, sektörün önde gelen uzmanlarını ve katılımcılarını bir araya getirdi. Konferansta, KTO Dış Ticaret

Merkezi'nin hizmetlerine dair kapsamlı bir bilgilendirme sunumu yapıldı. Katılımcılara, merkezin sunduğu hizmetler ve uluslararası pazar fırsatlarına erişim imkânları aktarıldı.

KONYA İHRACATÇILAR BİRLİĞİ DERNEĞİ KADIN KONSEYİ'NDEN "AİLE ŞİRKETLERİNDE ÜÇÜZ DÖNÜŞÜM VE AİLE ANAYASASI" PANELİ

Konya İhracatçılar Birliği Derneği Kadın Konseyi, "Aile Şirketlerinde Üçüz Dönüşüm ve Aile Anayasası" konulu önemli bir panele ev sahipliği yaptı. Konya Ticaret Odası Teknoloji ve Eğitim Kampüsü'nde düzenlenen etkinlik, aile şirketlerinin kurumsallaşması ve sürdürülebilirliği konusunda değerli bilgiler sundu. Panelde, aile şirketlerinde dijitalleşme, kurumsal yapıya geçiş ve gelecek kuşaklara aktarım gibi önemli dönüşüm süreçleri ele alındı.

T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI VERİMLİLİK GENEL MÜDÜRÜ ABDULLAH BAŞAR'DAN KONYA MODEL FABRİKA'YA ZİYARET

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdürü Abdullah Başar ve Verimlilik Uygulamaları Daire Başkanı Yücel Özkara, Konya Model Fabrika'ya çalışma ziyareti gerçekleştirdi. Model Fabrika'nın faaliyetleri hakkında detaylı bilgi alan Başar ve Özkara, fabrikanın yeni dönem hedefleri üzerine istişarelerde bulundu. Ziyaret sırasında, verimlilik odaklı çalışmaların yanı sıra sanayide dijital dönüşüm süreçlerine yönelik iş birliği olanakları da değerlendirildi.

KTO MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ'NDE RULMAN EĞİTİMİ BAŞARIYLA TAMAMLANDI

Konya Ticaret Odası Mesleki Eğitim Merkezi'nde Rulman Eğitimi başarıyla tamamlandı. Montaj-demontaj teknikleri, yağlama ürünleri ve kestirimci bakım cihazlarına yönelik teorik ve pratik bilgilerin aktarıldığı eğitime 33 katılımcı katıldı. Eğitimi başarıyla tamamlayan katılımcılar, sertifikalarını alarak mesleki becerilerini geliştirme yolunda önemli bir adım attılar.

NEÜ MATEMATİK VE BİLGİSAYAR TOPLULUĞU'NDAN KONYA MODEL FABRİKA'YA ZİYARET

Necmettin Erbakan Üniversitesi Matematik ve Bilgisayar Topluluğu öğrencileri, Konya Model Fabrika'da Yalın Üretim ve Model Fabrika süreçlerine yönelik farkındalık eğitimi aldı. Eğitim kapsamında öğrencilere, yalın üretim prensipleri ve fabrikanın işleyişine dair temel bilgiler aktarıldı. Geleceğin mühendis adayları, sanayi ve üretim süreçlerine dair farkındalık kazanarak değerli bir deneyim edindiler.

KONYA MODEL FABRİKA'DA 11. ÖĞREN & DÖNÜŞ PROGRAMI BAŞLADI

Konya Model Fabrika, sanayi sektöründe verimliliği artırmayı hedefleyen Öğren & Dönüş programlarının 10.'sünü başarıyla tamamladı. Program kapsamında sanayi firmaları, yalın üretim teknikleri odaklı eğitimlerle gelişim yolunda önemli adımlar attı. Konya sanayisinin rekabet gücünü artırmaya yönelik çalışmalarına devam eden Konya Model Fabrika, firmaların üretim süreçlerinde sürdürülebilir iyileştirmeler sağlamayı amaçlıyor.

10. Öğren & Dönüş programının başarıyla tamamlanmasının ardından başlatılan 11. Öğren & Dönüş programında, katılımcı firmaların üretim verimliliklerini artırmak için uzman ekipler tarafından yürütülen eğitim ve danışmanlık süreçleri gerçekleştirilmekte ve bu program ile işletmelere, verimli bir üretim ortamı oluşturma yönünde rehberlik edilmektedir.

KONYA LİSE MEDENİYET AKADEMİSİ ÖĞRENCİLERİ KTO TEKNOLOJİ VE EĞİTİM KAMPÜSÜ'NÜ ZİYARET ETTİ

Konya Lise Medeniyet Akademisi öğrencileri, KTO Teknoloji ve Eğitim Kampüsü'nü ziyaret ederek kampüste bulunan birimler ve yürütülen faaliyetler hakkında bilgi aldı. Ziyaret sırasında öğrenciler, kampüsün sunduğu eğitim ve hizmet imkanlarını yerinde görme fırsatı buldular.

Konya Model Fabrika'da

rakamlarla verimlilik artışı

Öğren & Dönüş Programına
Katılan Firmada

Verimlilik Artışı

%94

Firede Azalma

-%60

Alan Kazanımı

%80

Yatırım Geri
Dönüş Süresi

1 Ay

Konya Model Fabrika' da **Öğren & Dönüş** programına katılan ve **otomatik kapı sistemleri** alanında faaliyet gösteren firmamızda, **%94'e varan** verimlilik artışı, **%60'a varan** fire azalması ve **%80 oranında** alan kazanımı elde ettik.

Üstelik firmamız **"Yalın Üretim"** için yaptığı yatırımı **1 ay** gibi kısa bir sürede geri kazandı.

YETKİNLİK VE DİJİTAL
DÖNÜŞÜM MERKEZİ
MODEL FABRİKA
KONYA

MODEL FABRİKA T.İ.

VERİMLİ SANAYİ
Güçlü Türkiye

modelfabrika.com.tr

0332 221 0 221

DİJİTALLEŞME VE SİBER GÜVENLİĞİN ÖNEMİ

Ahmet KÜÇÜKCAMBAZLAR
KTO Siber Güvenlik Merkezi

Dijitalleşmenin hızlı ilerlemesiyle birlikte teknoloji daha da karmaşık hale geliyor. Ancak bu dijital çağın avantajları kadar, siber tehditlerin de arttığını göz ardı etmemeliyiz. Siber Güvenlik hem bireyler hem de işletmeler için önemli ve ciddi bir konudur.

Dijitalleşme Nedir?

Dijitalleşme, geleneksel iş süreçlerinin, hizmetlerin ve ürünlerin dijital teknolojiler kullanarak dönüştürülmesi ve işletmelerin bu teknolojilere uyum sağlamasıdır. Dijitalleşme, işletmelerin ve toplumun dijital dünyaya geçiş sürecidir ve internet, mobil cihazlar, yapay zekâ, bulut bilişim gibi teknolojilerin kullanımını içerir. Dijitalleşme ile bilgi, veri, hizmetler ve ürünler dijital olarak işlenir, depolanır ve paylaşılır.

Siber Güvenlik Nedir?

Bilgisayarları, ağları, yazılım uygulamalarını, kritik sistemleri ve verileri olası dijital tehditlerden koruma uygulamasıdır. Siber güvenliğin temel amacı, kurumsal varlıkları hem iç hem de dış tehditlerden korumaktır.

Dijitalleşme ile Siber Güvenlik Neden Önemlidir?

1. Veri Güvenliği: Kişisel ve ticari veriler, siber saldırıların hedefi olabilir. Bu verilerin çalınması veya sızdırılması, ciddi sonuçlar doğurabilir.
2. Müşteri Güveni: Müşteriler, işletmelerin verilerini nasıl sakladığına ve koruduğuna dair endişeler taşırlar. İyi bir siber güvenlik politikası, müşteri güvenini artırabilir.

3. Rekabet Avantajı: İyi bir siber güvenlik yaklaşımı, işletmelerin rekabet avantajı elde etmelerine yardımcı olabilir. Müşteriler, güvenli bir şekilde alışveriş yapmak ve iş yapmak istedikleri işletmeleri tercih ederler.

Endüstri 4.0 ile Siber Güvenliğin Önemi

Veri koruması, Endüstri 4.0 çağında siber güvenliğin bir başka önemli yönüdür. Bu, bekleyen ve aktarılan verilerin güvenliğini sağlamanın yanı sıra hassas verilere yalnızca yetkili personelin erişebilmesini sağlamak için uygun erişim kontrolleri ve kimlik doğrulama mekanizmalarının uygulanmasını içerir. Şirketler sistemlerini, verilerini ve dijital varlıklarını siber saldırılardan korumak için bazı temel teknoloji ve stratejileri uygulamalıdır.

Şirketler, sistemlerine erişimi izlemek ve kontrol etmek için güvenlik duvarlarını (Firewall), saldırı tespit ve önleme sistemlerini (IDS/IPS) ve sanal özel ağları (VPN'ler) kullanmalıdır. Ayrıca, potansiyel güvenlik ihlallerinin yayılmasını sınırlamak için ağı daha küçük, yalıtılmış bölümlere ayırmayı içeren ağ bölümlenmesini de uygulamalıdır. Şirketler, verilerini müdahale ve hırsızlığa karşı korumak için şifrelemenin yanı sıra verilerin yetkisiz aktarımını izlemek ve önlemek için veri kaybı önleme (DLP) teknolojilerini kullanabilir.

KVKK ve Sızma Testlerinin Önemi

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK), Türkiye'deki işletmele-

rin kişisel verileri koruma yükümlülüklerini net bir şekilde ortaya koyar. KVKK, işletmelerin kişisel verilerin güvenliğini sağlamak için gerekli teknik ve idari tedbirleri almasını zorunlu kılar. Bu tedbirlerin en önemlilerinden biri, düzenli olarak yapılan sızma testleridir. Sızma testleri, işletmelerin bilişim altyapılarının güvenliğini değerlendiren ve potansiyel güvenlik zafiyetlerini tespit eden kritik bir süreçtir.

ISO 27001 ve Sızma Testleri

ISO 27001, uluslararası kabul görmüş bir bilgi güvenliği yönetim sistemi (BGYS) standardıdır. Bu standart, işletmelerin risk yönetimi süreçlerini, güvenlik kontrollerini ve genel bilgi güvenliği yönetimini kapsar. ISO 27001, işletmelerin siber güvenlik risklerini yönetmelerine yardımcı olmak amacıyla sızma testleri gibi güvenlik önlemlerini de içerir.

KVKK ile ISO 27001 arasında, işletmelerin güvenlik politikalarını ve prosedürlerini düzenleyerek, kişisel verilerin korunması ve güvenliği konusunda bir uyum bulunmaktadır. ISO 27001'in sağladığı güvenlik kontrolleri ve risk değerlendirme prosedürleri, KVKK'nın gerekliliklerini yerine getirmede işletmelere rehberlik eder. Siber güvenlik alanındaki hızlı gelişmeler ve değişen tehdit manzarası göz önüne alındığında, yıllık sızma testleri, işletmeler için zorunluluktan ziyade, kaçınılmaz bir ihtiyaç haline gelmiştir. Yıllık sızma testleri, işletmelerin güncel tehditlere karşı hazırlıklarını sürekli güncel tutmalarına yardımcı olur.

TESTİ KIRILMADAN NEET'LERE NE YAPILMALI?

1. Giriş

Günümüzde işsizlik ve istihdam eksikliği, gençlerin yaşadığı en yaygın sorunlardan birisidir. Birçok ülkede büyük endişe kaynağı olan bu sorun, özellikle Türkiye gibi genç ve dinamik nüfusa sahip olan ülkelerde daha çok hissedilmektedir. Gençler yalnızca iş bulmakta zorlanmamakta aynı zamanda eğitim ve yetiştirme süreçlerinden de uzak kalmaktadır. Ayrıca bu durum işsizlik ve istihdam gibi kavramların yetersiz kalmasına ve yeni terimlerin ortaya çıkmasına da neden olmuştur. Bu terimlerden birisi de gençlerin ne eğitimde ne istihdamda ne de yetiştirme sürecinde yer almadığını ifade eden NEET kavramıdır.

Küresel olarak bakıldığında, NEET grubuna giren gençlerin farklı sosyal kesimlerden olabildiği ve çeşitli sebeplerle bu durumda oldukları görülmektedir. NEET grubundaki gençlerin sayısı her geçen gün artarken bu grup oldukça

çeşitli ve heterojen bir yapıya sahiptir. NEET, işgücü piyasasındaki eksikler, yeterli deneyim ve beceriye sahip olmamaları, geçici olarak eğitimden ayrılmış olmaları ve tekrar okula dönmeyi planlamaları gibi birçok nedenle sosyal ve ekonomik açıdan savunmasız hisseden gençleri içermektedir (Henderson, Hawke & Chaim, 2017:138). Grubun çoğunluğunu okulu erken bırakan, işsizlikle karşı karşıya kalan ve özgüven eksikliği yaşayan gençler oluştursa da aile üyelerine bakma sorumluluğu taşıyanlar, hasta/engelli bireyler de bu gruba dahil olabilmektedir.

Bu raporda, Türkiye ve dünya genelindeki NEET kapsamına giren gençlere dair veriler ele alınmıştır. Çalışma sonucunda, değişen işgücü dinamikleri ve gençlerin esneklik talebi göz önünde bulundurulmakta ve bu gelişmeler ile uyumlu olarak saatlik çalışma modeli önerilmektedir. Gençlerin iş hayatına daha hızlı ve kolay entegre olmalarını

sağlayan bu model, işverenlere de esneklik sunmaktadır. Ancak bu modelin başarılı olması için bağımsız çalışanların haklarını güvence altına alan yasal düzenlemeler ve sigorta sistemlerinin devreye girmesi gerektiği de özellikle vurgulanmaktadır.

2. NEET Kavramsal Çerçeve

NEET kavramı, "Not in Employment, Education or Training" ifadesinin kısaltmasıdır ve Türkçe'de "Ne Eğitimde Ne İstihdamda Ne de Yetiştirmede" olarak çevrilmiştir. Gençlerin istihdamına ilişkin ülkelerin performansını ölçmede genç işsizlik oranı ve genç istihdam oranı gibi geleneksel göstergeler yetersiz kalmaktadır. Bu klasik göstergeler, işgücü piyasasında yalnızca aktif nüfusu kapsadığı için sorunun tam boyutunu göstermede yetersiz kalmaktadır (Kılıç, 2014:122). Bu durum hem ölçüm yöntemlerinin geliştirilmesini hem de genç işsizliğin azaltılmasını gerektir-

miş ve bu bağlamda "ne eğitimde ne istihdamda ne de yetiştirmede (NEET)" kavramı ortaya çıkmıştır. NEET kavramı, genç işsizlerin yanı sıra aktif olmayan genç nüfusu da içermektedir.

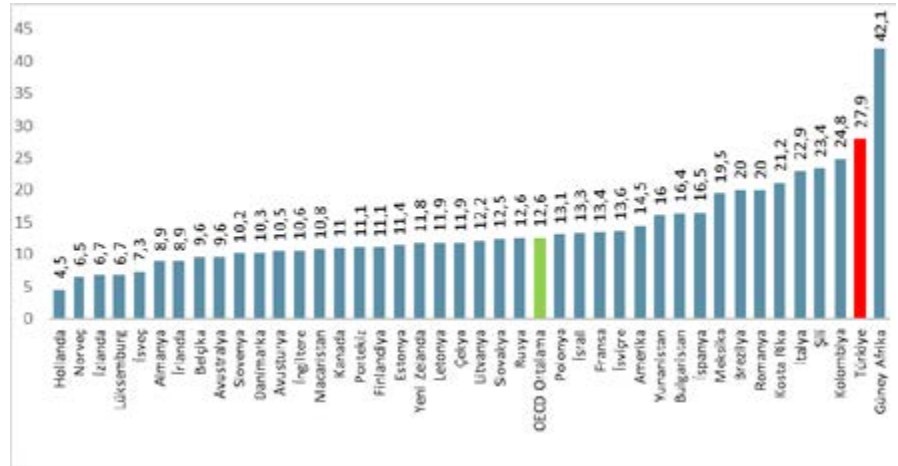
Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) yaptığı tanıma göre ise, NEET kavramı işsiz ve işgücüne dahil olmayan genç nüfusu içerirken, aynı zamanda eğitim (örgün eğitim, yaygın eğitim, çıraklık eğitimi, kurs gibi) almamış ve devam etmemiş olanları da kapsamaktadır. NEET kategorisi, kendi içinde aktif ve pasif NEET olarak ikiye ayrılmaktadır (OECD, 2016). Aktif NEET bireyler, eğitim sürecine dahil olmamalarına rağmen iş aramaya devam etmektedirler. Gelir getirici bir işte bulunmayan ancak işe başlamaya hazır oldukları düşünülen bu kişiler, işsiz olarak kabul edilir ve iş bulduklarında istihdam kategorisine geçerek NEET sürecinden çıkarlar. Diğer yandan, pasif NEET bireyler eğitim sürecine dahil olmadıkları gibi iş de aramaz ve bu nedenle işsiz olarak değerlendirilemezler ve işgücüne dahil olmayanlar grubuna girerler. Aktif NEET bireylerle kıyaslandığında, pasif NEET bireylerin kalıcı ve kronik bir sorun oluşturma potansiyeli daha yüksektir, bu nedenle NEET ile mücadelede öncelikli gruplar arasında yer almaktadırlar (Işık, 2019).

Avrupa Yaşam ve Çalışma Koşullarını İyileştirme Vakfı (Eurofound) ise, NEET gençlerini 5 ana alt kategoride tanımlamaktadır (Mascherini et al., 2012:24):

1. Geleneksel olarak işsiz olanlar,
2. Aile içi sorumlulukları olanlar, hasta veya engelli gençler gibi çalışmaya uygun olmayanlar,
3. İş veya eğitim aramayan, umutsuz ve tehlikeli ya da asosyal bir yaşam tarzını benimsemiş gençler,
4. Aktif olarak iş veya eğitim arayan, ancak yeteneklerine ve statülerine uygun gördükleri fırsatları bekleyen gençler,
5. Seyahat eden ve sanat, müzik, kişisel gelişim gibi faaliyetlerle uğraşan gençler.

Yukarıdaki tanımlamalar dikkate alındığında NEET'i oluşturan birden fazla grup bulunurken bu kavram, oldukça heterojen bir topluluğu ifade etmektedir. Düşük ekonomik gelir düzeyine ve eğitim seviyesine sahip gençlerin NEET olma riski daha yüksekken, eğitim seviyesi yüksek ve daha yüksek gelir gruplarından olan gençlerin bu grupta yer alma oranı giderek artmaktadır.

Şekil 1: 2019-2022 OECD 15-29 Yaş NEET Verileri (%)

Kaynak: OECD

NEET olma durumunun altında yatan nedenler çeşitli ve genellikle karmaşıktır. Türkiye'deki gençlerin NEET olma nedenlerini anlamak, etkili politikalar geliştirmek için kritik öneme sahiptir. Gençlerin NEET olma nedenlerine ilişkin; eğitim sistemine erişim sorunları, işgücü piyasasındaki zorluklar, ekonomik koşullar, toplumsal ve kültürel normlar, psikolojik faktörler vb. birçok bulguya rastlamak mümkündür. Bu faktörlerin bir araya gelmesi, gençlerin NEET olma durumunu etkileyen karmaşık bir ağ oluşturur. Dolayısıyla gençlerin NEET olma durumunu inceleyen bu nedenleri dikkate almak gereklidir. İlgili nedenlerin anlaşılması, etkili politikaların geliştirilmesine, gençlerin eğitim ve istihdamına katılımını artırmaya yönelik stratejilerin belirlenmesine yardımcı olmak için önemlidir. NEET olma nedenlerini iyi anlamak doğru çözümlere erişme açısından kritik bir öneme sahiptir. Nedenlerin iyi analiz edilmesi ve bu nedenler üzerinden politikaların geliştirilmesi süreç için daha etkili olacaktır. Çünkü günümüzde birçok uygulama var olsa da ülkemizdeki uygulamalar sorunu çözümlemede yetersiz kalmaktadır.

3. Dünya, Türkiye ve Konya'da NEET

3.1. Dünya'da NEET

Dünya çapında NEET oranları bölgelere göre farklılık göstermektedir. Bazı ülkelerde NEET oranı oldukça yüksek iken, bazı ülkelerde daha düşüktür. NEET oranları özellikle gelişmekte olan ve ekonomik krizlerin etkisi altında kalan ülkelerde genel olarak daha yüksek olmaktadır. Bu durum, gençlerin eğitim ve istihdam fırsatlarına erişimindeki eşitsizliklerin ve ekonomik kalkınma-

daki dengesizliğin bir yansıması olarak değerlendirilmektedir. NEET olmak yalnızca gençlerin bireysel hayatları üzerinde değil, aynı zamanda toplum ve ekonomi üzerinde de önemli bir etkiye sahiptir. İşsizlik, gençlerin maddi zorluklarla karşılaşmalarına ve psikolojik stres yaşamalarına neden olurken aynı zamanda ekonomik büyüme ve kalkınma üzerinde olumsuz bir ivmeye de neden olabilmektedir. Bu nedenle NEET, gençlerin bireysel refahlarını ve toplumsal kalkınmayı etkileyen karmaşık bir konu olarak görülmektedir. OECD'nin 2019-2022 arası 15-29 yaş NEET'lere yönelik yayımladığı veriler incelendiğinde en düşük NEET oranına sahip ülkenin Hollanda, en yüksek orana sahip ülkenin ise Güney Afrika olduğu görülmektedir. Şekil incelendiğinde OECD ortalamasının üzerinde kalan ülkelerin genellikle gelişmemiş ve gelişmekte olan ülkeler olduğu söylenebilir. Gelişmiş ülkelerde NEET oranları daha düşük iken, gelişmekte olan ülkelere nispeten yüksektir.

Dünya genelinde NEET sayısının azaltılması ve gençlerin iş piyasasına entegrasyonunun güçlendirilmesi için birçok başarılı politika örneği bulunmaktadır. Bu politikalar, gençlerin eğitimden işgücüne geçişlerini desteklemeyi, işgücü piyasasında rekabet edebilirliklerini artırmayı ve potansiyellerini tam olarak ortaya koyabilmeleri için gerekli olan ihtiyaçları karşılamayı hedeflemektedir. İşte dünya genelinde uygulanan başarılı NEET politikalarının bazı örnekleri şöyledir:

- Avrupa Birliği Gençlik Garantisi (European Youth Guarantee)
- Kanada Gençlik İstihdamı Stratejisi (Canada Youth Employment Strategy)

- Avustralya Gençlik Başarı ve Geçişleri Ulusal Ortaklık Anlaşması (Australia National Partnership Agreement on Youth Attainment and Transitions)
- Japonya'nın Gençlik İstihdamı Teşvik Programları
- İsveç'in İşgücü Piyasasına Geçiş Programları
- Almanya'nın Mesleki Eğitim Sistemi (Germany Vocational Education System)

3.2. Türkiye'de NEET

Türkiye'de NEET durumu, ülkenin genç nüfusu ve işgücü piyasasının dinamiklerini anlamak açısından önemlidir. NEET oranı, son yıllarda azalma eğilimi gösterse de hâlâ önemli bir seviyededir. Türkiye'de yapılan çalışmaların geneli incelendiğinde, cinsiyetin NEET oranları üzerindeki etkisi dikkat çekmektedir. NEET olan kadınların sayısı erkeklerin neredeyse üç katından daha fazla olduğu ortaya çıkmıştır. Bu durumun altında yatan nedenler arasında kadınların işgücüne katılımında karşılaştığı engeller, aile içi roller ve toplumsal cinsiyet normları etkili olabilmektedir. Ayrıca, erkeklerin çoğu işsiz NEET olarak kategorize edilirken, kadınların büyük

bir kısmı pasif NEET kategorisinde yer almaktadır.

Türkiye'nin genç nüfus potansiyeli, ekonomik ve sosyal açıdan büyük öneme sahiptir. Bu gençlerin eğitim ve işgücüne olan katılımlarının artırılması, ülkenin ekonomik büyümesine ve sosyal kalkınmasına önemli katkılar sağlar. Bunun için eğitim sisteminden işgücü piyasasına kadar uzanan bütüncül bir yaklaşımın benimsenmesi gerekmektedir.

Türkiye'de NEET oranının 1998'den bu yana yadsınamaz oranda düştüğü söylenebilir. Ancak son 4 yılda devam eden düşüş trendi yavaşlamaya başlamıştır. Verilere bakıldığında NEET için uygulanan çalışmaların faydalı olduğu yorumu yapılabilir ancak yeterli değildir ve geliştirilmelidir. Çünkü OECD'deki genel verilere bakıldığında Türkiye, verileri bulunan ülkeler içerisinde en yüksek orana sahip ikinci ülke konumundadır. Bu durum NEET üzerinde daha çok çalışma yapılması ve politikaların geliştirilmesi hususuna dikkat çekmektedir.

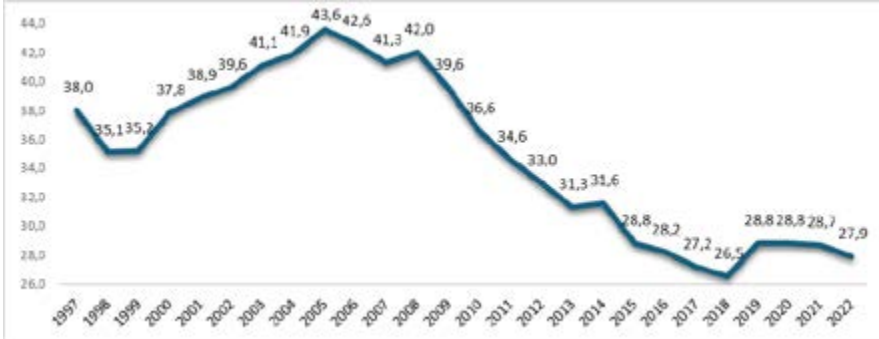
Şekil 4 incelendiğinde NEET'lerle ilgili yararlı çıkarımlar yapılabilir. Okur-yazar olmayan NEET'lerin oranı birbirine yakın seviyelerde seyrederken, lise altı eğitimlilerin istikrarlı bir düşüş sergile-

diği gözlemlenmektedir. Lise mezunu NEET'ler ise lise altı eğitimli olanların aksine sürekli bir artış göstermiştir. Meslek veya teknik lisesi mezunu NEET'lerin oranı 2021'den 2023 yılına kadar azaldığı göz önünde bulundurulduğunda, gençleri lise seçimlerinde meslek veya teknik liseye teşvik etmek yararlı olabilir. Yükseköğretim mezunu NEET'lerde ise düşüş gözlemse dahi sahip olduğu oran arka plana atılması gereken boyuttadır.

2008 yılında iş kanununda kadınların ve 18-29 yaş arasındaki gençlerin istihdamını teşvik etmeyi amaçlayan düzenlemeler yapılmıştır. 2012 yılında 5673 sayılı Kanun ile genel teşvik sistemi getirilmiş ve İİBS 6. Bölge illerine sigorta primi işçi hissesi desteği sunulmuştur. Ancak bu destek, genç işsizlere yönelik doğrudan bir teşvik içermemiştir. 2015'te yapılan düzenlemeyle teşvik uygulamasının süresi uzatılmış, ancak yararlanabilmek için yeni işe alınanların veya mesleki eğitim almış olanların belirli şartları sağlaması gerekmiştir. 2016'da 6663 sayılı kanun ile girişimci getirilmiş ve yeni iş kuran gençlere vergi indirimleri imkânı sunulmuştur.

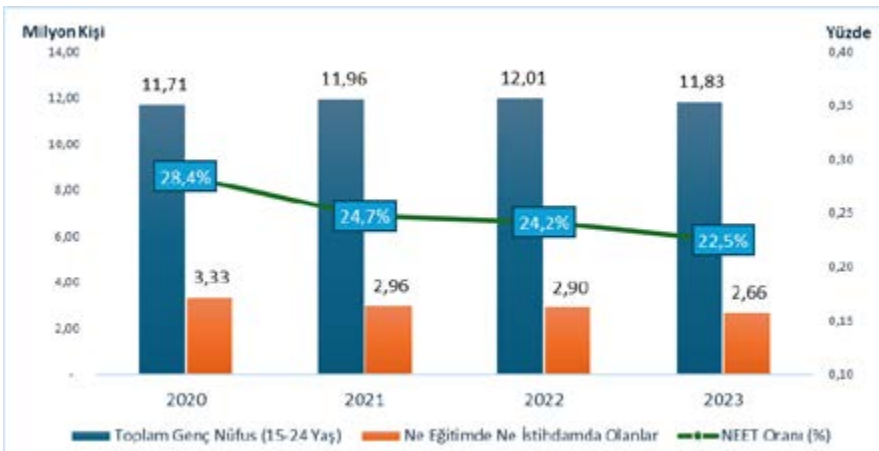
Türkiye'de işgücü piyasası koşullarının etkisiyle yükseköğretime olan talep artmıştır. Bu talebi karşılamak adına Yükseköğretim Kurulu (YÖK), "Geleceğin Meslekleri" çalışmasını başlatmıştır. Bu kapsamda YÖK 100/2000 projesi ile öncelikli alanlarda lisansüstü çalışmalar yürütmekte ve mezun yetkinliklerini artırmaktadır. Mesleki eğitim ve öğrenimine devam eden öğrencilerin niteliklerini geliştirmesi için yükseköğretim kurumları ve bazı lisans programları uygulamalı eğitim imkânı sunmaktadır. Bununla birlikte, 2020 yılında kamu kurumları tarafından kariyer olanağı sağlamak amacıyla Staj Seferberliği Programı başlatılmıştır. Bu program, gençlerin yetkinliklerini akademik/mesleki, sanatsal/sosyal ve sportif alanlarda değerlendirmektedir. İşgücü piyasasında talep edilen nitelikler ile gençlerin sahip olduğu nitelikler arasındaki uyumsuzluğu gidermek amacıyla Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü (İŞKUR) tarafından Aktif İşgücü Piyasası Programları (AİPP) düzenlenmektedir. AİPP'ler, gençlerin istihdam edilebilirliğini artırmakta, nitelik ve beceri uyumsuzluğunu gidermektedir. Ayrıca 2018 yılında, İŞKUR ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) iş birliği ile Mesleki Eğitim ve Beceri Geliştirme İşbirliği Protokolü (MEGİP) hayata geçirilmiştir. Bu

Şekil 2: OECD 1997-2022 Türkiye NEET Verileri (%)

Kaynak: OECD

Şekil 3: Ne Eğitimde Ne İstihdamda Olanlar (Milyon, %)

Kaynak: TÜİK

protokol sayesinde işgücü piyasasının talep ettiği niteliklerde gençlerin yetiştirilmesi hedeflenmektedir. İŞKUR ve KOSGEB gibi kurumlar, girişimcilik konusunda da önemli faaliyetler yürütmektedir. Özellikle İŞKUR'un girişimcilik eğitim programları kadınların da katılımıyla büyük bir ilgi görmüştür. KOSGEB ise girişimcilik eğitimlerini çevrimiçi ortama taşınmasıyla daha geniş kitlelere ulaşmıştır.

3.3. Konya'da NEET

Türkiye'deki önemli illerden biri olan Konya, geniş bir genç nüfus ve önemli ekonomik dinamikler barındırmaktadır. İş imkanları ve sanayisi ile büyük bir potansiyele sahip olan Konya'da NEET, yadsınamayacak bir sorun olarak nitelendirilebilir. İl özelinde bu konuya dair birçok çalışma yapılmaktadır. Çalışmalar yeterli etkiyi göstermemekle beraber politikaların geliştirilmesi ülke genelinde olduğu kadar iller özelinde de mühim durumdadır. Gençlerin piyasaya dahil edilmesi ve hayata kazandırılması önemli bir husustur.

Son 4 yıl incelendiğinde 15-24 yaş arasındaki işsizliğin düşüş eğiliminde olduğu gözlemlenmektedir. 2021-2022 yıllında duraksama yaşanmış olsa da genele bakıldığında 2020 yılında işsizlik 26 bin iken 2023 yılında 21 bine gerilemiştir. İşsizlikte güzel bir düşünüşün yaşandığı söylenebilir. Veriler, Konya'da genç işsizliğin son yıllarda azalma eğiliminde olduğunu göstermekle birlikte sorunun hâlâ göz ardı edilemeyecek kadar önem arz ettiğini ortaya koymaktadır.

Konya ve Karaman illerini içeren TR52 Bölgesindeki NEET olarak nitelendirilebilen gençlere yönelik; Mevlâna Kalkınma Ajansı, İŞKUR, KOSGEB, İnnopark, İŞGEM (İş Geliştirme Merkezi) gibi farklı kurumlar tarafından çalışmalar yürütülmektedir. İlgili kurumlar tarafından yapılan uygulamalardan bazıları şu şekildedir;

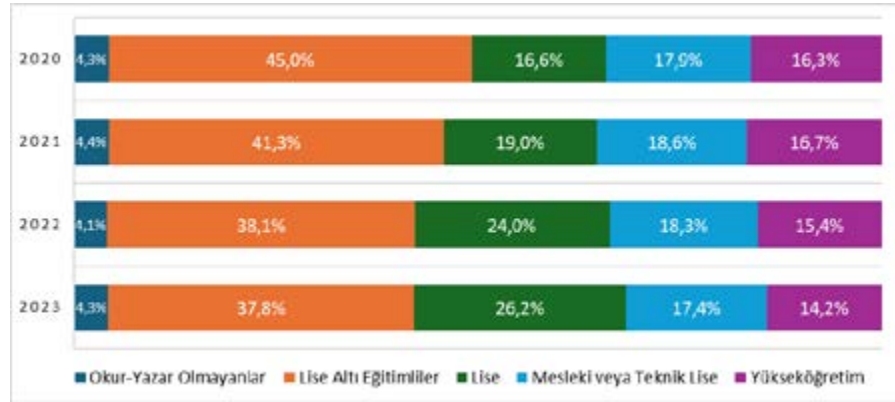
- İşbaşı Eğitim Programı
- Mesleki Eğitim Kursları
- Girişimciliğin Özendirilmesi

"Aktif İşgücü Piyasası Programları 15-24 Yaş (İşbaşı Eğitim + Mesleki Eğitim)" ve "15-24 Yaş Gençlere Yönelik Sunulan Hizmetler (İşe Yerleştirme)" gibi farklı başlıklardaki veriler, raporun tam metninde yer almaktadır.

4. Model ve Öneriler

Bütün göstergeler, Türkiye'nin NEET ile mücadelede daha fazla çaba sarf etmesi ve politika geliştirmesi gerektiğini

Şekil 4: Bitirdiği Eğitim Düzeyine Göre Ne Eğitimde Ne İstihdamda Olanların Oranı (%)

Kaynak: TÜİK

Tablo 1: Konya 15-24 Yaş İşsizlik Verileri (Bin Kişi)

Yıl	15-24 Erkek	15-24 Kadın	15-24 Toplam
2020	14	12	26
2021	13	11	25
2022	13	12	25
2023	11	10	21

Kaynak: TÜİK

anlatmaktadır. Ulusal düzeyde olduğu kadar yerel düzeyde de bu çabaların desteklenmesi ve koordinasyonun sağlanması önemlidir. Bu sayede gençlerin potansiyellerini açığa çıkarabilecekleri bir ortam sağlanabilir ve NEET sorunu daha etkili bir şekilde ele alınabilir.

NEET ile ilgili dünya, Türkiye ve Konya verileri incelendikten, küresel ve ulusal çaptaki uygulamalar dikkate alındıktan sonra çalışmanın son bölümünde aşağıdaki öneriler, sorunun çözümüne faydalı olması amacıyla sunulmuştur:

- Değişen işgücü dinamiklerine uygun olarak esnek çalışma modellerinin teşvik edilmesi ve bağımsız çalışanların haklarını koruyan yasal çerçeveler oluşturulmasını içeren saatlik/parça bazlı çalışma modeli,
- Her şehrin ihtiyaçlarına yönelik özelleştirilmiş NEET entegrasyon programları oluşturulmasına, gençlerin eğitim ve işgücüne katılımlarını artırmak için yerel çözümler aranmasına yönelik şehir bazlı NEET programları,
- İşletmelerle okullar arasındaki birliğin artırılmasını, staj programları ve mentorluk programları gibi uygulamalarla gençlerin iş hayatına hazırlanmalarının desteklenmesini içeren iş hayatı ve eğitimin entegrasyonu ve
- Dijital okur-yazarlık eğitimlerini verecek programları ve farklı bilgi be-

ceri paketlerini içeren dijital eğitim programları.

Gençlerin değişen işgücü dinamikleri ve yaşam tarzlarına uygun esneklik arayışları saatlik ve parça bazlı iş modeli önerisinin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Günümüzde gençler uzun süreli işler yerine daha esnek çalışma modellerini tercih ettikleri için saatlik veya parça bazlı işlerin oluşturulması birçok genci çalışma konusunda motive edecektir. Saatlik veya parça bazlı işler, sağladıkları esneklik sayesinde gençlere daha fazla kontrol ve özgürlük hissi vererek, gençlerin işgücü piyasasına daha hızlı entegre olmalarını sağlayabilecek, birçok alanda deneyim ve tecrübe kazanmalarına yardımcı olacaktır. Ayrıca bu iş modeli, işverenler için de esneklik ve kaynak optimizasyonu sağlayabilecektir.

Saatlik/Parça Bazlı modelin kurulması ve sağlıklı işlemesi için öncelikle bağımsız çalışan haklarını ve iş süreçlerini düzenleyen yasal bir çerçeve sağlanmalıdır. Saatlik/parça bazlı çalışacak olanlar için uygun sigorta ve sosyal güvenlik sistemi oluşturulmalıdır. Bu iş modelinde çalışacak bağımsız insanların şeffaf ve adil şekilde vergilendirilebilmesi için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. Bütün sistemin sorunsuz işlediğinden emin olmak için ise etkili denetim ve şikâyet mekanizmaları tasarlanmalıdır.

Her şehir kendine özgü sosyo-ekonomik ve kültürel şartlara sahiptir. Bu nedenle NEET sorununa genel çerçeveden bakmak yerine şehir temelli düşünmek de faydalı olabilir. İşsizlik, eğitim olanakları, ekonomik fırsatlar ve sosyal destek ağları gibi faktörlerin şehirler arasındaki farklılıkları değerlendirilmeli ve belirlenen faktörler doğrultusunda her şehir için özelleştirilmiş NEET entegrasyon programları oluşturulmalıdır. Sunulacak destek ve hizmetler gençlerin eğitim düzeyi, yetenekleri, ilgi alanları ve sosyo-ekonomik durumları dikkate alınarak oluşturulmalıdır.

Şehir bazlı NEET programları, yerel ekonomik koşullara ve iş piyasasının ihtiyaçlarına göre şekillendirilmelidir. Örneğin, yerel sanayinin ihtiyaç duyduğu yetkinliklere yönelik mesleki eğitim programları oluşturulabilir. Aynı şekilde, gençlerin girişimcilik potansiyellerini ortaya çıkarmak için yerel iş destek programları ve kuluçka merkezleri kurulabilir. Bu tür programlar, gençlerin iş gücüne katılımını artırırken, yerel ekonominin de güçlenmesine katkıda bulunacaktır.

İş hayatı ve eğitimin entegre olması gençlerin mezun olduğunda iş dünyasına hazır ve uyumlu olmasını sağlayabilecek bir çözümdür. Aynı zamanda, iş dünyasının ihtiyaç duyduğu iş gücünü yetiştirmek için eğitim kurumları ile iş birliği halinde olunması, iş dünyasının yaşadığı çalışan eksikliğini gidermeye yardımcı olacaktır.

Dijital çağda, teknolojinin hızla gelişmesi ile eğitim ve istihdam alanlarında yeni fırsatlar ortaya çıkmıştır. Ancak, teknolojinin sunduğu bu fırsatlardan yararlanamayan gençler, dijital okuryazarlık ve becerilerden yoksun kalmaktadır. NEET gençler için dijital eğitim programları, gençlerin yeniden topluma entegrasyonunu sağlama, istihdam edilebilirliklerini artırma ve kişisel gelişimlerine katkıda bulunmada etkili bir çözüm sunacaktır.

5. Sonuç

Raporda, Türkiye ve dünya genelinde geçmişten 2023 yılına kadar olan süreçte NEET durumu ve bu konudaki politika örnekleri ele alınmıştır. Türkiye’de, NEET oranları azalsa da hâlâ önemli bir seviyededir. Ülkemizdeki gençlerin eğitim ve işgücüne katılımlarının artırılması, ülke ekonomisinin büyümesine ve sosyal kalkınmasına önemli katkı sağlayacaktır.

Dünya genelinde uygulanan politika örnekleri incelendiğinde, gençlerin

TESTİ KIRILMADAN NEET’LERE NE YAPILMALI? SAATLİK ÇALIŞMA ÇÖZÜM MÜ?

eğitimden işgücüne geçişlerini kolaylaştırmayı, işgücü piyasasında rekabet edebilirliklerini artırmayı ve potansiyellerini artırmak için gerekli beceri ve kaynaklara erişimi sağlamayı amaçlayan çeşitli yaklaşımların bulunduğu görülmektedir. Ülkemizin bu politikaları kendi koşuluna göre uyarlayıp uygulaması önem arz ederken, gençlerin NEET olma durumunu engellemede büyük rol oynayacaktır. Türkiye’de NEET için önemli adımlar atılsa da daha fazla çaba gösterilmesi gerektiği inkâr edilemez bir gerçektir.

Kaynakça

Henderson, Joanna L. vd. (2017). Not In Employment, Education Or Training: Mental Health, Substance Use And Disengagement In Multi-Sectoral Sample Of Service-Seeking Canadian Youth. Children and Youth Services Review, (75), 138-145. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2017.02.024>.

Işık, V. (2019). Aksaray’da Genç NEET Sorunu ve Çözüme İlişkin Yerel Düzeyde Strateji Önerileri. Gençlik Araştırmaları Dergisi, 7(17), 149-162.

İşkur Genel Müdürlüğü

Kılıç, Y. (2014). "Türkiye’de Ne Eğitimde Ne İstihdamda Ne de Yetiştirmede (NEİY) Yer Alan Gençler". Eğitim ve Bilim, 39(175), 121-135.

Mascherini, M., Salvatore, L., Meierkord, A., & Jungblut, J. M. (2012). NEETs: Young People Not In Employment, Education Or Training: Characteristics, Costs And Policy Responses In Europe, Luxembourg: Publications Office of the European Union, Retrieved from https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef1254en.pdf.

OECD. (2016). Society at a Glance 2016: OECD Social Indicators. OECD Publishing.

Türkiye İstatistik Kurumu

Not: Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi (KOSAM) tarafından hazırlanan Testi Kırılmadan NEET’lere Ne Yapılmalı? Saatlik Çalışma Çözüm mü? çalışmasının tam metnine <http://www.kosam.org> adresinden ulaşılabilir.

listofcompany.com

List of Company Web Sitesi Yenilendi!

Şimdi Çok Daha Güçlü ve İşlevsel

Profilinizi Güncelleyin ve
Yeni Sistemden En İyi Şekilde
Faydalanın!

YÜKSEKÖĞRETİM BEYİN GÖÇÜ İSTATİSTİKLERİ

Resmi İstatistik Programında (2022-2026) yer alan Yükseköğretim Beyin Göçü İstatistikleri ilk kez bu haber bülteniyle yayımlanmaktadır. Çalışma kapsamında, lisans eğitimini Türkiye'de tamamlayıp, mezuniyet sonra-

sında yurtdışında uzun süreli ikamet eden Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları hakkında bilgiler üretilmiştir.

Veri kaynağı olarak Yükseköğretim Kurulu (YÖK) mezun kayıtları ile İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri

Genel Müdürlüğünden (NVİGM) temin edilen kayıtlardan oluşturulan Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ve Merkezi Nüfus İdare Sistemi (MERNİS) bilgileri esas alınmıştır.

Yükseköğretim beyin göçü istatistikleri eğitim ve öğretim alanı, bölüm, cinsiyet ve göç edilen ülke ayrımlarında paylaşılmaktadır.

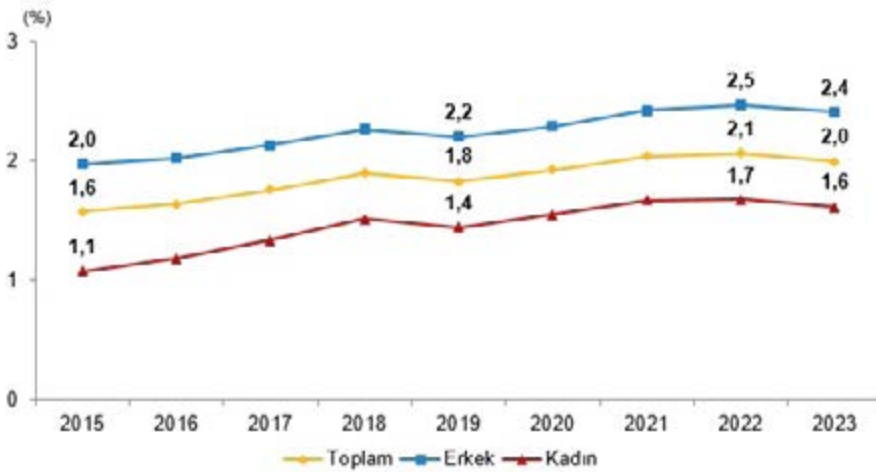
Yükseköğretim mezunlarının beyin göçü oranı %2,0 oldu

Yükseköğretim mezunlarının beyin göçü oranı 2015 yılında %1,6 iken, 2023 yılında %2,0 oldu. 2023 yılında yükseköğretim mezunu kadınların beyin göçü oranı %1,6, erkeklerin beyin göçü oranı ise %2,4 olarak gerçekleşti.

En yüksek beyin göçü oranına sahip alan bilişim ve iletişim teknolojileri oldu

En yüksek beyin göçü oranına sahip eğitim ve öğretim alanları bilişim ve iletişim teknolojileri (%6,8), mühendislik,

Cinsiyete göre yükseköğretim mezunlarının beyin göçü oranı, 2015-2023

imalat ve inşaat (%4,4) ve doğa bilimleri, matematik ve istatistik (%2,6) oldu.

En yüksek beyin göçü oranına sahip bölüm moleküler biyoloji ve genetik oldu

Mezunların beyin göçü oranları incelendiğinde, en yüksek beyin göçü oranına sahip lisans programları sırasıyla, moleküler biyoloji ve genetik (%17,9), biyomühendislik (%10,2), işletme mühendisliği (%9,8), elektronik mühendisliği (%9,1), matematik mühendisliği (%8,9) ve bilgisayar mühendisliği (%8,4) oldu.

Mezunların en çok göç ettiği ülke Amerika Birleşik Devletleri (ABD) oldu

Bir lisans programını tamamlayanların göç etmek için tercih ettikleri ilk beş ülke sırasıyla Amerika Birleşik Devletleri (%21,4), Almanya (%17,5), Birleşik Krallık (%11,2), Hollanda (%6,9) ve Kanada (%4,9) oldu.

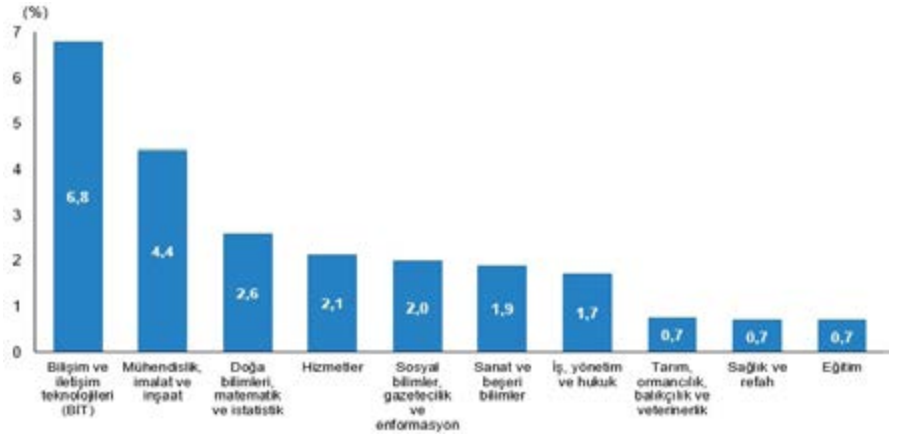
ABD ve Kanada'yı en çok işletme mezunları tercih etti

Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada'ya göç eden mezunlar içinde en büyük paya sahip lisans programı işletme olurken, Almanya, Birleşik Krallık ve Hollanda'yı en fazla tercih eden mezunlar bilgisayar mühendisliği bölümünden oldu.

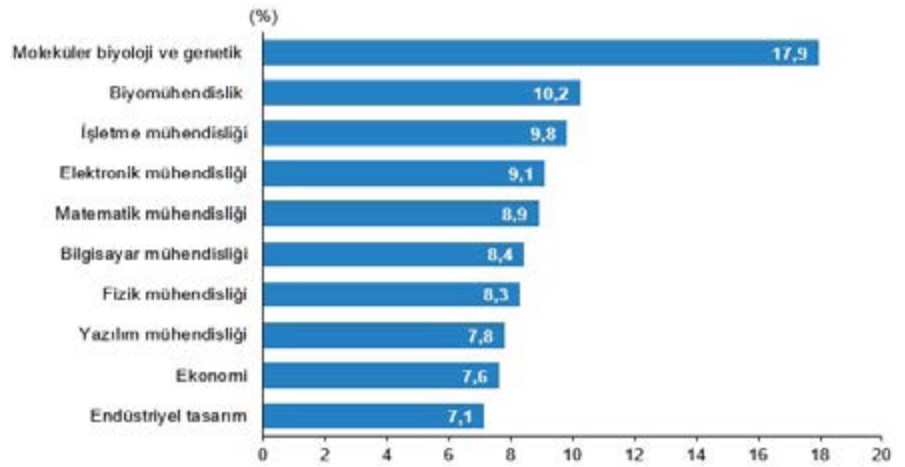
Kaynak: TÜİK Kurumsal (tuik.gov.tr)

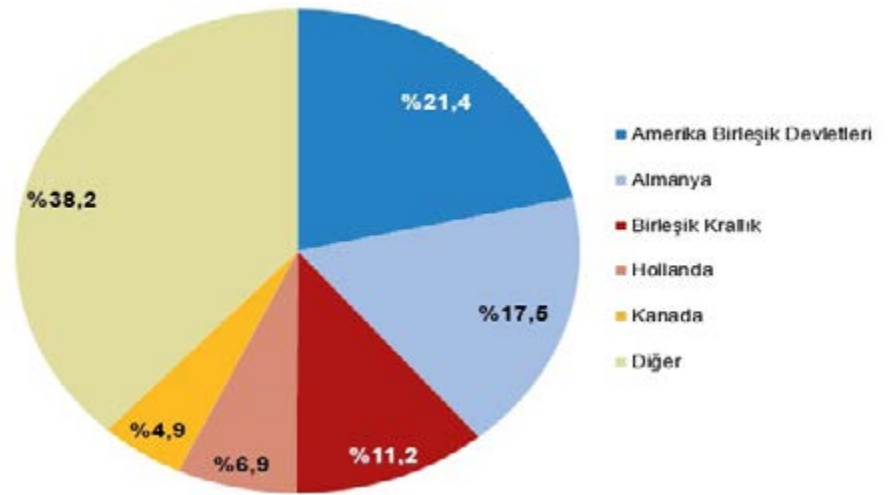
Yükseköğretim mezunlarının eğitim ve öğretim alanlarına göre beyin göçü oranı, 2023

Yükseköğretim mezunlarının tamamladıkları bölüme göre beyin göçü oranı, 2023

Yükseköğretim mezunlarının göç ettikleri ülke dağılımı, 2023

Mezunların en çok göç ettiği ilk beş ülkeye göre tamamladıkları ilk beş bölüm, 2023

Ülke	Bölüm	Ülke	Bölüm
Amerika Birleşik Devletleri	İşletme	Hollanda	Bilgisayar mühendisliği
	Bilgisayar mühendisliği		Endüstri mühendisliği
	Elektronik-elektronik mühendisliği		Makine mühendisliği
	Endüstri mühendisliği		İşletme
	Makine mühendisliği		Elektronik-elektronik mühendisliği
Almanya	Bilgisayar mühendisliği	Kanada	İşletme
	Makine mühendisliği		Endüstri mühendisliği
	İşletme		Bilgisayar mühendisliği
	Elektronik-elektronik mühendisliği		Makine mühendisliği
	Endüstri mühendisliği		İktisat
Birleşik Krallık	Bilgisayar mühendisliği		
	İşletme		
	Makine mühendisliği		
	Endüstri mühendisliği		
	İktisat		

TÜRKİYE "YEŞİL DÖNÜŞÜM" E UYUMDA GEÇ KALMAMALI

Biz, Türkiye'nin kalkınma politikalarının tasarımına yönelik veri ve bilgi üreten, strateji geliştiren kuruluşlar olarak, küresel seviyede gittikçe daha da görünür olan yeşil dönüşüm gündemine ilişkin aşağıdaki tespitlerde bulunuyor ve Türkiye'nin bu dönüşümün dışında kalmaması için yetkililerden taleplerimizi sıralıyoruz.

Türkiye'nin düşük karbonlu ekonomiye geçişinin ancak kapsayıcı çözümlerle mümkün olabileceğinin farkında olarak, üzerimize düşen görevleri yerine getirmeye ve paydaşlarla işbirliği içerisinde çalışmaya hazır olduğumuzu da açıklıkla beyan ediyoruz.

- Avrupa Birliği 2050 yılında ilk net sıfır kıta olmayı hedeflemektedir. Aralık 2019'da açıklanan Avrupa Yeşil Mutabakatı, Avrupa'da mevcut politika metinlerini iklim değişikliği ile mücadele açısından yeniden ele alırken, daha ilerici yeni politikaları da gündeme getirmektedir. Bu çerçevede Avrupa Birliği bir yandan Birlik içerisindeki emisyonları düşürmeyi hedeflemekte, diğer taraftan da Birlik dışından ithal edilen ürünlerin karbon içeriğine göre "sınırdaki karbon düzenlemesi" mekanizması ile vergilendirilmesini amaçlamaktadır. Böylelikle AB sınırları içerisinde karbon maliyetiyle iş yapan şirketlerin rekabetçiliği korunmuş olacaktır.

- AB'nin sanayi devrimi kadar derin ve yapısal bir dönüşümü getirecek bir sürecin eşliğinde olduğu söylenebilir. Yeşil Mutabakat üretim yöntemlerini, atık yönetimini, enerji kullanımını, ürün standartlarını ve tüketim kalıplarını de-

ğiştirecek olan kapsamlı bir dönüşümü beraberinde getirmektedir. AB'nin temel amacı, karbon nötr ekonomiye geçiş koşullarını oluşturmak ve koyulan hedeflere ulaşılmasını sağlamaktır. Bu amaçla endüstriyel ekosistemler için dayanıklı değer zincirleri oluşturulması, yenilenebilir enerjinin artırılması (2030'a kadar enerji miksinin %32'sinin yenilenebilir kaynaklardan sağlanması, yenilenebilir enerjiden üretilen elektriğin oranının %50'ye çıkarılması), sanayi ürünlerinin onarılabilir ve uzun ömürlü olmasının sağlanması, kullanılan girdilerin yeniden dönüşümü, hammaddede dışa bağımlılığın azaltılması ve tüketicinin satın aldığı ürünün kompozisyonu ve karbon ayak izi konusunda bilgi sahibi olması amaçlanmaktadır. Tarımda kimyasal pestisit, gübre ve antimikrobiyal kullanımının azaltılması (sırasıyla %50, %20 ve %50 oranında), gıda atığının yarı yarıya azaltılması, tüketiciler için gıda takibinin mümkün kılınması, organik tarımın geliştirilmesi ve çiftlik alanının %50'sine yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.

- 19 Şubat itibarıyla Paris Anlaşması'na resmen geri dönen ABD'nin de iklim hedefleri AB ile benzeşmektedir. ABD, Trump yönetimi altında, küresel ısınmayı 2 derecenin (mümkünse 1,5 derecenin) altında tutma amacıyla ülkeleri biraraya getiren Paris Anlaşmasından çıkmış olsa da Biden'in ilk icraatlerinden biri ABD'yi yeniden bu anlaşma çerçevesine sokmak olmuştur. Seçim kampanyası döneminde Biden da Avrupa Yeşil Mutabakatı ile

benzerlikler taşıyan, yani 2050'de sıfır karbon emisyonu; 2035'de sadece yenilenebilir enerji kullanan bir elektrik sektörü ve "sınırdaki karbon düzenlemesi" hedefleyen bir program önermiştir. Şu anda da Amerika Birleşik Devletleri'nin yeni yönetimi için iklim değişikliği, acil bir ulusal güvenlik önceliği olarak değerlendirilmektedir. Bu nedenlerle AB ve ABD'nin ortak veya en azından eşgüdüm içinde bir politika izlemesi beklenmektedir.

- Net sıfır emisyon hedefi açıklayan ülkelerin sayısı hızla artmaktadır. 12.12.2020 tarihinde Birleşmiş Milletler, Birleşik Krallık ve Fransa'nın Şili ve İtalya iş birliğinde düzenlediği Climate Ambition Summit sonrası net sıfır emisyon hedeflerini ulusal hukuk çerçevesine yerleştirmiş olan ülkelerin sayısı 29'u bulmuştur.3 Şubat 2020'de net sınıf emisyon hedefi açıklamış ülkelerin küresel ekonomideki payı yüzde 50 seviyesindeyken, yeni hedef ilanlarıyla birlikte bu oran yüzde 75'e ulaşmıştır.

- Yeşil Mutabakat, Yeşil Yeni Mutabakat, yalnızca bir iklim değişikliği politikası değil, aynı zamanda, AB ve ABD için yeni bir sanayi politikası, yeni bir ticaret politikası ve yeni bir dış politika çerçevesidir. Yeşil Mutabakat'ın güvenlik politikası sonuçları ile ilgili çalışmalar hadisenin çok boyutluluğunu göstermektedir. Bu çerçevede, daha dinamik olarak bakıldığında, Yeşil Mutabakat Batı'nın uluslararası rekabet gücünü tahkim etmeyi hedeflemektedir. Türkiye gibi bir ülkenin bu süre-

cin dışında kalması en baştan rekabet gücü kaybını kabullenmesi, zenginleşme hedeflerinden geri adım atması, kendi büyüme ve istihdam gündemini zorlaştırması anlamına gelecektir.

- Avrupa Yeşil Mutabakatının öngör-
düğü sınırdaki karbon düzenlemesi
benzeri uygulamaların yaygınlaşması
beklenmektedir. Net sıfır emisyon he-
defi alan ülkeler kulübü büyürken, söz
konusu ülkelerin rekabetçiliklerini ko-
rumak amacıyla sınırdaki karbon vergisi
uygulamasında da ortaklaşması muh-
temeldir. AB ve ABD'nin bu tipte bir iş
birliği kurabileceği düşünülürken, Bir-
leşik Krallık Başbakanı Boris Johnson
"yeşil gümrük vergisi" uygulamasını
G7'ye sunacağını açıklamıştır.4 Böyle-
si bir uygulamanın G7'ye genişlemesi
durumunda, Türkiye'nin toplam ihra-
cat hacminin yüzde 60'ından fazlası
bu kapsam altında değerlendirilecektir.
Yalnızca AB'nin sınırdaki karbon uyar-
lama mekanizması nedeniyle Türki-
ye'nin karşılaşacağı maliyetin 1,8 mil-
yar € olabileceği hesaplanmaktadır.5

- Karbon nötr olma hedefleri ve sınırdaki karbon düzenlemesi gibi tartışmalarla sanayi ve ticaret bölgelerinin de yeniden tasarlanması gündemdedir. Sürdürülebilirliği ön plana alan eko-endüstriyel park uygulamaları yaygınlaşırken, karbon nötr hedefleriyle uyumlu organize sanayi bölgelerinin gündeme geldiği görülmektedir.6 Benzer yaklaşımlar, Türkiye'de sanayi üretiminin önemli bir bölümünü gerçekleştiren OSB'ler açısından da örnek alınabilecektir.

- Ülkelerin düşük karbonlu ve iklim nötr ekonomiye geçiş planlarını, finans dünyasındaki karbondan uzaklaşma eğilimi takip etmektedir. 2020 yılı içerisinde 56 adet küresel banka, sigorta şirketi, emeklilik fonu ve varlık yöneticisi mevcut kömürden çıkış planlarını revize etmiş ya da yeni çıkış planları açıklamıştır.7 Böylelikle 20 tanesi küresel varlık yöneticisi, 123 tanesi ise banka ve sigorta/reasürans şirketi olmak üzere toplam 143 adet anlamlı büyüklüğe sahip8 finans kurumu kömürden tamamen çıkmak ya da yatırımlarını sınırlandırmak taahhüdünde bulunmuştur. Bu eğilim, dünyada olduğu gibi Türkiye'de de kömür yatırımlarının finansman koşullarını zorlaştırmaktadır.

- Yeşil dönüşüm, yarattığı sinai gelişim ve istihdam imkanlarıyla COVID-19 sonrası toparlanma politikalarının hedefleri açısından da destek sağlamaktadır. Rüzgar ve güneşi merkeze alan bir enerji dönüşümü, teknoloji içeriği yüksek bir sinai gelişimini de beraberinde getirme potansiyeli taşımaktadır. Enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji gibi düşük karbonlu ekonomiyi destekleyen yatırımların fosil yakıt yatırımlarına oranla ortalama 2 kat daha fazla istihdam yarattığı hesaplanmaktadır.9

- AB 2030 yılına kadar yeşil mutabakat hedeflerine ulaşılmasını sağlamak, yeşil teknolojileri geliştirmek ve adil dönüşümü kolaylaştırmak için 1 Trilyon avro'luk bir bütçe ayırmıştır. Bu kapsamda Türkiye'nin de katıldığı araştırma ve geliştirme programlarından daha fazla fayda temin etmek için AB ve Türkiye'de üniversite, iş dünyası ve kamuoyunu içine alan ortaklıkların oluşturulması büyük önem taşımaktadır. Ayrıca Türkiye'nin ulusal düzeyde iklim değişikliği ile mücadele ve karbonsuz ekonomiye geçiş hedeflerine ulaşması için kapsamlı ve ilerici bir strateji oluşturması AB fonlarından da daha fazla faydalanmasına katkıda bulunacaktır. Böylesi bir yaklaşımla Türkiye, AB'den Batı Balkanlar gibi Doğu Akdeniz bölgesini ve kendisini de Yeşil Dönüşüm programı içine almasını ve söz konusu dönüşüm için gerekli eylemlere sadece AB için değil, komşu bölgeler için de kaynak ayırmasını talep etmenin temellerini oluşturabilecektir.

- Türkiye'nin AB ile temelleri 2015 ve 2016'da atılan Gümrük Birliğinin güncellenmesi hedefini de yeşil mutabakat süreci kapsamında yeniden ele almak gerekecektir. Gümrük Birliğinin gün-

cellenmesi aciliyetini koruyan bir konu olmasına rağmen bugüne kadar siyasi sebeplerle resmi müzakereler başlatılamamıştır. AB ve Türkiye arasında yüksek düzeyli memurlar çalışma grubunun oluşturduğu çerçeve Gümrük Birliğinde var olan, serbest ticaret anlaşmaları, ulaştırma kotaları, danışma ve uyuşmazlık çözümü mekanizmaları gibi sorunların çözümü ve Gümrük Birliğinin tarım, hizmetler ve kamu alımları gibi yeni alanlara genişletilmesini içermektedir. Ancak 5 yıl sonra bu çerçevenin de yeniden gözden geçirilmesi gerekebilir. Bu kapsamda Yeşil Mutabakat hem Gümrük Birliğinin güncellenmesini daha da önemli hale getirmektedir, hem de Türkiye'nin uyum sağlaması şartıyla AB iç pazarında daha avantajlı konuma sahip olması olasılığını doğurmaktadır. Ancak bunun için Türkiye'nin de Yeşil Mutabakat hedefleri doğrultusunda ilerlemesi ve karbonsuz ekonomiye geçiş hedeflerini güncellemesi büyük önem taşımaktadır.

Tüm bu bilgiler ışığında değerlendirildiğinde, Türkiye'nin bu yeni iklim rejiminin dışında kalarak rekabet gücünü yitirmemesi, olası kayıplarını azaltması ve orta-uzun vadede rekabet gücünü artırabilmesi için bir an önce harekete geçmesi bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır.

Türkiye kendi geleceği için ve kendi tercihiyle öncelikli olarak aşağıdaki adımları atmalıdır:

1. Türkiye, 2016 yılında ilk imzacıları arasında yer aldığı Paris İklim Anlaşması'nı onaylamalıdır. Bu ilk adım, Türkiye'nin küresel düşük karbonlu ekonomiye geçiş gündemi içerisinde ciddi bir aktör olarak yer alma iradesini ortaya koyması açısından önem taşımaktadır.

2. 2015 yılında Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) sekretaryasına sunulan emisyon azaltımına yönelik Niyet Edilen Ulusal Katkı Beyanı (INDC) güncel koşullar altında ve gerçekçi bir şekilde güncellenmelidir.

3. AB'nin Türkiye'nin en önemli ihracat pazarı olduğunu ve Gümrük Birliğinin güncellenme sürecini de dikkate alarak, yeşil mutabakatın getirdiği meydan okumalara cevap verebilmek için sanayi, enerji, tarım ve ticaret politikaları yeşil dönüşüm perspektifinden gözden geçirilmelidir. Söz konusu dönüşümde AB ile senkronize bir yol haritası çıkarılmalı ve izlenmelidir.

Kaynak: TEPAV

Sercan Sevgili
Araştırmacı-TEPAV

ZİNCİRLEME AFETLER ÇAĞINDA KENTSEL MEKÂNI YENİDEN DÜŞÜNMEK

21. yüzyılda hissedilir bir düzeye ulaşan iklim değişikliği ve artan sıcaklıklar dünya ve insanlık için ciddi bir tehdit haline gelmektedir. 3 Temmuz 2023'te 17.01 derece ile insanlık tarihinde yaşanan en yüksek küresel ortalama sıcaklıklar kaydedilmiştir. Dünya Meteoroloji Örgütü'ne göre 2023-2027 yılları arasında bir yılın, en sıcak yıl olan 2016'dan daha sıcak olmasına neredeyse kesin gözüyle bakılmaktadır. Sıcakların yanı sıra ani seller de kentler için tehdit unsuru oluşturmaktadır. Son 10 yılda Ankara ve İstanbul'da 2 katına çıkan su geçirmeyen mekânsal yüzey suyun toprakla buluşmasını engellemektedir. Bu durum, bu sene yaşadığımız sel felaketlerinin nedenine işaret etmektedir. Ankara'da hissedilen yüksek sıcaklıklar ve sel baskınları, birbirlerini tetikleyen birleşik afetler zinciri oluşturmaktadır. Gıda güvenliği, kuraklık, sel felaketleri ve insan sağlığını etkileyen sıcaklar aslında birbirine bağlı olan birleşik afetler çağının birer sonucu olarak görülmektedir. Bu durum, tarımsal üretimi ve buna bağlı olarak fiyatlar ile ekonomiyi olumsuz yönde etkilemektedir. Paris Anlaşması ile katılımcı ülkelerin, dünya sıcaklığını 2°C'nin altında tutmak için taahhütte bulunduğunu bilmekteyiz. Kentsel mekânda bu hedefe ulaşmak nasıl mümkün olabilir? Kentsel mekânları kullanarak hissedilen sıcaklıkları düşürmek mümkün mü? Bu politika notunda, 2023 yılında hem yüksek sıcaklıklarla başa çıkmaya çalışan hem de sel ve taşkın gibi afetlere maruz kalan Ankara için Rhinoceros 3D uygulamasına bağlı Grasshopper eklentisi ile parametrik modelleme yapılması amaçlanmaktadır. Çalışma sonucunda, kentsel kamusal mekânlarda bulunan doğal etmenlerin ısı kaybına yol açtığı, Ankara özelinde gözlemlenmiştir.

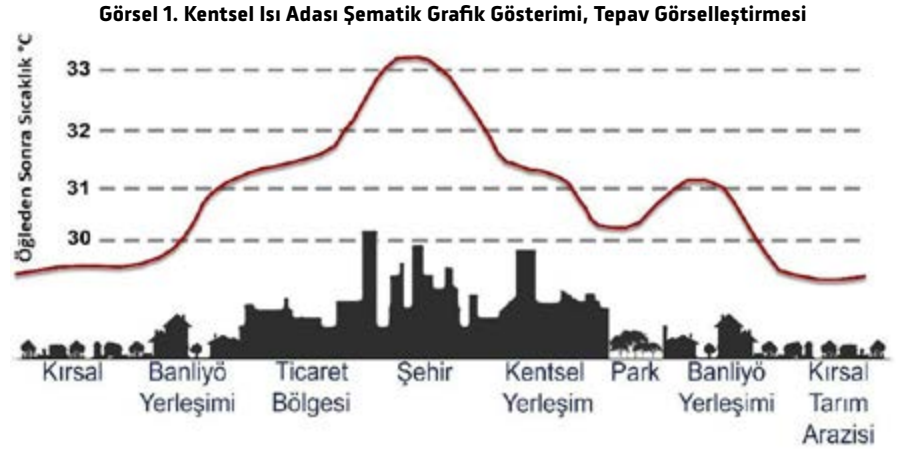
Zincirleme Afetler Çağı

İnsan faaliyetleri, fosil yakıt tüketiminin artması, yeşil alanların tahrip edilmesi, atmosferdeki karbondioksit ve sera gazlarının yoğunluğunun artmasına neden olmaktadır. Atmosferdeki sera gazları ekolojik döngüye, doğal çevreye, ekonomik sektöre ve insan sağlığına zarar vermektedir. Kentlerde sanayileşme ve hızlı kentleşme, sera gazı emisyonlarına neden olmakta ve yaşadığımız gezegenin iklimini olumsuz yönde değiştirmektedir. Bu etki birbirinden tetiklenen zincirleme afetler zincirlerinin oluş-

masına katkıda bulunmaktadır. Zincirleme veya birleşik hava ve iklim olayları (coumpounding events or disasters), toplumsal veya çevresel riske katkıda bulunan birden fazla iklim etkeninin ve/veya tehlikenin kombinasyonları olarak tanımlanmaktadır. Zincirleme afet sıklığının son yıllarda arttığı düşünülmektedir. Birbiriyle bağlantısı olan ısı adası, ısı stresi, aşırı yağış, yağışa bağlı heyelan, taşkın ve sellerin oluşması, kuraklık ve hatta kuraklığa bağlı olarak kıtlık olarak ortaya çıkmaktadır (Zscheischler, J. ve diğerleri, 2020). Aşırı sıcaklık artışları da sadece hava sıcaklıklarının yükselmesi olarak düşünülmemektedir. Aşırı sıcaklardaki değişimleri incelemeye yönelik geleneksel yaklaşım, hava sıcaklıklarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, García-García, A. ve diğerlerine göre (2023) birçok biyojeokimyasal sürecin, yani organik materyalin ayrışması ve CO2 salımının, toprak sıcaklığı tarafından tetiklendiği ve hava sıcaklığı değişimi gibi fenomenlerin etkisinin belirsizliğini koruduğu belirtilmektedir. Aynı çalışma, Orta Doğu ve Batı Avrupa'da toprak aşırı sıcaklarının yoğunlaştığını ve havadan kaynaklı aşırı sıcaklarından daha hızlı sıklaştığını göstermektedir. Zincirleme meydana gelen aşırı sıcaklık ve kuraklıklar sıklıkla insan ve doğal sistemlere zarar vermekte ve genellikle sıcak hava dalgaları ve kuraklıklardan kaynaklanan etkilerden daha yoğun hissedilmektedir (Bevacqua ve diğerleri, 2022).

Diğer bir yandan iklim değişikliği, sel, kuraklık veya kıtlık gibi afetlerin yaşanma yoğunluğunu ve sıklığını arttırmıştır. Meteoroloji Genel Müdürlüğü verilerine göre, son dönemlerde yaşanan sıcaklık artışları, toprak ısısının yükselmesi ve sellerin oluşması gibi afetlerin artışına neden olmaktadır. Küresel iklim değişikliğine de bağlı zincirleme afetlerin yükselmesi orman yangınları gibi afetleri ortaya çıkma riskini arttırmakta (Riberio, A., 2022) ve tarlada yetişen gıdanın güvenliğini tehlikeye atmaktadır (Fu, J ve diğerleri, 2023).

Peki, günümüz kapsamı kıtlığa kadar ulaşan bu zincirleme afetlere dayanıklı altyapıya sahip midir? Kent bilimciler bu konuya oldukça şüpheyle yaklaşmaktadır. Geçmiş deneyimler, dünyada ve Türkiye'de yaşanan zincirleme afet olayları, günümüz kentlerinde var olan altyapının yetersiz olduğunu göstermektedir. Kentlerde var olan yetersiz altyapının afet sonrası or-

taya çıkan tabloya katkıda bulunduğu gözlemlenmektedir.

Kentsel Isı Adası ve Yeşil Altyapının Önemi

Kentsel ısı adası (KIA) terimi, şehirlerin, özellikle yaz aylarında, çevrelerindeki kırsal alanlardan çok daha fazla ısınma eğiliminde olduğu gerçeğini ifade eder. Bu sıcaklık farkı, şehirlerin gölgesiz yolları ve binaları gün içinde ısı kazanıp bu ısıyı çevredeki havaya yaydığına ortaya çıkar. Sonuç olarak oldukça gelişmiş kentsel alanlar, çevredeki bitki örtüsü alanlarından 4 ila 6°C daha sıcak olan öğleden sonra sıcaklıkları yaşayabilir. Kentsel Isı Adası (KIA) etkisi, kent sakinleri için en zararlı çevresel tehlikelerden biridir. İklim değişikliğinin KIA etkisinin yoğunluğunu artırması bekleniyor. Bu bağlamda, kentsel yeşil altyapının uygulanması, dayanıklı bir kentsel ortamı teşvik ederek ve iklim değişikliğine uyum ve hafifletmeye katkıda bulunarak KIA yoğunluğunu kısmen azaltabilir (Marando ve diğerleri, 2022).

Bu zincirin en çok hissedildiği alanlardan biri kentler olmaktadır. Gerek uzun vadede gerek kısa vadede alınan her planlama kararı, iklim değişikliği sürecini etkilemektedir. Kentlerde havanın sıcaklığının bu kadar hissedilmesinin sebebi de bundan kaynaklıdır. Kentlerin çevresindeki kırsal alanlara göre daha fazla ısınmasına "Kentsel Isı Adası" adı verilmektedir.

Kentsel ısı adası etkisi, gün içerisinde beton yapıların, asfaltın veya cam yüzeylerin ısıyı hem yansıtarak hem de tutarak kent içerisinde sıcaklıkların daha fazla hissedilmesine neden olmaktadır. (Mathew vd., 2016) Ama tehlikeli olan kısım güneş battıktan sonra kent yüzeyi tarafından tutulan ısının gece salınımı ile başlamaktadır.

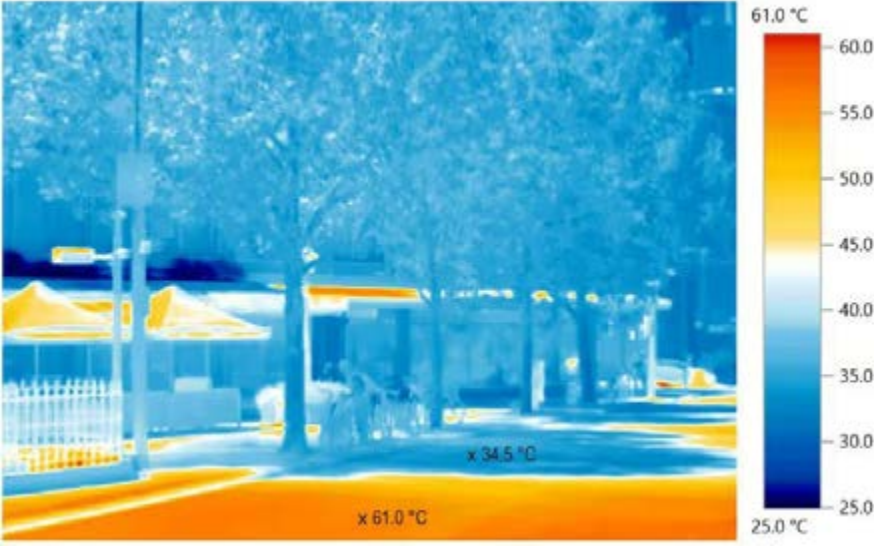
Mekânın bu etkiyi yaratması pek çok parametreye bağlı olarak gelişmekte-

Görsel 2. Güneş Işınlarnın Kentsel Mekân İçerisinde Dolaşımı, Teppev Görselleştirilmesi

dir. Kentte bulunan yeşil alan varlığı, trafik yoğunluğu, yapıların yüksekliği ve kentsel malzemelerin güneş tutma özellikleri ısı adasını etkileyen en önemli parametrelerdir. Yeşil alanlar hem yattıkları gölge itibarıyla hem de buharlaşma yolu ile kent içerisindeki sıcaklık derecesinin düşmesine olanak sağlar (Mathew vd., 2016). Isı adasını yapı ölçeğinde etkileyen faktörlerden biri kentsel kanyondur. Kentsel kanyonlar, iki yüksek bina arasındaki dar sokaklardır (Sakar vd., 2018). Bu boşluklardan geçen dikey rüzgârın sirkülasyonunun, bu rüzgârın kentsel kanyon içerisindeki havayı temizlemesi ve soğutması mümkün değildir. İçerideki hava tahliye edilmediğinden binalar ısınır ve bu bölgede sıcaklık yükselir. Kentsel ısı adasına etki eden bir diğer faktör ise kaplama malzemelerinin albedo değerleridir. Albedo değeri, malzemenin ısı tutma ve yansıtma özelliğini gösteren nicel bir değerdir (Erell vd., 2011). Albedo değeri ne kadar düşükse malzemenin ısı tutma kapasitesi o kadar yüksektir. Albedo değeri ve buna bağlı kentsel ısı adası etkisi altındaki binadan kaldırım taşlarına kadar her cephe yüzeyinde çok önemlidir. Bunlara ek olarak kentteki trafik yoğunluğu da ısı adasını etkileyen bir parametredir. Karbonun ısı tutma özelliği fazla olduğundan taşıtların karbon salımı havanın daha fazla ısın-

Görsel 3. Melbourne Şehri Termal Kamera Görüntüsü, New South Wales Üniversitesi

masına neden olmaktadır. (ibid., 2016). Bir diğer çalışmada Vuckovic ve diğerleri (2019), kentsel yoğunluk artışının kentsel ısı adasına olumlu katkıda bulunabileceğini Viyana örneğinden göstermektedir. Bu çalışmada Viyana'nın en yoğun konut dokusunun bulunduğu bölgesinde Rhino uygulamasına eklenti olarak çalışan Grasshopper ile parametrik modelleme çalışması yapılmaktadır. Çalışma sonucunda gölge alan kentsel kanyonların sıcaklıkların daha düşük olduğu gözlemlenmiştir.

Görsel 3'te görüldüğü üzere, Avustralya Melbourne şehrinde Ocak 2017 sıcak hava dalgasında New South Wales Üniversitesi tarafından yeşil donatıların sıcaklık azaltmadaki etkinliğini göstermek amacıyla çekilen termal kamera görüntüsünde yeşil donatılara yakın bölgelerle bu donatıların bulunmadığı mekânlar arasında yaklaşık 20°C sıcaklık değişiminin olduğu gözlemlenmiştir. Isı adası ayrıca gün batımından sonra yapıları çevrenin ısısının değişmesine ve kent içinde mikroiklimlerin oluşmasına neden olmaktadır. Bu mikroiklimler ani meteorolojik olaylara sebep olabilir. Bu ani olaylar da beraberinde bir diğer afeti getirebilir. Isı adasından ötürü güneş battıktan sonra ısınan havanın yükselmesi ve ani bir yağışa dönüşmesi Türkiye'nin son yıllarda yaşadığı sel felaketlerinin en büyük nedenlerinden biri olmaktadır. Ayrıca kentlerde oluşan mikroiklimler kilometrelerce uzaktaki kentleri bile etkileyebilecek çapta riskler içermektedir. Bu ani yağışlar ve ani sıcaklık artışları tarımsal üretimleri de etkilemektedir. 2023 yılında Çin'in tahıl üretimi 5 yılın ardından ilk kez düşmektedir. Hindistan'da ani yağışlar sebze üretimlerini etkilerken okyanusların

ısınması balık stoklarına ciddi zararlar vermektedir. Dünya'nın her yerinde yaşanan bu olaylar kuraklık, sel ve buna bağlı gıda güvenliği ile ekonomik boyutta zararları da beraberinde getirmektedir. Karbon emisyonlarının azaltılması, temiz enerji kaynaklarının kullanılmasının yanı sıra, kentsel mekânların tekrar düşünülmesi gerekmektedir.

Metodoloji

Rhino 3D Grasshopper eklentisi, kentsel ısı adasına neden olan parametreler olan yeşil alan varlığı, trafik yoğunluğu, yapıların en boy oranlarını ve çatı ve cephe malzemelerini dikkate alan 3 boyutlu bir modelleme programıdır. Ayrıca bu uygulama farklı bölgelerin iklim verilerinin entegre edildiği bir arayüze sahip olduğundan güneş ışınlarının açısı ve hâkim rüzgar yönleri gibi iklim değişkenlerini de hesaba katmaktadır. Bu model sonucunda ise kır ve kent arasında kaç derece sıcaklık farkı oluştuğunun bir çıktısı alınabilmektedir. Bu metot kent içerisinde ya-

pılacak olan bir projenin öncesinde ne kadar ısı adası üretebileceğine dair bir bilgi vererek tasarımın yönlendirilmesini sağlayabilmektedir.

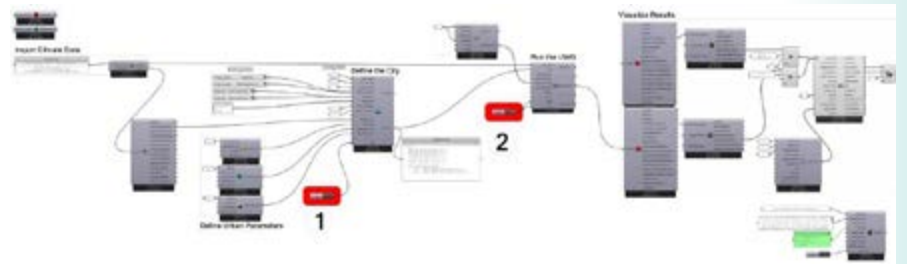
Modellemede kullanılan Grasshopper eklentisi farklı analiz şemalarından oluşmaktadır. Program içerisinde analiz için kullanılacak şemalar bir araya getirilerek bütünsel bir çerçeve sunabilmektedir. Öncelikle yerel iklim verilerini analiz ederek kente etkisinin ne olacağına yönelik bir girdi ile analiz süreci başlamaktadır. Sonrasında analiz edilecek tasarımın modeli çerçeveye eklenerek tasarımdaki binaların yaşı, kullanım türü buna bağlı ortalama karbon salımlarını hesaba ekler. Ardından tasarım alanı içerisindeki trafik yoğunluğu, kullanılan ağaçların türü, yol ve bina malzemelerinin ısı tutma kapasitelerine yönelik değerler girilir. Son olarak ise iklim verisinde hangi ay veya günler için analiz yapılacağına bilgisi modele girilir. İklim verisinin süre parametresi, güneş açısı ve rüzgâr bilgilerinin zamana bağlı işlenmesi sayesinde analiz sonucunun doğruluğu artırılır.

Kentsel mekânın etkisini ölçmek amacıyla emsal değerleri aynı olacak şekilde blok tipi, kapalı avlu, bitişik nizam, açık avlu, ayırık nizam ve müstakil tipi yapılar modellenerek analize eklenmiştir. Bu sayede mekânın tasarımının ısı adasına olan etkisinin gözlemlenmesi amaçlanmıştır. Buna ek olarak bazı yapı tiplerinde yeşil alanların varlığının ısı adasını ne derece minimize ettiğini görmek amacıyla etrafına yeşil alan eklenerek ayrıca analiz sonuçları alınmıştır.

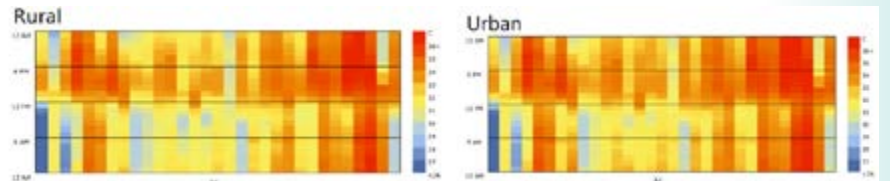
Bulgular

Kentlerde dikey mimarinin getirdiği ekonomik fayda ve kentlerin dikey yönde büyümesi arazi kullanımını ve

Görsel 4. Model Örnek Şema Bağlantılar

Görsel 5. Model Örnek Çıktısı

Tablo 1. Model Sonucu Yapı Tiplerinin Oluşturdukları Sıcaklık Değerleri (°C), Tepav Hesaplamaları

Yapı Tipolojisi	Yeşil Alan Varlığı	Kentsel ve Kırsal Alan Arasındaki Sıcaklık Farkı	
		Temmuz	Ağustos
Blok Tipi 13 Katlı	*	2,00	2,00
Kapalı Avlu 5 Katlı	Yok	1,50	1,51
	Var	1,30	1,30
Bitişik Nizam 5 Katlı	*	1,40	1,45
	Yok	1,31	1,38
Açık Avlu 5 Katlı	Var	1,00	1,00
	*	1,20	1,20
Müstakil 2 Katlı	Yok	1,00	1,00
	Var	0,70	0,80

*Emsal değerlerinin aynı tutulması için bu yapı tiplerinde yeşil alan için yeterince alan bulunmamaktadır

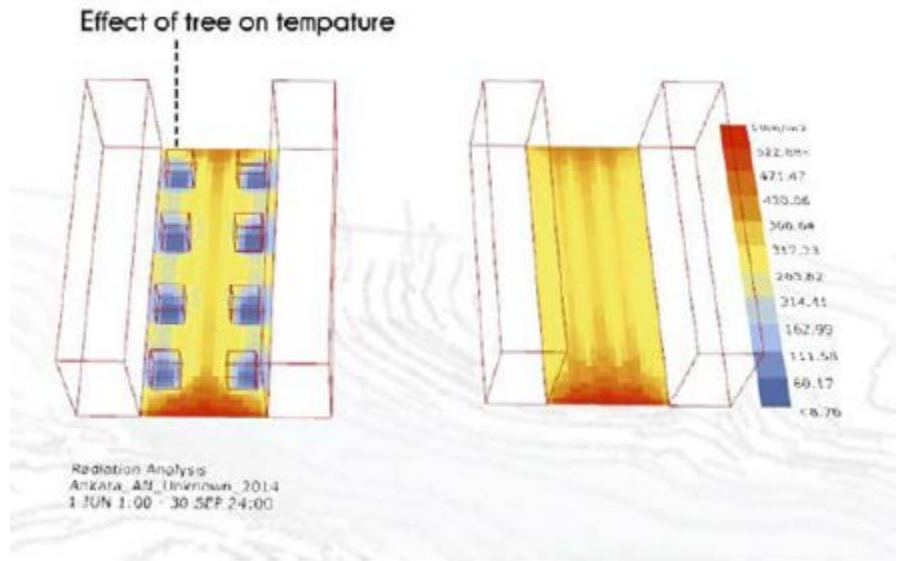
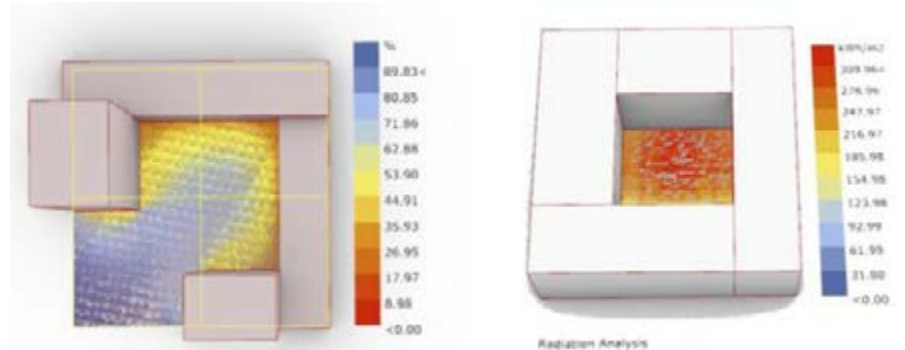
yapılı çevrenin sürekli değişimine neden olmaktadır. Dikey mimari ile birlikte kentlerde asfalt kaplı geniş caddeler oluşmaktadır. Bu caddelerin ısıyı fazla tutması, yüksek binaların ısıyı daha fazla tutmasına ve cam yüzeylerinin ısıyı daha fazla yansıtarak yeryüzünün daha fazla ısınmasına neden olmaktadır. Ayrıca dikey rüzgârların yüksek yapılaşmadan ötürü kent içerisinde yeterli sirkülasyonu sağlayamaması kentin içerisindeki sıcak havanın yeterince tahliye edilememesine sebep olmaktadır. Kent içerisinde kullanılan yapı tipolojisi ve yeşil alanların varlığı, ısı adası etkisini yaratan en önemli unsurlardan görülmektedir. Tablo 1'de yer alan ısı adası model sonucu elde edilen verilere göre, yüksek yapılar kentsel ısı adasının en yüksek seviyesini üretmektedir ve bu tür yapılar kırsal alana göre 2 °C daha fazla ısınmaktadır. En az ısı adası oluşturan tipoloji ise müstakil, 2 katlı ve yeşil alan oranı %40'a yakın olan yapı tasarımıdır. Bu tasarım kırsal alana göre 1°C daha fazla ısınmaktadır. Ancak, tasarımın emsali değiştirilerek yeşil alan oranı artırılır ve yapı duvarları ile çatıları yeşil çatı ve yeşil cephe uygulamalarına uygun hale getirilirse kırsal alanla arasındaki sıcaklık farkının 0,3°C seviyesine kadar azaltılabileceği belirlenmiştir. Modelleme sonuçlarına göre kapalı ve açık avlu tipolojisine sahip yapı tasarımları incelenmiştir ve açık avlu tasarımında alanın kapalı avlu tasarımına göre ortalama 0,3°C daha az ısındığı gözlemlenmiştir. Bu fark, çoğunlukla tipolojinin yüksekliği ile ilişkili olsa da çevresindeki yeşil alan yoğunluğu da etkili olmuştur. Aynı emsal ve tipoloji türüne sahip kapalı avlu yapı tasarımında, avludaki yeşil alan yoğunluğunun tasarımın ısınma oranını etkilediği modelleme sonucunda belirlenmiştir. Bu kapsamda, avluda yeşil alan yoğunluğu fazla olan yapı tasarı-

mının ortalama 0,3 °C daha az ısındığı tespit edilmiştir.

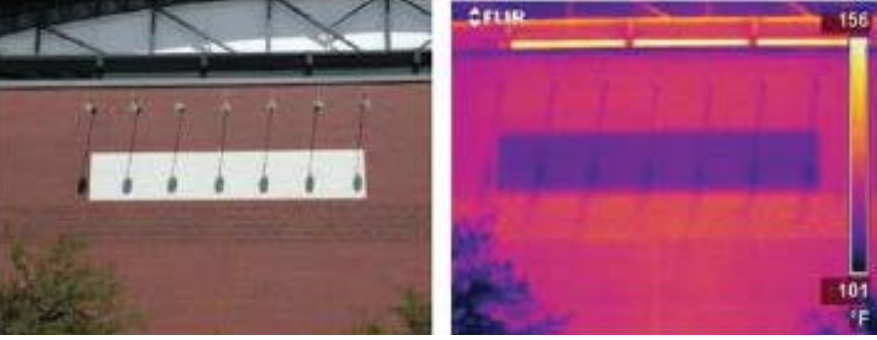
Ağaçlar, şehirlerdeki iklim değişikliği ve kentsel ısı adası etkisini azaltmak için önemli bir role sahiptir. Bu ağaçlar, gölgeleme ve buharlaşma yoluyla çevrelere serinlik sağlayarak şehir merkezlerindeki sıcaklık değerlerini düşürürler. Ağaçların fotosentez süreci, karbon emilimini artırarak hava kalitesini iyileştirir ve zararlı hava kirleticilerini filtreleyerek hava kirliliğini azaltır. Hava kirliliğinin azalması ısı tutan karbonu atmosferde azalttığından doğal bir so-

ğutma sağlar. Şekilde görüldüğü gibi sokaklarda kullanılan ağaçların, güneş radyasyon seviyesini 300 kWh/m² den 60.17 kWh/m²'lere kadar düşürdüğü gözlemlenmiştir.

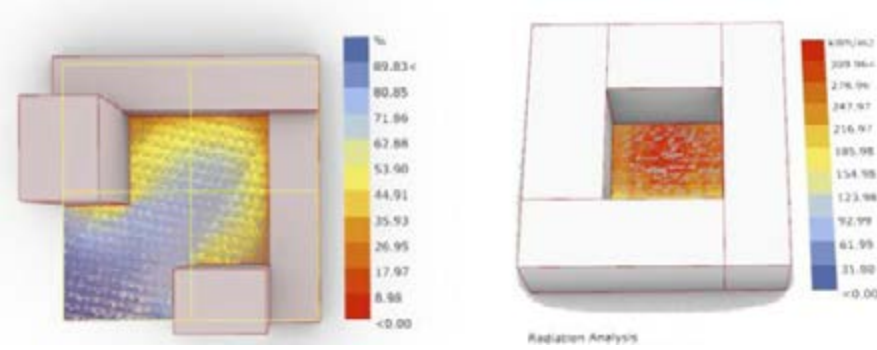
Açık alanlar, kentsel alanlarda iklim değişikliği ve kentsel ısı adası etkisine karşı doğal bir kalkan görevi görür. Bu alanlar, şehir merkezlerindeki yoğun yapılaşma ve betonlaşmaya karşı doğal boşluklar oluşturarak hava akışının serbestçe gerçekleşmesini sağlar. Böylece, açık alanlar hava hareketini kolaylaştırarak şehir içindeki sıcaklık

Görsel 6. Ağaçların Sıcaklık Üzerindeki Etkileri, Tepav Görselleştirmesi**Görsel 7. Kentsel Formların Güneş Radyasyonu Üzerindeki Etkisi, Tepav Görselleştirmesi**

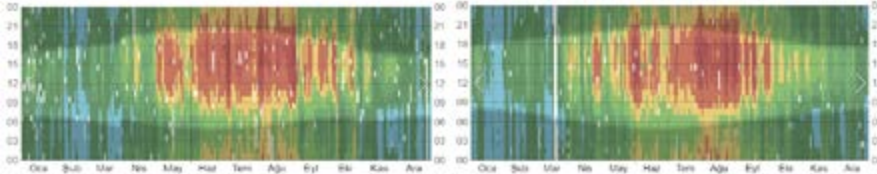
Görsel 8. Yüzey Albedo Sıcaklık Etkisi

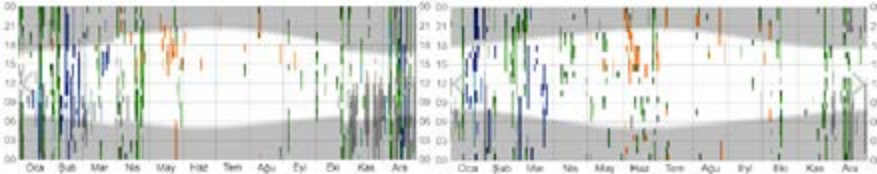
Görsel 7. Kentsel Formların Güneş Radyasyonu Üzerindeki Etkisi, Tepav Görselleştirmesi

Görsel 9. Ankara 2003-2022 Saatlik Sıcaklık

Görsel 10 Ankara 2003-2022 Gözlemlenen Yağış Durumu

farklarını dengelemeye yardımcı olur ve kentsel ısı adasının etkisini azaltır. Açık alanlar, gölgeleme etkileriyle de şehir merkezlerindeki sıcaklıkları düşürür ve serinlemeye katkı sağlar. Açık alanlar hava akışı ile sağlanan soğumayı yaklaşık %80 oranında arttırmaları.

Kentlerin gelişmesi sonucunda arazi kullanımındaki değişiklikler yeni kentsel yüzeylerin oluşmasına neden olmuştur. Kentsel yüzey malzemelerinin, özgül ısıları ve renkleri kentsel ısınma ve soğumada etkili olan unsurlardır. Yüzeyin rengi, gelen güneş ışınlarını yansıtma ve soğurma özelliğini belirleyebilmektedir. Kentsel alanlarda yapılarda kullanılan malzemeler ya da kentsel yüzeyleri kaplayan malzemelerin termal özellikleri, kırsal alanlarda doğal olarak bulunan malzemelerden çok farklıdır. Örneğin nemli toprağın özgül ısı kapa-

sitesi asfalt ve betondan yaklaşık %50 daha fazladır. Cisimlerin özgül ısıları da sıcaklık dağılımını etkilemektedir. Birim zamanda, birim hacimde, özgül ısıları farklı cisimlere, aynı enerji verildiğinde, özgül ısı düşük olan maddenin sıcaklığı daha fazla artar. Aynı şekilde ısı kaybetme döneminde de özgül ısı düşük olan maddeler daha fazla ısı kaybederek çabuk soğur. Bu özelliğe bağlı olarak yeryüzünde yan yana iki yüzeyin farklı sıcaklık şartlarına sahip olduğu görülebilir. Kırsal alanlarda, toprak, taş yüzeylerin düşük özgül ısıya sahip olmaları nedeniyle hızlı ısınma ve soğuma görülmektedir. Kentlerde ise asfalt, tuğla, beton gibi malzemelerin yüksek özgül ısıya sahip olması nedeniyle bu alanlarda sıcaklık yavaş artar ve yavaş düşer. Şekilde bina cephesinde tuğla duvarın bir kısmına beyaz şerit uygu-

lanarak termal ölçümle yüzeyin sıcaklık etkisi gösterilmiştir. Tuğla duvardaki beyaz şeritler yaklaşık 3- 5°C (5 -10°F) sıcaklığı düşürmekte olup diğer tuğla duvara göre daha soğuk olmaktadır.

Sonuç ve Tartışmalar

Ankara'nın 2003 ve 2022 yıllarına ait sıcaklık ve yağış grafiklerine bakıldığında sıcaklık ve yağış anomalisi arasında bir ilişki görülmektedir. Sıcaklık değerlerinin 2022 yılında aylara daha uzun süre yayıldığı fark edilmektedir. Buna bağlı olarak 2022 yılı için Ankara'da yaz aylarında ani yağışların arttığı görülmektedir. Isı adasına bağlı yaşanan kuraklık ve bu kuraklık sonucu toprağın suyu kabul etmemesi ve altyapısal sıkıntılardan ötürü çok sayıda ani yağış sonucunda taşkınlar meydana gelmektedir.

Özellikle dikey mimarinin yoğun olduğu bölgelerde bu ani yağışların daha fazla olduğu ve bu çevrede kentsel ısı adasından ötürü oluşan mikro iklimlerin ne derece tehdit oluşturduğu anlaşılmaktadır. Ankara'nın Söğütözü bölgesinde yükselen iş merkezlerinin yarattığı ısı adası etkisi ve buna bağlı gelişen yoğun trafik bu bölgede mikroiklimlerin oluşmasına neden olmaktadır. Bu ısı adası etkisi, ısınan havanın yükselmesine ve ani şekilde yağışa dönüşmesine neden olmaktadır. Ankara'nın en işlek çevreyollarından biri olan Eskişehir Yolu ve Söğütözü çevresi bu ani yağışlardan etkilenmektedir. Görsel 11'de Söğütözü bölgesinde 2023 yılında yaşanan ani yağış ve buna bağlı sel baskını görülmektedir. Baskın hem trafiği etkilemiş hem de toplu taşıma araçlarının kullanılmasını engellemiştir. Yağmur suyunu emecek toprağın kentsel araziyle kaplanmış olması sebebiyle ani yağışlar hem günlük yaşantıyı sekteye uğratmakta hem de ekonomik zararlar vermektedir. Parsel bazında yapılan değişiklikler ile yükselen bu bölge, yaşanabilir ve sürdürülebilir olma konusunda sorunlar yaşamaktadır.

Planlamada, kent ölçeğinde ciddi ancak fark edilmesi zor olan kentsel ısı adası etkisini en aza indirebilmek için bazı önemli parametreler göz önünde bulundurulmalıdır. Bu bağlamda, yapılar mümkün olduğunca iklim özelliklerine uygun kat yükseklikleri ve yeterli açık alanlara sahip şekilde tasarlanmalıdır. Özellikle yoğun nüfusa sahip kentlerde, yapıların iklim özelliklerinin hesaplanması ve uygun tasarımın uygulanması önemlidir. Ancak, bu planlarda sadece ekonomik rantın ön planda tutulması

Görsel 11. Sögütözü Yapıları Genel Görüntüsü ve Sögütözü Sel Baskını

yerine, kentin geleceği ve yaşanabilirliği gözletilmelidir. Daha yaşanabilir bir kent için uygun tasarım ve çevreye duyarlı yaklaşımlar, kentsel ısı adasının etkisini azaltmak için önemli bir adım olacaktır. Başlıca adımlar şu şekilde sıralanabilir:

1. İklimle Uyumlu Yapı Tasarımı: Kent planlamasında, iklim koşullarına uygun binaların tasarımı ve konumlandırılması büyük önem taşır. Binaların doğru yönlendirilmesi ve güneş ışınlarından maksimum yarar sağlamak için gerekli önlemler alınmalıdır. Çatılarda güneş enerjisi panellerinin kullanımı gibi yenilenebilir enerji kaynaklarının entegrasyonu da düşünülmelidir.

2. Yeşil Alanların Korunması ve Artırılması: Kentlerdeki yeşil alanların korunması ve artırılması, kentsel ısı adası etkisini azaltmanın etkili bir yoludur. Parklar, bahçeler, ağaçlık alanlar ve su gövdeleri gibi doğal öğeler, yüzey sıcaklıklarını düşürerek serinleme sağlar. Bu yeşil alanlar, aynı zamanda karbon dioksit emisyonlarını da dengeleyerek hava kalitesini artırır.

3. Açık ve Rüzgâr Geçişine Açık Alanlar: Yapıların çevresinde yeterli açık alan bırakılması, rüzgâr hareketini kolaylaştırarak sıcak havanın dağılmasını sağlar. Açık alanların yerleşim planlarında ve sokak tasarımlarında düşünülmesi, sıcak havanın birikimini engeller.

4. Kat Yüksekliklerinin Belirlenmesi: Yüksek yapı yoğunluğu, güneş ışınlarının yüzeylerde daha fazla emilmesine ve sıcak havanın birikimine neden olabilir. Bu nedenle, kent planlamasında kat yüksekliği sınırlamaları belirlemek ve yapıların gölgeleme etkilerini dikkate almak önemlidir.

5. Sürdürülebilir Malzeme Kullanımı: Yapılarda sürdürülebilir malzemelerin kullanılması, enerji tüketiminin azaltılmasına ve çevre üzerindeki olumsuz etkilerin minimize edilmesine yardımcı

olur. Yalıtımlı ve enerji verimli binalar, kentsel ısı adasının etkisini azaltmada önemli bir rol oynar.

6. Toplu Taşıma ve Bisiklet Yolları: Kent içi ulaşımı düzenlemek, trafik yoğunluğunu azaltarak hava kirliliğini ve ısınmayı minimize edebilir. Toplu taşıma ağlarının genişletilmesi ve bisiklet yollarının oluşturulması, özellikle kısa mesafeli ulaşımında tercih edilen seçenekler olabilir.

7. Katılımcı Planlama Yaklaşımı: Kent sakinlerinin ve yerel paydaşların görüşleri dikkate alınarak yapılacak planlamalar, kentsel ısı adası etkisinin azaltılmasında daha etkili olabilir. Halkın katılımıyla oluşturulan planlar, yerel ihtiyaçları ve çevresel hedefleri dengelemeyi amaçlar.

Sürdürülebilirlik odaklı çözüm önerileri ve çevre dostu tasarım yaklaşımlarıyla yapılan kent planları, kentsel ısı adasını minimize ederek iklim değişikliğiyle mücadelede etkili bir rol oynayabilir. Sonuç olarak, kentlerin geleceği ve insan sağlığı göz önünde bulundurularak yapılan bilinçli ve sürdürülebilir planlama kararları, kentsel ısı adası etkisini en aza indirme konusunda önemli bir adım olacaktır. Bu şekilde, küresel ısınmanın getirdiği olumsuz etkilerle daha etkin bir şekilde mücadele edilebilir ve daha yaşanabilir bir çevre oluşturulabilir. Tüm bu parametreler düşünüldüğünde kentsel ısı adasının kent ölçeğinde ciddi ancak bir o kadar da zor fark edilen bir sorun olduğu görülmektedir. Bu parametreleri en aza indirebilmek amacıyla, kentteki yapı alanlarının potansiyeli ve bu doğrultuda doğru çözüm önerileriyle küresel ısınmanın getirdiği olumsuz koşulların önüne geçilebileceği söylenebilir. Bununla birlikte, yapı çevresinde yer alan arazi kullanımının kentsel ısı adası etkisini azaltmaya yönelik yapılar ve çevre bütünü olarak

yaklaşımın yeniden gözden geçirilmesi de gerekmektedir.

Kaynakça

- Bevacqua, E., Zappa, G., Lehner, F., Zscheischler, J. (2022): Precipitation trends determine future occurrences of compound hot-dry events Nat. Clim. Chang. 12 (4), 350 – 355
- Erell, E., Pearlmutter, D., & Williamson, T. (2011). City weathers: Meteorology and urban design 1950–2020. University of Manchester, Manchester Architecture Research Centre. <https://doi.org/10.15320/ICONARP.2019.84>
- Makvandi, M., Li, W., Ou, X., Chai, H., Khodabakhshi, Z., Fu, J., Yuan, P. F., & Horimber, E. de. (2023). Urban heat mitigation towards climate change adaptation: An eco-sustainable design strategy to improve environmental performance under rapid urbanization. Atmosphere, 14(4), 638. <https://doi.org/10.3390/atmos14040638>
- Marando, F., Heris, M. P., Zulian, G., Udías, A., Mentaschi, L., Chrysoulakis, N., Parastatidis, D., & Maes, J. (2022). Urban heat island mitigation by Green Infrastructure in European functional urban areas. Sustainable Cities and Society, 77, 103564. <https://doi.org/10.1016/j.scs.2021.103564>
- Mathew, A., S. Khandelwal, S., Kaul, N., 2016. Spatial and Temporal Variations of Urban Heat Island Effect and the Effect of Percentage Impervious Surface Area and Elevation on Land Surface Temperature: Study of Chandigarh City, India. Sustainable Cities and Society, 26, 264–277.
- Poplawski Ribeiro, M., Melina, G., Belianska, A., Bohme, N., Cai, K., Diallo, Y., Jain, S., & Zerbo, S. (2022). Climate change and select financial instruments: an overview of opportunities and challenges for Sub-Saharan Africa. Staff Climate Notes, 2022(009), 1. <https://doi.org/10.5089/9798400225208.066>
- Sakar, B., Çalıskan, O. (2019). Design for Mitigating Urban Heat Island: Proposal of a Parametric Model. ICONARP International Journal of Architecture and Planning, 7, 158–181.
- Valverde, M., Madrid, R., Garcia, A. L., del Amor Saavedra, F. M., & Sánchez, L. F. R. (2013). Use of almond shell and almond hull as substrates for sweet pepper cultivation. Effects on fruit yield and mineral content. Spanish Journal of Agricultural Research, 11(1), 164–172.
- Vuckovic, M., Tötzer, T., Stollnerberger, R., & Loibl, W. (2020). Urban transformation and Heat Island: Potential of urban design alternatives to mitigate the effects of urban overheating in Austrian cities. Journal of Urban Environment, 03–14. <https://doi.org/10.34154/2020-jue-0101-03-14/eurass>
- Yüksel, Ü., Yılmaz, O., (2008). Ankara Kentinde Kentsel Isı Adası Etkisinin Yaz Aylarında Uzaktan Algılama ve Meteorolojik Gözlemlere Dayalı Olarak Saptanması ve Değerlendirilmesi. Gazi Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi Dergisi, Vol 23, No 4, 937–952
- Zscheischler, J., Martius, O., Westra, S., Bevacqua, E., Raymond, C., Horton, R. M., van den Hurk, B., AghaKouchak, A., Jézéquel, A., Mahecha, M. D., Maraun, D., Ramos, A. M., Ridder, N. N., Thiery, W., & Vignotto, E. (2020). A typology of compound weather and climate events. Nature Reviews Earth & Environment, 1(7), 333–347. <https://doi.org/10.1038/s43017-020-0060-z>

DEMİR ÇAĞI'NDA KONYA OVASI'NDA GÖÇ VE İSKÂN

Hatice Gül KÜÇÜKBEZCİ

Dr. Öğr. Üyesi / Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi,
hgkucukbezci@gmail.com

Giriş

Anadolu'da tarım ve hayvancılık için en verimli bölgelerden biri olan Konya Ovası, Neolitik çağdan itibaren en önemli iskân bölgelerinden biri olmuştur. Bölgenin cazip bir yerleşim merkezi haline gelmesi, yaklaşık MÖ 9. binyılda başlamış ve kesintisiz olarak Erken Tunç çağının sonlarına kadar devam etmiştir. Bölge iskân ve nüfus bakımından özellikle Geç Kalkolitik ve Erken Tunç çağında zirve yaptıktan sonra, MÖ 3. binyılın sonlarına doğru değişik nedenlerden dolayı eski popülerliğini yitirmiştir. MÖ 2. binyılın başlarında ise Konya Ovası ve çevresindeki yerleşim sayısında bir düşüş vardır. Buna karşılık daha büyük yerleşmelerin ortaya çıkması yine bu döneme denk gelmiştir. Geç Tunç çağında Hititler Konya Ovasını Aşağı Ülke olarak tanımlamışlardır. Bu dönemin sonlarına doğru Hititlerin başkenti kısa bir süreliğine Hattuşa'dan Konya Ovası'ndaki Tarhuntaşşa'ya taşınmıştır. MÖ 13. yüzyılın sonlarında farklı iç ve dış sebeplerden dolayı Hitit Devleti ve Anadolu'daki diğer siyasi oluşumlarda bir çöküş yaşanmıştır. Bu çöküşlerle birlikte Anadolu, Tunç çağından Demir çağına geçmiştir.

Demir çağı yaklaşık olarak MÖ 12.-6. yüzyıllar arasına yerleştirilir. Bu dönemde Anadolu'nun genelinde siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel alanlarda bir değişim yaşanmıştır. Bu değişimler bölgeye yapılan göçler ya da iç dinamiklerle ilgili olup, Konya Ovası'ndaki iskân sayısının artması ya da azalmasında etkili olmuştur.

Demir Çağı'nın Farklı Evrelerinde Görülen İskân ve Göç Unsurları

Anadolu Demir çağı kronolojisi, sosyal, siyasal, iktisadi ve kültürel alanlarda görülen değişimlere göre üç evreye ayrılmaktadır.

Erken Demir dönemi: MÖ 1200-800

Orta Demir dönemi: MÖ 800-600

Geç Demir dönemi: MÖ 600-500/330

Erken Demir Çağı

Anadolu kronolojisinin MÖ 12.-9. yüzyıllar arası, Erken Demir dönemi olarak

adlandırılmıştır. Anadolu'nun büyük bir bölümünün bu dönemdeki durumu hakkında az bilgi vardır. Arkeolojik verilerin ve özellikle de yazılı kaynakların sınırlı olduğu bu dönem, yakın bir zamana kadar Eski Çağ tarihinin "Karanlık Dönem"lerinden biri olarak kabul edilmekteydi (Dinçol 1982: 122; Bryce 2005: 349-351). Hitit İmparatorluğu'nun ortadan kalkması ve merkezi sistemin çökmesiyle Anadolu'nun farklı yerlerindeki sosyo-kültürel yapı hakkındaki bilgilerin yetersiz olması, Demir çağının bu evresine bu isimlendirilmenin yapılmasındaki temel nedenlerinden biridir. Hitit Devleti'nin son bulmasını büyük bir göçe (Ege Göçleri/Deniz Kavimleri Göçü) bağlamak ve bu göç sonrasında bölgedeki iskân alanlarının büyük bir kısmının bir yıkıma uğrayıp, terk edilmesi ya da yeni gelen göçmenler tarafından ele geçirilmiş olduğu düşüncesi de günümüzde pek destek görmeyen bir teoridir (Cline 2014; Bryce 2005: 340-347). Son yıllarda yapılan çalışmalarda, Erken Demir döneminde görülen gerilemenin, sadece göç ve istila gibi sebeplere dayandırılmayacağı, kuraklık, deprem, siyaset, ekonomi gibi farklı faktörlerin de göz önünde bulundurulması gerektiği vurgulanmaktadır. Nitekim, MÖ 2. binyılda yerleşim görmüş Kaman Kalehöyük, Gordion-Yassihöyük ve Hititlerin başkenti Hattuşa gibi kentlerin "yıkımdan" sonra terkedildikleri anlaşılmıştır. Ancak buralardaki yerleşim önceki dönemle karşılaştırınca daha basit bir düzeydedir (Genz 2006: 83-85; Berndt-Ersöz 2012: 21; http://www.tayproject.org/downloads/DC_GK_et al.pdf).

Konya Ovası'nın Erken dönemindeki iktisadi, sosyal ve kültürel durumu hakkındaki bilgilerimiz Anadolu'nun diğer kesimlerinden daha sınırlıdır. Çünkü bölgede, Seydişehir ilçesindeki Gökhöyük Bağları Höyük'te yapılan kazı çalışmaları dışında, Erken Demir dönemindeki yapıyı aydınlatmaya yardımcı olabilecek herhangi bir arkeolojik kazı çalışması yoktur (Gündüz 2019). Dolayısıyla bu durum söz konusu bölgede yapılmış

olan arkeolojik yüzey araştırmaları ve kültürel bağlantılı coğrafyalarda yürütülmüş yüzey ve kazı çalışmalarının önemini arttırmaktadır. Ovanın kuzeyi ile güneyindeki kazı çalışmaları yapılan höyükler bu bakımdan önemlidir. Çünkü MÖ 2. binyılın ortalarından itibaren Konya Ovası, Kızılırmak Havzası ile Güneydoğu Anadolu'daki siyasi oluşumlar arasındaki iletişimi Kilikya Kapıları veya Göksu Vadisi aracılığıyla sağlayan bir bölgedir. Demir çağının başlarında bu bağlantı zayıf da olsa bir şekilde devam etmiş olmalıdır.

Yürütülmüş olan çalışmalarda, arazideki höyük yerleşimlerinin yüzeyleri bölgenin Erken Demir dönemindeki iskân varlığını ve yapısını anlayabilmek için incelenmiştir. Ören yerlerinde bu döneme tarihlendirilebilecek herhangi bir maddi kalıntı, örneğin çanak-çömlek parçalarının varlığı, buraların sözü edilen dönemde iskân edildiğine bir işarettir. Ancak ovada yürütülmüş olan araştırmalarda (Mellaart 1955; Bahar-Koçak 2004: 45-54; Bahar-Küçükbezci 2012; Şerifoğlu-Küçükbezci 2019b), EDC malları olarak tanımlanabilecek çanak-çömleğin yok denecek kadar az olması büyük bir sorun teşkil etmektedir. Bu durum, Demir çağının erken evresinde bölgenin bir iskân yeri olarak pek tercih edilmediğini akla getirmektedir. Ancak böylesine verimli bir bölgenin bu denli tenhalaşabileceği düşüncesi kabul edilemeyeceğine göre, Erken Demir dönem yerleşimlerini belki de höyükler dışında aramak icap etmektedir. Dolayısıyla, bir devlet korumasının ve güvenliğinin olmadığı bu dönemde insanların bilinen iskân alanlarından uzaklaşıp, ulaşılması zor yerleri tercih etmiş olmaları mümkündür. Bu yerleşmelerin geçmişi olmadığı için ve belki kısa bir süreliğine kullanıldıkları için arkalarında yoğun maddi kalıntı da bırakmamışlardır ve doğal olarak tespit edilmeleri zordur.

Bölgede Erken Demir dönemine ait maddi kalıntılarının az bulunması başka nedenlere de dayandırılabilir. Mesela olası bir lokal keramik kültürünün ye-

terli derecede tanınamaması bunlardan biridir. Çünkü sözü edilen dönemin yerleşimleri tespit edilmeye çalışılırken, ovanın kuzeyi, doğusu ve güneyindeki yerleşmelerden Gordion, Kaman-Kalehöyük, Kınık Höyük, Porsuk-Zeyve Höyük, Mut Kilise Tepe, Tarsus Gözlükule, Mersin Yumuktepe ve Soli Höyük gibi kazısı yapılmış yerlerin az çok tanımlanmış keramiklerinden yola çıkılmaktadır (Voigt 2006: 32; Hansen ve Postgate 1999; Goldman 1963; Garstang 1953; Yağcı 2015; Crespın 1999; Novak et al. 2017; d'Alfonso 2018). Kaba ve kalitesiz gündelik kullanıma yönelik mal gruplarına ise genellikle gereken dikkat verilmemektedir.

Kazı çalışmalarının gerçekleşmiş olduğu höyüklerin Erken Demir dönemi katmanları birbirleriyle benzer bir görüntü sergilemektedir. Örneğin Kilise Tepe ve diğer yerleşimlerin Erken Demir dönemi katmanları incelendiğinde Geç Tunç çağdan Erken Demir dönemine geçişte bir yangın tabakasının izleri görülmektedir fakat aynı zamanda bunlar arasında belirgin bir kesinti olmadan tekrar iskân edildikleri de anlaşılmıştır (Postgate 2007; Bouthillier et al. 2014; Voigt 2006: 32; Hansen ve Postgate 1999; Goldman 1963; Garstang 1953; Yağcı 2015; Mattesi et al. 2019; Crespın 1999; Novak et al. 2017; d'Alfonso 2018). Benzer durum çanak-çömlekler için de söylenebilir. Geç Tunç ve Erken Demir dönemi geçiş katmanlarındaki keramiklerin büyük bir kısmı form ve diğer özellikler bakımından bir devamlılık sergilerler ve bu da dönemin keramik özelliklerinin tam tanımının yapılmasını ve tarihlendirilmesini zorlaştırır (Bouthillier et al. 2014).

Bu durum Gökhöyük Bağları Höyük Erken Demir dönemi keramiklerinde de görülmektedir (Gündüz 2019: 210-211). Keramik kültüründe görülen bu süreklilik, bölgeye gelen herhangi bir göçmen grubunun kültürel bağlamda çok etkili olmadığına da bir işarettir.

Kazısı yapılmış olan höyüklerde bile Erken Demir iskân kültürü tam olarak anlaşılacakken, Konya Ovası'nın bu dönemdeki yerleşim sayısının aşırı düşük olduğu şeklindeki görüşleri kabul etmek mümkün değildir. Nitekim yürütülmüş olan araştırmalarda Sarioğlan Höyük, Zoldura Höyük (Hatunsaray II), Hatıp Kale, Sızma Höyük, Çomaklı Höyük (Bahar-Koçak 2004: 45-54, 77-78; Bahar 2019: 210), Türkmen-Karahöyük (Bachhuber-Massa 2018: 38), Gökhöyük Bağları Höyük (Gündüz 2019) ve Gövezli Tepe'de (Ergüner 2018: 66) Erken Demir dönemine tarihlendirilebilecek bazı buluntulara rastlanılmıştır. Bu höyükler büyük boyutlarda yerleşimlerdir ve Geç Tunç çağı keramik buluntuları barındırırlar.

Orta Demir Çağı

MÖ 10. yüzyıldan sonra Anadolu'nun genelinde tekrar bir canlanma görülür. Orta Demir döneminde siyasi oluşum olarak Doğu'da Urartular, Güneydoğu Anadolu'da Geç Hitit Beylikleri ve Orta Anadolu'da Phrygler ve Tabal Beylikleri vardır. Bu siyasi güçler mutlaka Erken Demir dönemi içerisinde gelişmeye başlamışlardır. Demir çağıının bu evresinde Konya Ovası'nın, Gordion merkezli Phrygia ve Kilikya ile siyasi ve kültürel ilişkisi vardı (Bahar 2019: 209). Karaman Karadağ civarından başlayıp Ereğli üzerinden ovanın doğuya doğru

uzanan kısmı ise Tabal yönetim sahası sınırları içerisindeydi. Demir çağıının bu evresinde, Erken Tunç çağında görülen bir yerleşim zenginliğine şahit olunur. Bölgede var olan höyüklerin çoğu Erken Tunç ve Orta Demir dönemi malzemesi açısından zengindir (Bahar-Koçak 2004: 45-54; Bahar 2019: 214-216; Şerifoğlu-Küçükbezi 2019a). Dolayısıyla Erken Tunç çağının sonlarından itibaren bölgenin yerleşim yeri olarak popülerliğini yitirmesi, Demir çağıının orta evresinde son bulmuştur ve burada tekrar bir canlanma gerçekleşmiştir. Konya Ovası'nın geneli Orta Demir dönemi malzemesi açısından zengindir fakat Çumra-Karaman ovasında ve özellikle Karadağ'ı çevreleyen höyüklerde bu döneme ait keramiklerin dikkate değer bir oranda yoğunudur. Aynı şekilde höyüklerin çok büyük ölçülerde olması bu bölgenin Orta Demir döneminde tekrar önemli bir hale geldiğini göstermektedir. Bunun başlıca sebebi dönemin siyasi ve iktisadi yapısıyla ve bunlara göre şekillenen rotalarla alakalı olmalıdır. Sakarya Havzası içerisinde Gordion merkezli Phryg Devleti'nin, Güneydoğu'daki Geç Hitit Beylikleri ile olan iktisadi ve siyasi iletişimi, Konya Ovası üzerinden sağlandığı düşünülmüştür (Bahar 2019: 209).

Ovanın bu dönemdeki siyasi yapısı tam açık değildir. Ancak doğu kesiminin Geç Assur kaynaklarında Tabal olarak isimlendirilen bir siyasi yapı içerisinde yer aldığı düşünülmektedir. Örneğin Ereğli ve çevresi, İvriz'deki kaya kabartmasından yola çıkarak Tabal krallıklarından biri olan Tuwana'nın kralı Warpalawas'ın idaresi altındadır (Maner 2019:

86). Bu krallığın, dönemin önemli güçlerinden olan Assur ve Phryg Devleti ile iyi ilişkiler içerisinde olduğu bilinmektedir (Adalı 2019: 169). İvriz kaya kabartmasında Phryg ve Arami kültürel öğelerinin bulunması bu durumu destekler niteliktedir (Akurgal 2000: 147-148).

Karadağ ve Kızıldağ'da ise Hartapuş isimli bir kraldan bahseden yazıtlar ve bir kaya üzerinde tahta oturmuş vaziyette betimlenmiş bir kral anıtı bulunmaktadır (Ramsay-Bell 2008: 504-512; Güterbock 2013: 54; Karauğuz et al. 2002). Bu anıt ile ilgili büyük bir sorun tarihlendirilmesiyle ilgilidir. Anıtın üzerinde bulunan hiyeroglif yazının özelliği ve üslubu Geç Tunç çağının son evrelerine işaret ederken, kayanın üzerinde kazınarak işlenen taht ve figür Orta Demir dönemine tarihlendirilmektedir. Orta Demir dönemine tarihlendirilmesindeki en önemli etken kral figürünün Arami etkili Geç Hitit dönemi sanatının özelliklerini taşımasıdır. Bu sebepten Karadağ ve Kızıldağ yazıtlarında geçen "Büyük Kral Hartapuş'un" bir Tunç çağı mı yoksa bir Demir çağı kralı mı olduğu tartışması günümüzde de devam etmektedir. Ancak Karadağ ve Kızıldağ çevresindeki höyükler incelenince Orta Demir çağı çanak-çömleğinin Geç Tunç çağı keramik buluntularından daha yoğun olduğunu gözlemlenmektedir. Örneğin, Kızıldağ'ın üzerinde ve hemen güneyindeki Mezelli Höyük'te de Orta Demir dönemi kapları yoğunudur (Bahar ve Koçak 2004: 32, 52; Şerifoğlu et al. 2018: 170-171). Aslında bu görüntü sadece Karadağ çevresiyle sınırlı olmayıp, Konya Ovası'nın her kesiminde, batıda Beyşehir-Seydişehir bölümünden başlayıp, Ereğli'ye doğru devam etmektedir. Seydişehir II Höyük, önemli bir Orta Demir dönemi iskânı olduğu düşünülen Cicek Höyük, Phryg çanak-çömlek kültür sahası içinde olduğu tahmin edilen Alaattin Tepesi (Bahar 2019; Bahar ve Koçak 2004: 29-32), Kıbrıs (Kanaç) Höyük, Büyükgonu Höyük (Şerifoğlu ve Küçükbezi 2019b) ve Zencirli Höyük (Maner 2019, 90, 104), Orta Demir dönemi iskânına işaret eden önemli yerleşimlerdir. Nitekim, Orta Demir çağında Konya Ovası'nda iskân alanları dikkat çekici bir şekilde artış göstermiştir ve sonraki dönemlerde de bu artış giderek devam etmiştir.

Dönemin sonuna doğru, MÖ 7. yüzyılın başlarında ise Konya Ova'sının doğu kesimlerinde bir göçün gerçekleştiği, Assur kaynaklarından öğrenilmektedir (Casabonne 2010; Maner 2019: 86; Adalı 2019). Geç Assur krallarından Essarhaddon'un kraliyet yazıtında, Ga-

mir topraklarından gelen Kimmerlerin (Gimir), Tabal bölgesi ve etrafında faal oldukları bildirilmektedir. S. F. Adalı, at yetiştiriciliği ve otlak bakımından yüksek potansiyele sahip olan Konya Ovası'nın, göçebe Kimmerler'in ilgisini çekmiş olabileceğini belirtir (Adalı 2019: 170). Kimmerlerin bölgedeki varlıkları, Kilikya'da etkin olan Assurlulara rahatsız etmiş olmalıydı. Çünkü Konya Ovası'nın güneydoğu kesiminde Kilikya bölgesine bağlanan geçitler vardı ve bunlar Assurluların kendi kontrolleri altındaki bölgelere bir tehditti. Nitekim bu durum, MÖ 679'da Assurlulara, Teuşpa komutasındaki Kimmerlerle Hubuşna'da (Ereğli) karşı karşıya getirmişti (Adalı 2019: 165-166). Essarhaddon yıllığında bu olayı şu şekilde anlatılmaktadır: "ben kılıcımın Kimmerli Teuşpa'ya vurduğum, Umman-manda ki evi uzak olan, onun bütün ordusuyla birlikte, Hubusna ülkesinin arazisinde" (Adalı 2019: 165). Kimmerlerin bu tarihten sonra Konya Ovası'ndaki rolleri açık değildir ancak MÖ 660'lardan 640'lara kadar Batı Anadolu'ya sefer yaptıkları bilinmektedir. Hatta Lidya kralı Gyges'in bu sebepten Assurlulardan yardım talebinde bulunduğu bilinmektedir (Cahill 2006: 97).

Orta Demir döneminde, Konya Ovası'nda farklı siyasi ve kültürel unsurlar görülmüştür. Bunların bazıları diğerlerinden daha etkili olmuştur. Fakat bu yabancı unsurlardan hariç, MÖ 3. binyıldan itibaren devam eden bir yerel kültürün varlığı da dikkat çekmektedir. MÖ 2. binyıla ait belgelerden bölgede Luvi kökenli halkın etkin olduğu anlaşılmaktadır. Karadağ-Kızıldağ yazıtları, İvriz kaya kabartmasındaki yazıt, Topada yazıtı, daha doğuda Kayseri Kululu yazıtları Luvi Hiyeroglifi ile yazılmışlardır. Dolayısıyla MÖ I. binyılda da Konya Ovası ve çevresinde dışardan gelen yabancı kökenli halkların yanında yerel Luvi kökenli halkların yaşamlarını sürdürdükleri tahmin edilir (Mellaart 1955: 125; Lebrun 2007; Bryce 2005:348-349).

Geç Demir Çağı

MÖ 6. yüzyılın başlarında Lidya kralı Alyattes, Kızılırmak civarına ulaşmış olan Medlere karşı bir sefer düzenlemiştir. Böylelikle Kızılırmak'ın batı kısmı Lidyalıların, doğu kısmı ise Medlerin denetimine altına girmiştir (Devries 2006, 52). Konya Ovası'nda ise Akşehir ve Iğın'ın bir süreliğine Lidya yönetimi altında kaldığı tahmin edilmektedir (Bahar ve Koçak 2004, 27). Yaklaşık olarak MÖ 550'lerde II. Kyros yönetimindeki Persler Orta

Anadolu'da etkili olmaya başlamışlardı. MÖ 546 yılında Pers ordusu, Lidya ordusuna aniden saldırıp mağlup etmişti. Bu olaydan sonra Anadolu, Büyük İskender'in bölgeye girmesine kadar Pers İmparatorluğu'nun kontrolü altına girmiştir. Pers yönetimi altında Anadolu'da satraplık olarak bilinen yeni idari bölgeler oluşturulmuştur. Konya'nın bir kısmının dahil olduğu Phrygia, Kappadokya, Paphlagonia ve Hellespontos ile birlikte Büyük Phrygia satraplığına bağlanmıştır. (http://www.tayproject.org/downloads/DC_GK_et al.pdf). Konya'nın büyük bir kısmı, Phrygia ve Kappadokya satraplıkları arasındaydı (Bahar 2017, 37). Dönem kaynakları Konya Ovası'ndan fazla söz etmezler fakat Grek yazarlardan Ksenophon, Pers kralı Kyros'un askerlerinin Iğın olabileceği düşünülen Tyriaion kentinde konakladığını ve üç günlük bir yürüyüşten sonra Phrygia'nın son kenti olan İkonion'a (Konya) vardığını belirtmektedir (Bahar-Koçak 2004: 27; Ksenophon 1974: 19-20). Bu bilgilerden yola çıkarak, Konya'nın bu dönemde Phryg siyasi ya da kültürel sahası içinde bir kent olarak kabul edildiği anlaşılır. Ayrıca Tyriaion ve İkonion'un kent olarak bahsedilmeleri ve birbirlerinden çok fazla uzak olmamaları, bu dönemde Konya Ovası'ndaki kent artışına bir işaret olabilir. Yapılan yüzey araştırmaları da bu durumu destekler niteliktedir.

Konya ve Karaman'daki ören yerlerinde yürütülmüş araştırmalarda höyük ve diğer ören yerlerinin çoğunda Geç Demir dönemine tarihlenen çanak-çömleklere rastlanılmıştır. Orta Demir döneminde başlayan iskân artışı Geç Demir döneminde tüm hızıyla devam etmiştir. Orta Demir çağında iskân edilen yerlerin büyük bölümü Geç Demir döneminde de yerleşmeye devam edilmiştir (Bahar ve Koçak 2004, 45-54, 79, 85). Büyük höyüklerin çoğu Orta ve özellikle de Geç Demir evresinde genişlediği düşünülmektedir.

Sonuç

Konya Ovası ve çevresi MÖ 3. binyılda iskân açısından zengin bir bölge olmuştur. Ancak Erken Tunç çağının sonlarına doğru yerleşme sayısında bir düşüş yaşanır ve bu durum MÖ 2. binyılda da devam eder. Hitit Devleti'nin yıkılmasıyla birlikte, Anadolu'nun genelinde olduğu gibi Konya Ovası'nda da siyasi, iktisadi ve kültürel anlamda bir gerileme yaşanır. Bu gerileme bölgedeki yerleşim yeri sayısının düşük olmasında da kendini göstermiştir. Fakat, Erken Tunç çağına kadar yoğun iskân gör-

müş ve MÖ yaklaşık 9. yüzyıldan itibaren tekrar yerleşim sayısı ve nüfusta hızlı bir artış yaşanan Konya Ovası'nın, Erken Demir çağında iskân açısından bu denli fakir bir görüntü sergilemesi şüphe uyandırmaktadır. Bölgede Erken Demir dönemine tarihlendirilebilecek keramiklere az rastlanması belki de Konya Ovası'nın Erken Demir döneminde yerel çanak-çömleğinin yeterince bilinmemesinden kaynaklanmaktadır. Ayrıca komşu bölgelerdeki kazılardan elde edilen kaliteli keramik buluntularının fazlaca öne çıkması ve geri kalan kap gruplarının dikkatlerden kaçması da yine bir başka problemdir. Yine ortaya çıkan sorunlardan biri Geç Tunç çağı çanak-çömleği ile Erken Demir çağı malları arasında bir sürekliliğin söz konusu olması, bu iki dönemin keramik grupları arasındaki ayrımı ve dolayısıyla yerleşim yeri tespitini zorlaştırmaktadır. Erken Demir döneminde yerleşim görmüş höyüklerle fazla karşılaşılmasıyla ilgili bir başka olası açıklama da insanların belki bu dönemde yerleşim yeri tercihlerinin yeni kriterler doğrultusunda yapmış olabilecekeridir. Merkezi bir iktidarın ve idarenin boşluğunda, insanlar önceden çekim noktaları olan merkezlerden uzaklaşıp, daha korunaklı yerlere sığınmış olabilirlerdi. Yani nüfusun ve iskân alanlarının azalmasından ziyade bunların daha geniş ve yeni bölgelere yayılmış olmaları mümkündür. Orta Demir çağında ise bölgede tekrar bir canlanma yaşanır. İskân alanlarında dikkat çekici bir şekilde artış vardır. Konya Ovası farklı siyasi ve iktisadi oluşumlar için tekrar önemli bir bölge haline gelir. Çanak-çömlek gibi arkeolojik kaynakların yanında hiyeroglif yazıt ve kabartmalar da bu durumu kanıtlar. Orta Demir döneminde görülen zenginlik Geç Demir çağında daha yüksek bir hızda devam etmiştir. Çoğu Geç Demir dönemi yerleşmesi, Orta Demir çağı iskân alanlarıyla aynı yerlerdir. Cicek Höyük, Zoldura Höyük (Hatunsaray II), Seydişehir II Höyük, Kıbrıs (Kanaç) Höyük, Mezelli Höyük, Zencirli Höyük ve Alaattin Tepesi önemli ODC ve GDC buluntuları veren yerleşimlerden bazılarıdır.

KAYNAKLAR

ADALI, S. F. (2019), Barbarians at the Gates: Cimmerian Occupation of Ereğli (Cybistra) and its Aftermath, *9th International Anamed Annual Symposium Crossroads, Konya Plain from Prehistory to the Byzantine Period*, Ç. Maner, ed., İzmir: Ege Yayınları: 161-178.

AKURGAL, E. (2000), *Anadolu Uygarlıkları*, NET Turistik Yayınları: İstanbul.

BACHHUBER, C. ve M. MASSA. (2018), Emerging Patterns on the Konya Plain: The Second

Season of KRASP, *Heritage Turkey* 8, British Institute at Ankara: 37-38.

BAHAR, H. (2017), Türklenden Önce Konya Tarihi, *Konya Araştırmaları Göç ve İskân*, A. Aköz, D. Yörük (ed.), Konya: 29-55.

BAHAR, H. (2019), Some Remarks on the Early and Middle Iron Age Pottery and Settlement in the Konya Region, *9th International Anamed Annual Symposium Crossroads, Konya Plain from Prehistory to the Byzantine Period*, Ç. Maner, ed., İzmir: Ege Yayınları: 207-221.

BAHAR, H. ve Ö. Koçak (2004), *Eskiçağ Konya Araştırmaları 2 (Neolitik Çağ'dan Roma Dönemi Sonuna Kadar)*, Konya: Kömen Yayınları.

BAHAR, H. ve H. G. Küçükbezi (2012), 2010 Yılı Konya ile Karaman İlleri ve İlçeleri Arkeolojik Yüzeysel Araştırması 2010. *Araştırma Sonuçları Toplantısı* 29 (1): 97-116.

BERNDT-ERSÖZ, S. (2012), Frig Krallığı: Kökenleri, Tarihi ve Politik Gelişimi, *Frigler, Midas'ın Ülkesinde, Anıtların Gölgesinde*, T. Tüfekçi Sivas, H. Sivas (ed.), İstanbul: Yapı Kredi Yayınları:16-41.

BOUTHILLIER, C., C. Colantoni, S. Debruyne, C. Glatz, M. M. Hald, D. Heslop, E. Kozal, B. Miller, P. Popkin, N. Postgate, C. Steele, and A. Stone (2014), Further Work at Kilise Tepe, 2007-11: Exploring the Bronze to Iron Age Transition. *Anatolian Studies* 64: 95-161.

BRYCE, T. (2005), *The Kingdom of the Hittites*, Oxford, New York: Oxford University Press.

CAHILL, N. (2006), "Lydia Altın Mucize", *ArkeoAtlas*, 5: 86-101.

CASABONNE, O. (2010), "Anadolu, Kimmerler, İskitler ve Amazonlar", *ArkeoAtlas*, 7: 28-30.

CLINE, E. H. (2014), *1177 B.C. The Year The Civilization Collapsed*, Princeton University Press, Princeton and Oxford.

CRESPIN, A.-S. (1999), "Between Phrygia and Cilicia: The Porsuk Area at the Beginning of the Iron Age", *Anatolian Studies*, 49: 61-71.

D'ALFONSO, L. (2018), "Kınık Höyük in South Cappadocia, Addendum to: A Comparative Stratigraphy of Cilicia", *Altorientalische Forschungen*, 45 (1): 84-03.

DEVRIES, K. (2006), "Phryg Krallığı Midas'ın Ülkesi", *ArkeoAtlas*, 5: 40-52.

DİNÇOL, A. M. (1982), "Geç Hititler", *Anadolu Uygarlıkları Ansiklopedisi*, 1, Görsel Yayınlar: 122-139.

DREWS, R. (2014), *Tunç Çağı'nın Sonu*, Çev. T. Ersoy, G. Ergin: İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

ERGÜRER, H. (2018), "Gövezli Tepesi Höyük Demir Çağı Seramikleri", *TÜBA-AR*, 22: 63-92.

GARSTANG, J. (1953), *Prehistoric Mersin Yümük Tepe in Southern Turkey, The Neilson Expedition in Cilicia*, Oxford at the Clarendon Press.

GENZ, H. (2006), "Boğazköy Terk Edilmeyen Kent", *ArkeoAtlas*, 5: 82-85.

GOLDMAN, H. (1963), *Excavations at Gözlükule, Tarsus, Volume III Text The Iron Age*. Princeton, New Jersey: Princeton University Press.

GÜNDÜZ, R. (2019), "Gökhöyük Bağlan Höyüğünden Erken Demir Çağı Seramiği", *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, 42: 204-222.

GUTERBOCK, H. G. (2013), *Eski ve Yeni Eti Abideleri. In Halil Edhem Hâtıra Kitabı I-II*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları: 48-70, Abb. 1-15.

HANSEN, C. K. and J. N. Postgate (1999), "The Bronze to Iron Age Transition at Kilise Tepe" *Anatolian Studies*, 49: 111-121.

KARAUĞUZ, G. - H. Bahar, and H. İbrahim Kunt (2002), Kızıldağ Üzerine Yeni Bazı Gözlemler,

Türkiye Bilimler Akademisi Arkeoloji Dergisi (TÜBA-AR), 5: 7-32.

KSENOPHON (1974), *Anabasis, Onbinlerin Dönüşü*, Çev. T. Gökçöl, Hürriyet Yayınları.

LEBRUN, R. (2007), "Luvi Kültürü, Anadolu'nun Yerlileri". *ArkeoAtlas*, 6: 90-97.

MANER, Ç. (2019), "Networks, Crossroads and Interconnections in the Ereğli Plain During the Bronze and Iron Ages", *9th International ANAMED Annual Symposium Crossroads: Konya Plain from Prehistory to the Byzantine Period*, Ç. Maner, ed. İstanbul: Ege Yayınları: 83-106.

MATESSI, A., A. Gürel, C. Kuzucuoğlu ve L. D'Alfonso (2019), "East of Konya: Settlements, Routes and Environment in Southern Cappadocia, and the Political Landscape of South Central Anatolia during the Second Millennium BCE", *9th International Anamed Annual Symposium Crossroads, Konya Plain from Prehistory to the Byzantine Period*, Ç. Maner, ed., İzmir: Ege Yayınları: 131-160.

MELLAART, J. (1955), "Iron Age Pottery from Southern Anatolia", *Bulletin*, 19 (74): 115-136.

NOVAK, M., A. L. D'Agata, I. Caneva, C. Eslick, C. Gates, M. H. Gates, K. S. Girginer, Ö. Oyman-Girginer, E. Jean, G. Köroğlu, E. Kozal, S.G. Kulemann Ossen, G. Lehmann, A. Özyar, T. Özyayın, J. N. Postgate, F. Şahin, E. R. Ünlü, R. Yağcı ve D. Yaşın-Meier (2017), "Cilician Chronology Group, A Comparative Stratigraphy of Cilicia, Result of the first three Cilician Chronology Workshops. *Altorientalische Forschungen* 44 (2): 150-186.

POSTGATE, N. (2007), "The Ceramics of Centralisation and Dissolution: A Case Study from Rough Cilicia", *Anatolian Studies*, 57. *Transanatolia: Bridging the Gap between East and West in the Archaeology of Ancient Anatolia*, Ankara: 141-150.

RAMSAY, W. M. ve G. L. Bell (2008), *The Thousand and One Churches; with a New Foreword by Robert G. Ousterhout and Mark P.C. Jackson*. Philadelphia: The University of Pennsylvania.

ŞERİFOĞLU, T. E. , N. Mac Sweeney, and S. Eve (2018), "Lower Göksu Archaeological Salvage Survey Project, The Fifth Season", *Anatolica*, 44: 165-177.

ŞERİFOĞLU, T. E. ve H. G. Küçükbezi (2019a) (Yayın aşamasında) "Taşeli-Karaman Archaeological Project: the First Two Seasons", *The Archaeology of Anatolia: Recent Discoveries (2013-2014) Volume I*, S.R. Steadman and G. McMahon, eds., Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing.

ŞERİFOĞLU, T. E. ve H. G. Küçükbezi (2019b) (Yayın aşamasında), "Taşeli-Karaman Archaeological Project, The 2018 Season" *Anatolica*, XLV.

VOIGT, M. M. (2006), "Yassıhöyük, Başkent Gordion", *ArkeoAtlas*, 5: 26-34

YAĞCI, R. (2015), Kizzuwatna in the Bronze Age and in Later Periods: Continuity and/or Discontinuity? *N. Chr. Stampolidis, Ç. Maner and K. Kopanias: NOSTOI, Indigenous Culture, Migration and Integration in the Aegean Islands and Western Anatolia during the Late Bronze Age and Early Iron Age*. İstanbul: Koç University Press: 499- 515.

http://www.tayproject.org/downloads/DC_GK_etal.pdf (09.07.2019)

Not: Bu çalışma Konya Ticaret Odası Konya Kitabı XVII (Geçmişten Günümüze Göçler)'de yayımlanmıştır.

Hadim Yerköprü Şelalesi

Yerköprü Şelalesi, Konya'nın Hadim İlçesi'nde, Konya merkeze 110 kilometre uzaklıkta, Göksu Nehri üzerinde bulunan ünlü bir şelaledir. Yer köprü Şelalesi, eşsiz doğal güzelliğiyle istisnasız herkesi büyüleyebilecek muhteşem bir güzelliğe sahiptir. Özellikle Haziran ayı, bu şelaleyi gezmek için en ideal aydır. Bu ayda özellikle zakkumların muhteşem renk cümbüşüne bir çok ağacın çiçekleri de eklenince, şelale tam bir doğa harikası haline gelmektedir.

Yer Köprü şelalesi, oluşum olarak, eski Göksu yatağı üzerindedir. Göksu Irmağı, burada yaklaşık 30 metre tabana dalmakta, nehrin üzerinde doğal bir köprü bulunmaktadır. Bu köprü şeklindeki yerin etrafı çok yüksek ve kayalarla (yaklaşık300-400 m.) çevrili olmasına rağmen, köprü kısmı oldukça düz ve çok sayıda bitkiyle adeta bir bahçe gibidir. Nehrin 30 metre kadar üstündeki bu köprüde, kayaların dibinden çıkan suyun, nehrin tabana daldığı tünelin çıkışına üstten dökülmesiyle şelale oluşmaktadır. Dolayısıyla şelaleyi oluşturan su, nehirden değil, bu köprü üzerindeki kayaktan gelmektedir. Dolayısıyla

kaynağın suyu yıl boyunca aynı kaldığı için, köprü üzerindeki bitki örtüsüne hiç bir zarar gelmemektedir. Göksu Nehri'nin oluşturduğu derin vadede, kireç taşı tabakalarının çökmesi sonucu meydana gelen doğal bir yapıya sahip Hadim Yerköprü Şelalesi, antik çağlardan bu yana çok sayıda bitkiye can suyu olmaktadır.

Şelale, ayrıca Karasu Nehri'nin oluşturduğu bir kanyonun içinde yer alıyor. Yerköprü Şelalesi'nin adı, 'yerin altından akan su' anlamına gelen 'Yerköprü' kelimesinden gelir. Tarih boyunca birçok medeniyet tarafından ziyaret edilmiş olan şelale, Selçuklu ve Osmanlı Dönemi'nde bölgenin tarım ve hayvancılık yapan halkı için su ve doğal bir barınak görevi görmüştür. Günümüzde ise turizmin merkezi haline gelmiştir.

Günümüzde Konya'nın en popüler turistik mekanlarından biri olan şelale, her yıl ziyaretçi akınına uğramaktadır. Özellikle 2000'li yıllardan sonra yerel yönetimler ve çevre koruma kuruluşlarının desteğiyle cazibe merkezi haline gelmiştir.

Kaynak:

<https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/konya/turizmaktiviteleri/hadim-yerkopru-selalesi>

<http://www.konya.gov.tr/konya-yerkopru-selalesi>

<https://onedio.com/haber/hadim-in-sakli-hazinesi-yerkopru-selalesi-ni-kesfet-peki-hadim-yerkopru-selalesi-ne-nasil-gidilir-1163917>

<https://onedio.com/haber/hadim-in-sakli-hazinesi-yerkopru-selalesi-ni-kesfet-peki-hadim-yerkopru-selalesi-ne-nasil-gidilir-1163917>

<https://onedio.com/haber/hadim-in-sakli-hazinesi-yerkopru-selalesi-ni-kesfet-peki-hadim-yerkopru-selalesi-ne-nasil-gidilir-1163917>

<https://onedio.com/haber/hadim-in-sakli-hazinesi-yerkopru-selalesi-ni-kesfet-peki-hadim-yerkopru-selalesi-ne-nasil-gidilir-1163917>

<https://onedio.com/haber/hadim-in-sakli-hazinesi-yerkopru-selalesi-ni-kesfet-peki-hadim-yerkopru-selalesi-ne-nasil-gidilir-1163917>

<https://onedio.com/haber/hadim-in-sakli-hazinesi-yerkopru-selalesi-ni-kesfet-peki-hadim-yerkopru-selalesi-ne-nasil-gidilir-1163917>

<https://onedio.com/haber/hadim-in-sakli-hazinesi-yerkopru-selalesi-ni-kesfet-peki-hadim-yerkopru-selalesi-ne-nasil-gidilir-1163917>

TÜRKİYE'NİN EKONOMİK GÖRÜNÜMÜ

Ekim
2024
TÜFE

ENFLASYON

Yıllık
%48,58

Eylül
2024

İŞSİZLİK

İşsizlik Oranı
%8,6

Eylül
2024

DIŞ TİCARET

İhracat Yıllık (%) İthalat Yıllık (%)
%-1,9 %-1,4

Eylül
2024

SANAYİ ÜRETİMİ ENDEKSİ

Yıllık Değişim
%-2,4

Ekim
2024

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ

Aylık
%3,0

Ağustos
2024

KONUT SATIŞLARI

Yıllık
%9,9

2. Çeyrek
2024

BÜYÜME

Çeyrek
%2,5

Eylül
2024

BÜTÇE

Aylık Denge
-100,4 milyar TL

Eylül
2024

CARİ AÇIK

Aylık Denge
2,98 milyar \$

Ekim
2024

KAPASİTE KULLANIMI

Aylık Değişim
-0,7 puan

Ekim
2024

FİNANSAL YATIRIM

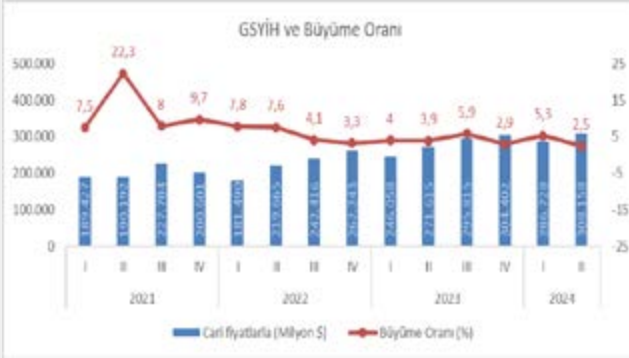
En Yüksek Getiri
Külçe altın %3,20

Gayri Safi Yurt İçi Hasıla

Gayrisafı Yurt İçi Hasıla (GSYH) 2024 yılı ikinci çeyreğinde %2,5 arttı

GSYH 2024 yılı ikinci çeyrek ilk tahmini; zincirlenmiş hacim endeksi olarak, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %2,5 arttı.

Üretim yöntemiyle Gayrisafı Yurt İçi Hasıla tahmini, 2024 yılının ikinci çeyreğinde cari fiyatlarla bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %78,6 artarak 9 trilyon 949 milyar 792 milyon TL oldu. GSYH'nin ikinci çeyrek değeri cari fiyatlarla ABD doları bazında 308 milyar 158 milyon olarak gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK

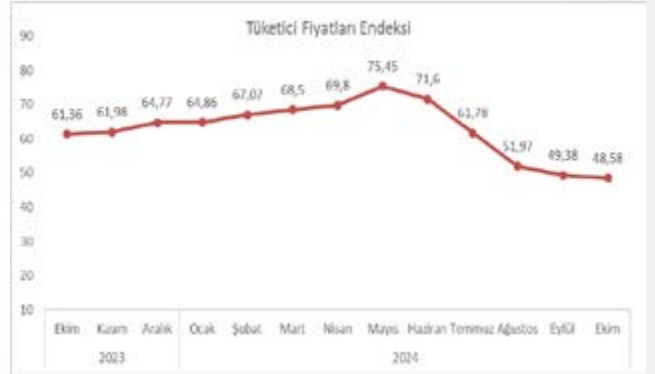
ENFLASYON

Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) yıllık %48,58, aylık %2,88 arttı

TÜFE'deki (2003=100) değişim 2024 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre %2,88, bir önceki yılın Aralık ayına göre %39,77, bir önceki yılın aynı ayına göre %48,58 ve on iki aylık ortalamalara göre %62,02 olarak gerçekleşti.

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) yıllık %50,09 arttı, aylık %1,38 arttı

Yİ-ÜFE (2003=100) 2024 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre %1,68 artış, bir önceki yılın Aralık ayına göre %23,86 artış, bir önceki yılın aynı ayına göre %35,75 artış ve on iki aylık ortalamalara göre %46,23 artış gösterdi.

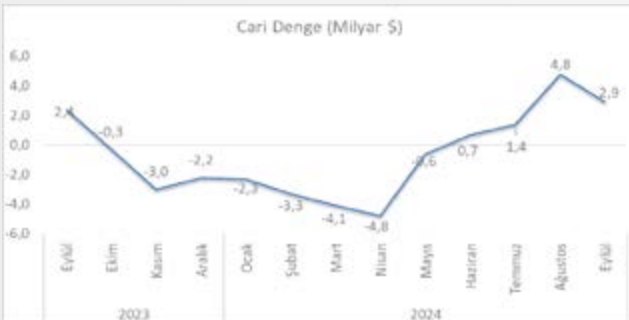

Kaynak: TÜİK

CARI AÇIK

2024 Eylül ayında cari denge 2.988 milyon \$ fazla vermiştir.

Eylül ayında cari işlemler hesabı 2.988 milyon ABD doları fazla kaydetmiştir. Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı ise 7.734 milyon ABD doları fazla vermiştir.

Kaynak: TÜİK

En Fazla Artan (Aylık)			En Fazla Azalan (Aylık)		
S.	Ürün Adı	Oran (%)	S.	Ürün Adı	Oran (%)
1	Taze sebzeler	24,98	1	Evcil hayvanlar	-19,06
2	Kadın giyim	20,20	2	Havayolu ile yolcu taşımacılığı	-13,9
3	Çocuk Giyim	17,31	3	Karayolu ile şehirler arası yolcu taşımacılığı	-8,25

Kaynak: TÜİK

En Fazla Artan (Aylık)			En Az Artan (Aylık)		
S	Sektör Adı	Oran	S	Sektör Adı	Oran
1	Metal cevherleri	60,68	1	Kok ve rafine petrol ürünleri	-1,89
2	Tütün ürünleri	58,11	2	Ham petrol ve doğal gaz	5,13
3	İçecekler	52,27	3	Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme	20,47

Kaynak: TÜİK

İSTİHDAM VE İŞSİZLİK

2024 Eylül ayında işsizlik oranı %8,6.

Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçlarına göre; 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2024 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre 35 bin kişi artarak 3 milyon 100 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise değişim göstermerek %8,6 seviyesinde gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK

Kaynak: TÜİK

DIŞ TİCARET

Eylül ayında ihracat %1,9 azaldı, ithalat %1,4 azaldı. Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı iş birliğiyle genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2024 yılı Eylül ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre %1,9 azalarak 21 milyar 987 milyon dolar, ithalat %1,4 azalarak 27 milyar 116 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Eylül ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre %0,7 artarak 5 milyar 95 milyon dolardan, 5 milyar 129 milyon dolara yükseldi.

İhracatın ithalatı karşılama oranı 2023 Eylül ayında %81,5 iken, 2024 Eylül ayında %81,1'e geriledi.

İhracatta Almanya, ithalatta Çin ilk sırayı aldı.

Eylül ayında ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 1 milyar 680 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 1 milyar 400 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 1 milyar 263 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 133 milyon dolar ile Irak, 1 milyar 48 milyon dolar ile İtalya takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın %29,7'sini oluşturdu.

İthalatta Çin ilk sırayı aldı. Eylül ayında Çin'den yapılan ithalat 3 milyar 737 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 3 milyar 304 milyon dolar ile Rusya Federasyonu, 2 milyar 521 milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 412 milyon dolar ile İtalya, 1 milyar 392 milyon dolar ile ABD izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın %45,6'sını oluşturdu.

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ

2024 yılı Eylül ayında merkezi yönetim bütçe giderleri 932,1 milyar TL, bütçe gelirleri 831,6 milyar TL ve bütçe açığı 100,5 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 783,4 milyar TL ve faiz dışı fazla ise 48,2 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Merkezi yönetim bütçesi 2023 yılı Eylül ayında 129 milyar 218 milyon TL açık vermiş iken 2024 yılı Eylül ayında 100 milyar 464 milyon TL açık vermiştir.

Merkezi yönetim bütçe giderleri Eylül ayı itibarıyla 932 milyar 68 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 148 milyar 678 milyon TL, faiz hariç harcamaları ise 783 milyar 390 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Merkezi yönetim bütçe gelirleri Eylül ayı itibarıyla 831 milyar 603 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 732 milyar 244 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 83 milyar 616 milyon TL olmuştur.

Kaynak: TÜİK

HAZIR BETON

KONYA

“Temel Sigortanız”

KONYA HAZIR BETON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Horozluhan Mh. Cihan Sk. No:15 42300 Selçuklu / KONYA | Tel : +90 (332) 346 03 69 - 70 | Fax: +90 (332) 346 16 12
www.konyahazirbeton.com.tr | konyahb@vicat.com.tr

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

2024 Eylül ayında sanayi üretimi yıllık %2,4 azaldı. Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2024 yılı temmuz ayında (yıllık);

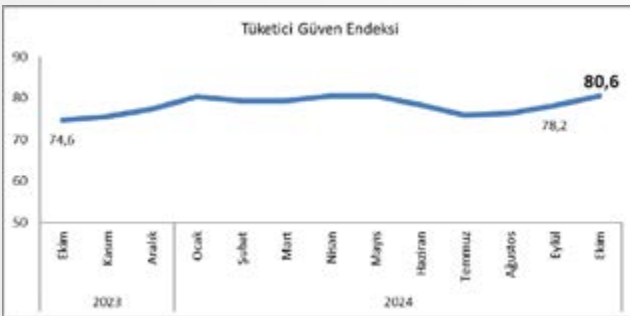
- Madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi %5,3 azaldı,
- İmalat sanayi sektörü endeksi %2,5 azaldı,
- Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %1,1 arttı.

Kaynak: TÜİK

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ

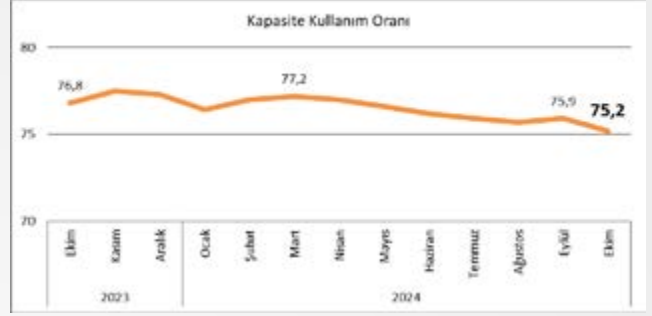
2024 Ekim ayında tüketici güveni arttı. Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi, Eylül ayında 78,2 iken Ekim ayında %3,0 oranında artarak 80,6 oldu. Tüketici Güven endeksindeki düşüş; hanenin maddi durumu, genel ekonomik durum ve dayanıklı tüketim mallarına harcama beklentileri değerlendirmelerinin arttığını göstermektedir.

Kaynak: TÜİK

KAPASİTE KULLANIM ORANI

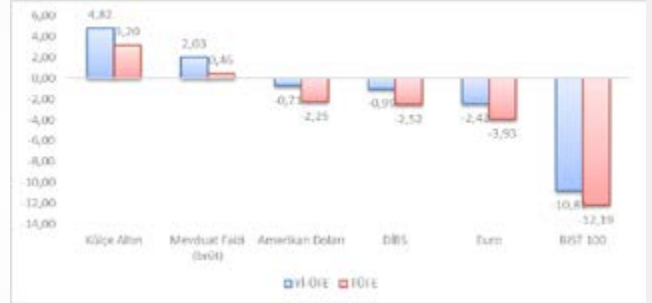
İmalat sanayi genelinde mevsimsel etkilerden arındırılmış Kapasite Kullanım Oranı (KKO-MA), bir önceki aya göre 0,7 puan azalarak yüzde 75,2 seviyesinde gerçekleşmiştir

Kaynak: TÜİK

FİNANSAL YATIRIM ARAÇLARI

2024 Ekim ayında finansal yatırımlar araçları arasında aylık en yüksek reel getiriyi %3,20 oranıyla külçe altında gerçekleşti. TÜFE ile indirgenildiğinde ise mevduat faizi (brüt) %0,46 oranında yatırımcısına reel getiri sağlarken, Amerikan Doları %2,25, DİBS %2,52, Euro %3,93 ve BIST 100 endeksi %12,19 oranlarında yatırımcısına kaybettirdi.

Kaynak: TÜİK

KONUT SATIŞLARI

Türkiye genelinde Ağustos ayında 134 bin 155 konut satıldı. Türkiye genelinde konut satışları Ağustos ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %9,9 artarak 134 bin 155 oldu. Türkiye genelinde ipotekli konut satışları Ağustos ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %17,1 azalış göstererek 13 bin 574 oldu. Toplam konut satışları içinde ipotekli satışların payı %10,1 olarak gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK

PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ

1,4 puan azaldı

KONYA

Ağustos
2024'e
göre

TÜRKİYE

5,9 puan azaldı

3,6 puan azaldı

KONYA

Eylül
2023'e
göre

TÜRKİYE

25,7 puan azaldı

Geçen aya göre;
Geçtiğimiz 3 ayda işlerin
gelişimi aynı kaldı

Mevcut stok düzeyi
1,0 puan arttı
Satış beklentisi
3,0 puan kötüleşti

HİZMETLER SEKTÖRÜ
GÜVEN ENDEKSİ

2,2 puan azaldı

KONYA

Ağustos
2024'e
göre

TÜRKİYE

2,3 puan azaldı

0,6 puan azaldı

KONYA

Eylül
2023'e
göre

TÜRKİYE

1,4 puan azaldı

Geçen aya göre;
Geçtiğimiz 3 ayda işlerin
gelişimi
6,4 puan kötüleşti

Geçtiğimiz 3 ayda hizmet
talebi
3,0 puan iyileşti
Talep beklentisi
16,0 puan kötüleşti

İNŞAAT SEKTÖRÜ
GÜVEN ENDEKSİ

7,3 puan azaldı

KONYA

Ağustos
2024'e
göre

TÜRKİYE

1,9 puan azaldı

7,0 puan azaldı

KONYA

Eylül
2023'e
göre

TÜRKİYE

0,5 puan azaldı

Geçen aya göre;
Mevcut siparişlerin durumu
13,5 puan azaldı

İstihdam beklentisi
1,0 puan azaldı

İSTİHDAM İZLEME BÜLTENİ
(TEMMUZ 2024)

2,9 puan arttı

KONYA

Sigortalı
ücretli
çalışan
sayısı

TÜRKİYE

3,3 puan arttı

1,3 puan arttı

KONYA

Esnaf
sayısı

TÜRKİYE

1,5 puan azaldı

7,8 puan azaldı

KONYA

Çiftçi
sayısı

TÜRKİYE

8,5 puan azaldı

1,7 puan arttı

KONYA

Kamu
çalışanı
sayısı

TÜRKİYE

0,6 puan arttı

DIŞ TİCARET BÜLTENİ (AĞUSTOS 2024)

33,9 puan arttı

KONYA

Temmuz
2024'e göre;
İhracat

TÜRKİYE

2,6 puan azaldı

10,9 puan azaldı

KONYA

İthalat

TÜRKİYE

6,8 puan azaldı

14,1 puan arttı

KONYA

Ağustos
2023'e göre;
İhracat

TÜRKİYE

2,3 puan arttı

3,5 puan arttı

KONYA

İthalat

TÜRKİYE

10,6 puan azaldı

KONYA PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ

PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ EYLÜL AYINDA AZALDI

Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) Eylül 2024'te geçen aya ve geçen yıla kıyasla azalmıştır. Geçen aya ve geçen yıla kıyasla görülen kötüleşme de geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki olumsuz değişim belirleyici olmuştur. Eylül 2024'te Konya perakende sektörü güveni Türkiye genelinden daha iyi bir görünüm sergilemiştir.

Konya'da perakende güveni geçen aya ve geçen yıla kıyasla azaldı

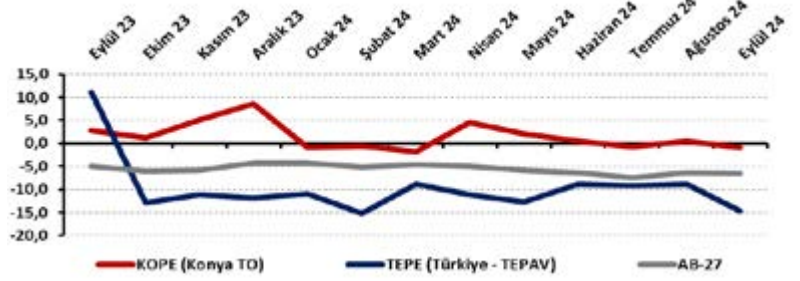
Eylül 2024'te TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE) -14,7 puan değerini alırken, KOPE -0,9 puan değerini almıştır. Geçen yılın aynı dönemine göre KOPE 3,6 puan, TEPE 25,7 puan azalış göstermiştir. Geçen aya göre bakıldığında ise KOPE 1,4 puan, TEPE ise 5,9 puan azalış göstermiştir. Konya perakendesi Türkiye genelinden ve AB-27'den daha olumlu seyrederken, KOPE değerinin yıllık azalışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki sırasıyla -7,1 ve 2,0 puanlık kötüleşme belirleyici olmuştur. Diğer taraftan mevcut stok düzeyinin normalin üzerinde olduğu yönündeki 1,6 puanlık değişim endekse olumsuz yansımıştır.

Konyalı perakendecilerin satış beklentisi geçen yıla ve geçen aya kıyasla azaldı

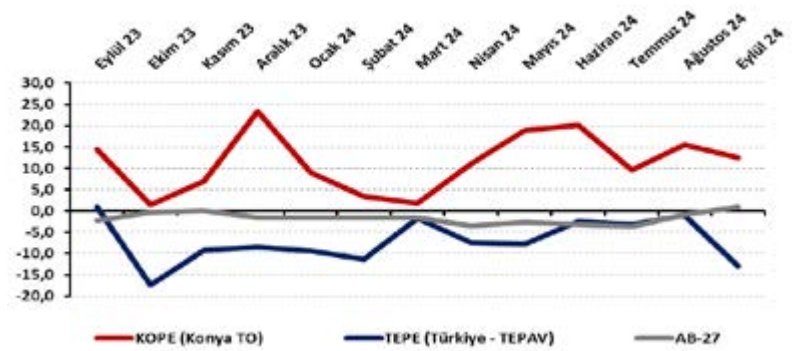
Eylül 2024'te Konya'da faaliyet gösteren perakendecilerin yüzde 28'i önümüzdeki 3 ayda satışlarının artmasını beklerken, satışlarının düşmesini bekleyenlerin oranı yüzde 24 düzeyinde olmuştur. Satışlarında bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 48'dir.

Gelecek 3 aydaki satış beklentileri Eylül 2023'e göre 2,0 puan, Ağustos 2024'e göre 3,0 puan azalmıştır. Gelecek 3 aya ilişkin satış beklentilerinde Konya, Eylül 2024'te Türkiye genelinden ve AB-27'den daha iyi performans sergilemiştir.

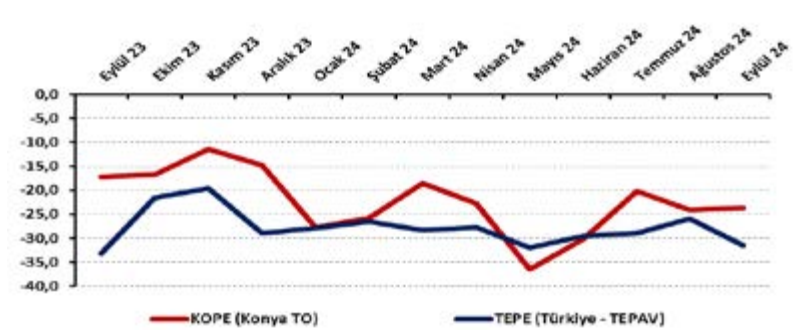
Şekil 1. KOPE ile TEPE karşılaştırılması* (Eylül 2023 – Eylül 2024)

Şekil 2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi* (Eylül 2023 – Eylül 2024)

Şekil 3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (Eylül 2023 – Eylül 2024)

Tablo 1. Konya Perakende Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	11,4	2,7	3,4	8,6	8,6	3,1	6,7	7,9	10,6	12,7	6,0	6,5
2023	1,9	11,6	11,5	12,3	13,3	8,5	-1,3	-2,0	2,7	1,1	5,1	8,6
2024	-0,8	-0,5	-1,8	4,5	2,1	0,5	-0,8	0,5	-0,9			

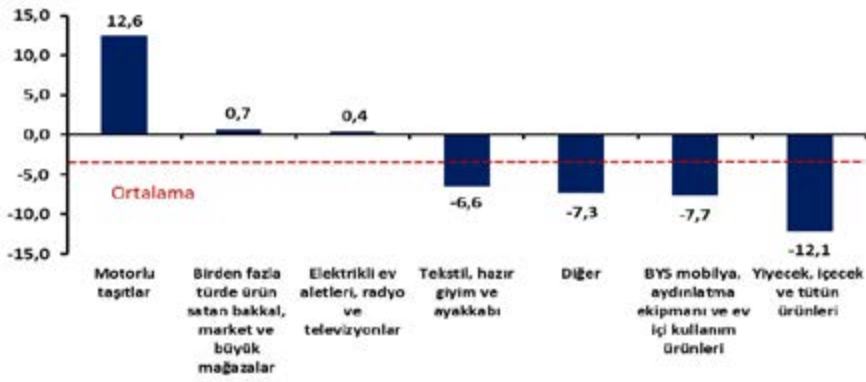
Tablo 2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklenti*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	19,0	17,7	12,5	21,0	20,4	9,3	17,5	14,7	16,9	26,2	15,5	11,9
2023	14,2	23,8	28,9	26,8	32,2	23,9	-1,4	3,6	14,5	1,4	7,0	23,4
2024	9,0	3,3	1,8	11,1	18,9	20,0	9,7	15,5	12,5			

Tablo 3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	-0,4	-11,1	-6,5	-10,4	-4,8	-4,3	-10,1	-5,7	-5,0	2,1	-13,7	-7,7
2023	-3,6	1,0	0,0	9,3	12,4	7,7	-17,3	-22,9	-17,2	-16,7	-11,4	-14,7
2024	-27,8	-25,7	-18,5	-22,8	-36,5	-30,2	-20,2	-24,1	-23,6			

Şekil 4. Alt sektör bazında KOPE'nin Eylül 2024'te bir önceki yıla göre değişimi* (puan)

Konya'da perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısı geçen yıla kıyasla azaldı

Eylül 2024'te işlerdeki toparlanma algısı geçen aya göre 0,5 puan artış, geçen yılın aynı ayına göre 6,4 puan azalış kaydederek -23,6 değerini almıştır. İşlerinin geçen yılın aynı dönemine göre arttığını belirtenlerin oranı Eylül 2024'te yüzde 14,5 iken, azaldığını belirtenlerin oranı yüzde 34,5'dir. KOPE anketine katılanların yüzde 51'i ise işlerinin geçen yılın aynı dönemine göre değişmediğini belirtmiştir.

Perakende güveni Eylül ayında en çok "motorlu taşıtlar" sektöründe arttı

Konya'da perakende sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, Eylül ayında geçen yılın aynı dönemine göre "motorlu taşıtlar", "birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar" ve "elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar" sektörlerinde ortalamanın üzerinde; "tekstil, hazır giyim ve ayakkabı", "diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)", "mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" ve "yiyecek, içecek ve tütün ürünleri" sektörlerinde ise ortalamanın altında değişimler görülmüştür. "Yiyecek, içecek ve tütün ürünleri" sektöründe yüzde 12,1 puanlık daralma görülmektedir.

Konya perakendesinde satış beklentisi kötümser

KOPE ve TEPE'nin denge değerleri anket soruları bazında karşılaştırıldığında Eylül 2024'te, "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu", "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş ve satış beklentileri" göstergelerinde KOPE'nin daha iyi bir performans sergilediği görülmüştür. "Geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu", "önümüzdeki 3 ayda istihdam beklentisi" ve "geçen yıla göre işlerin durumu" dışındaki tüm değerlendirme ve beklentiler Ağustos 2024'e kıyasla olumsuz yönde değişirken, "önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" ise artmıştır. Bir önceki yıla kıyasla bakıldığında ise "önümüzdeki 3 ayda istihdam beklentisi" ve "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" dışındaki değerlendirme ve beklentiler kötüleşmiştir. "Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" ise artmıştır.

Perakende güveninde Türkiye, AB-27 ve Euro Bölgesi'nden olumsuz yönde ayrıştı

Perakende güveni geçen yıla kıyasla AB-27'de 1,6 ve Euro Bölgesi'nde ise 3,1 puan kötüleşmiştir. En fazla artış İsveç'te olurken, İsveç'i Slovakya ve Çek Cumhuriyeti takip etmiştir. Türkiye bu dönemde perakende güveninin 25,7 puanlık azalışı ile AB-27 ve Euro Bölgesi ortalamalarının altında değer almıştır.

Tablo 5. AB-27 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları* (Eylül 2023'e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Eylül 2023'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim	Eylül 2024
İsveç	22,6	15,6
Slovakya	8,0	11,5
Çek Cumhuriyeti	6,8	18,1
Hırvatistan	5,6	19,8
Arnavutluk	5,6	17,1
Romanya	5,6	11,3
Makedonya Cumhuriyeti	5,0	8,1
Karadağ	4,7	14,0
Sırbistan	4,5	13,2
Danimarka	3,6	-5,9
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	3,0	3,2
İspanya	1,3	3,0
Litvanya	0,8	2,3
Bulgaristan	0,5	14,3
Letonya	0,4	2,9
Polonya	0,1	-1,1
Avusturya	-0,3	-26,1
Portekiz	-0,5	2,0
AB-27	-1,6	-6,5
Macaristan	-1,6	-15,8
İtalya	-2,5	9,8
Euro Bölgesi-20	-3,1	-8,5
Hollanda	-3,6	-2,1
Almanya	-4,1	-23,8
Finlandiya	-4,7	-14,7
Fransa	-5,0	-13,0
Slovenya	-5,8	9,6
Belçika	-6,9	-16,0
Estonya	-15,9	-23,9
Yunanistan	-16,6	13,8
Malta	-21,8	-12,2
Türkiye	-25,7	-14,7

Tablo 4. KOPE ve TEPE soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	KOPE (Konya) 09/2023	KOPE (Konya) 08/2024	KOPE (Konya) 09/2024	Bir önceki aya göre değişim 09/2024	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 09/2024	TEPE (Türkiye) 09/2024
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-12,7	-19,8	-19,8	0,0	-7,1	-47,0
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz?	6,3	5,7	4,7	-1,0	-1,6	15,7
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-3,3	-0,6	-1,8	-1,2	1,5	-8,6
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	14,5	15,5	12,5	-3,0	-2,0	-12,9
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-1,7	-2,3	1,4	3,7	3,1	4,8
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	33,3	28,3	40,2	11,9	6,9	55,8
İşlerinizin geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-17,2	-24,1	-23,6	0,5	-6,4	-31,5
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	-27,3	-14,3	-25,3	-11,0	2,0	3,0

KONYA HİZMETLER SEKTÖRÜ GÜVEN ENDEKSİ

EYLÜL AYINDA KONYA HİZMETLER SEKTÖRÜ GÜVENİ AZALDI

Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, Eylül ayında geçen yılın aynı ayına ve bir önceki aya göre azalmıştır. Söz konusu aylık gelişmede, endeksi oluşturan sorulardan geçmiş dönem işlerin seyri ve hizmetlere olan talep artışları endekse olumlu katkı yaparken, gelecek dönem hizmetlere olan talep beklentileri endekse olumsuz katkı yapmıştır.

Hizmetler Sektörü Güven Endeksi Konya'da Türkiye genelinde azaldı

Eylül ayında Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen yıla göre 0,6 puan, geçen aya göre ise 2,2 puan azalarak 1,0 puan değerini almıştır. Türkiye genelini temsil eden Hizmetler Sektörü Güven Endeksi ise Eylül 2024'te geçen aya göre 2,3 puan, geçen yıla göre 1,4 puan azalarak 14,5 puan değerine ulaşmıştır. AB-27'yi temsil eden Hizmetler Sektörü Güven Endeksi Eylül 2024'te geçen yılın aynı dönemine göre 2,4 puan artarken, bir önceki aya göre ise 1,1 puan azalarak 6,8 puan değerini almıştır.

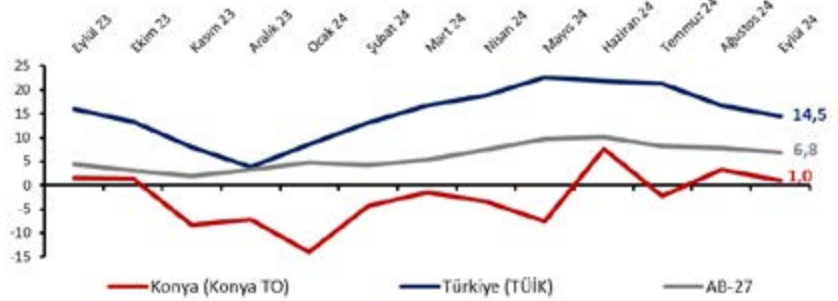
Konya hizmetler sektörünün önümüzdeki döneme ilişkin talep beklentileri azaldı

Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere olan talep beklentisinin denge değeri Eylül 2024'te geçen yılın aynı dönemine göre 1,3 puan ve bir önceki aya göre ise 16,0 puan azalarak 6,3 puan değerini almıştır. Konya'da hizmetler sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 23,3'ü önümüzdeki 3 ayda verdikleri hizmetlere olan talepte artış beklerken, yüzde 17,0'si talepte düşüş beklendiğini dile getirmiştir.

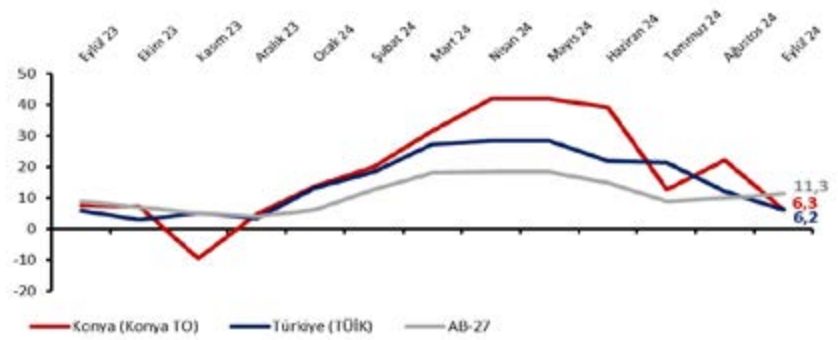
Geçen yıla göre güven endekslerindeki en yüksek düşüş ulaştırma hizmetleri sektöründe gerçekleşti

Eylül ayında Konya'da hizmetler sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, sektörel

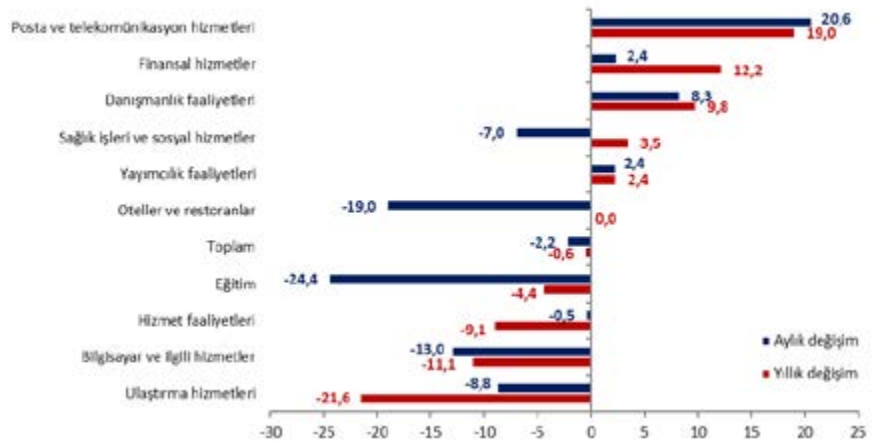
Şekil 1. Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırması* (Eylül 2023 – Eylül 2024)

Şekil 2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi* (%arttı - %azaldı) (Eylül 2023 – Eylül 2024)

Şekil 3. Alt sektörler bazında endeksin Eylül 2024'te bir önceki yıla ve aya göre değişimi (puan)

Tablo 1. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	13,6	8,8	3,4	9,8	6,2	10,1	6,3	17,1	17,1	8,2	9,3	10,3
2023	8,2	4,4	13,9	13,0	15,8	13,6	8,6	11,1	1,6	1,3	-5,1	-2,9
2024	-4,8	-4,3	-1,4	-3,3	-7,6	7,6	-2,2	3,2	1,0			

Tablo 2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi (%arttı - %azaldı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	37,3	41,7	34,7	36,3	31,3	24,0	21,7	26,7	11,7	9,3	17,7	11,7
2023	14,0	24,3	37,0	45,0	45,0	45,0	26,0	17,0	7,7	7,4	-9,3	5,0
2024	14,0	20,0	31,7	42,0	42,0	39,3	12,7	22,3	6,3			

Şekil 4. Faaliyetleri kısıtlayan temel etkenlerin Eylül 2024'te bir önceki yıla ve aya göre değişimi (puan)

güven "posta ve telekomünikasyon hizmetleri", "finansal hizmetler", "danışmanlık faaliyetleri", "sağlık işleri ve sosyal hizmetler" ve "yayımcılık faaliyetleri" sektörlerinde yıllık olarak artmıştır. En yüksek düşüş 21,6 puan azalan "ulaştırma hizmetleri" sektöründe gerçekleşmiştir. Diğer yandan geçen aya göre en yüksek artış 20,6 puan ile "posta ve telekomünikasyon hizmetleri" sektöründe olurken, 24,4 puanlık düşüş ile en olumsuz görünüme sahip olan sektör "eğitim" sektörüdür.

Geçen yıla göre talep yetersizliği ve işgücü eksikliğinin faaliyetlerini kısıtladığını belirtenlerin sayısı sabit kaldı

Konya'da hizmetler sektöründeki firmaların faaliyetlerini kısıtlayan faktörlere ilişkin değerlendirmeleri geçen yıla göre karşılaştırıldığında, talep yetersizliğinin ve işgücü eksikliğinin faaliyetleri kısıtladığını belirtenlerin oranı sabit kalmış, materyal veya ekipman eksikliği ve finansal kısıtları belirtenlerin oranı azalmıştır.

Eylül ayında değerlendirme anketine katılan firmaların yüzde 16,0'ı finansal kısıtların, yüzde 10,3'ü talep yetersizliğinin, yüzde 2,0'si işgücü eksikliğinin ve yüzde 0,3'ü materyal veya ekipman eksikliğinin faaliyetlerini kısıtladığını be-

lirtmiştir. Faaliyetlerini kısıtlayıcı faktör olmadığını söyleyenlerin oranı ise yüzde 5,3'tür.

Konya hizmetler sektörünün gelecek 3 ayda fiyat artışı beklentileri Türkiye genelinden daha güçlü

Konya ve Türkiye genelinde Hizmetler Sektörü Güven Endeksi Anketi sorularının denge değerleri karşılaştırıldığında, Eylül ayında geçtiğimiz döneme yönelik soruların çalışan sayısı dışında hepsinde Konya'da negatif değerli alt endeksler hesaplanmakta olup olumsuz değerlendirmelerin Türkiye'ye kıyasla daha ağırlıkta olduğu gözlenmektedir. Gelecek döneme ilişkin de hizmetlere olan talepteki ve fiyattaki alt endeks pozitif değeri ile artış beklentisini göstermekte ve düzey olarak Türkiye genelinin üstünde seyretmektedir.

Eylül ayında Hizmetler Sektörü Güveni Türkiye'de azalırken, AB-27'de yükseldi

AB ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi değerleri karşılaştırıldığında, endeksin bir önceki yılın aynı dönemine göre 22 ülkede yükseldiği; bölge ortalamalarının da Türkiye'de 2,9 puan azaldığı; Euro Bölgesi'nde 1,9 puan ve AB-27'de 2,4 puan arttığı görülmüştür.

Tablo 4. AB-27 Ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırmaları (Eylül 2023'e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Eylül 2023'e göre Hizmetler Sektörü Güven Endeksi'ndeki Değişim	Eylül 2024
İsveç	11,6	11,9
Avusturya	11,0	4,8
Sırbistan	9,3	12,4
Yunanistan	9,2	47,4
Macaristan	9,0	-4,2
Finlandiya	6,0	-1,0
Estonya	5,4	-6,0
Çek Cumhuriyet	5,0	32,2
Danimarka	4,9	6,3
Almanya	4,5	6,6
Slovenya	3,9	17,5
Hırvatistan	3,8	15,3
İtalya	2,9	7,2
Romanya	2,8	7,2
Arnavutluk	2,7	32,2
AB-27	2,4	6,8
İspanya	2,3	14,2
Polonya	1,9	-1,7
Euro Bölgesi-19	1,9	6,6
Portekiz	1,6	4,3
Litvanya	1,4	1,0
Letonya	0,5	4,0
Makedonya	-0,1	12,4
Hollanda	-0,2	4,8
Slovakya	-0,4	13,3
Karadağ	-0,7	16,4
Belçika	-1,2	4,4
Bulgaristan	-1,5	14,4
Türkiye	-2,9	19,9
Fransa	-3,2	-3,0
Malta	-3,5	11,1
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-12,9	17,5
İngiltere	*	*
İrlanda	*	*

Tablo 3. Soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Konya (Konya TO) 09/2023	Konya (Konya TO) 08/2024	Konya (Konya TO) 09/2024	Bir önceki aya göre değişim 09/2024	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 09/2024	Türkiye (TÜİK) 09/2024
Geçtiğimiz üç ayda işleriniz nasıl değişti?	-1,3	-8,7	-2,3	6,3	-1,0	18,5
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talep nasıl değişti?	-1,7	-4,0	-1,0	3,0	0,7	19,0
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	7,7	22,3	6,3	-16,0	-1,3	6,2
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	0,3	0,0	0,7	0,7	0,3	15,5
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	-1,3	0,3	-1,0	-1,3	0,3	6,8
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlerin fiyatlarının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	25,0	34,3	32,0	-2,3	7,0	24,8
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde (hizmet satışlarınızda) nasıl bir gelişme oldu?	-10,3	-12,0	-8,3	3,7	2,0	

KONYA İNŞAAT SEKTÖRÜ GÜVEN ENDEKSİ

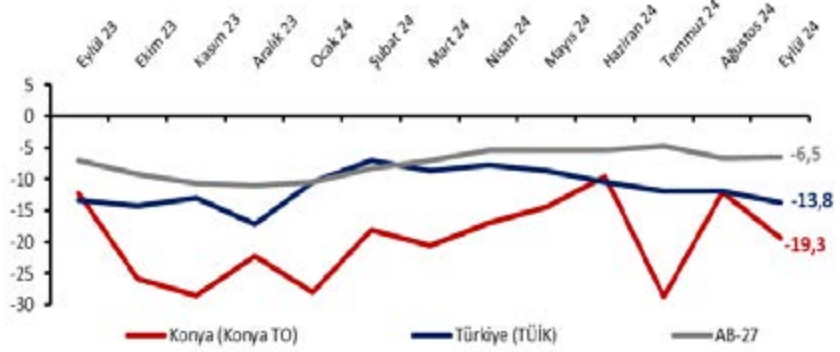
EYLÜL AYINDA KONYA İNŞAAT SEKTÖRÜ GÜVENİ AZALDI

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, 2024 yılı Eylül ayında geçen yıla göre 7,0 puan, bir önceki aya göre ise 7,3 puan azalarak -19,3 puan değerini almıştır. Söz konusu değişimde geçen sene Eylül ayına göre mevcut dönem siparişlerine yönelik değerlendirmelerin ve istihdama yönelik beklentilerin azalması etkili olmuştur. Diğer yandan endeks, Eylül 2021'den bu yana olumsuz algıların ağırlıkta olduğunu gösteren negatif değerler almakta olup, bu Eylül ayında Türkiye ortalamasının 5,5 puan altında gerçekleşmiştir.

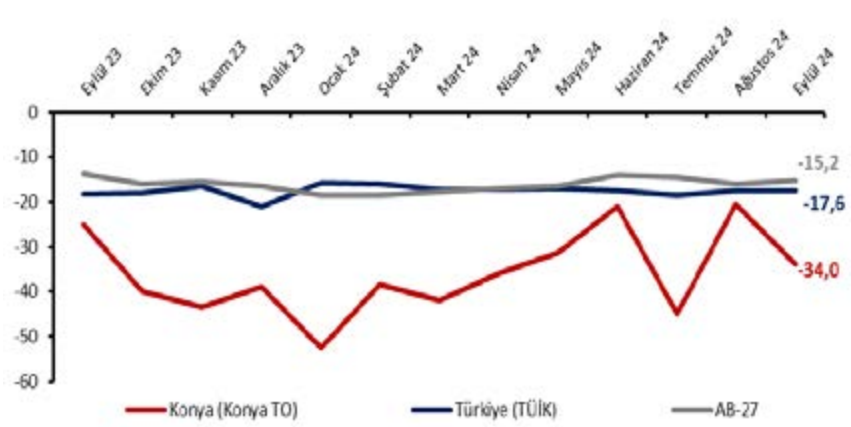
İnşaat sektörü güveni Konya'da ve Türkiye'de azaldı

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, Eylül 2024'te geçen yılın aynı dönemine göre 7,0 puan, bir önceki aya göre ise 7,3 puan azalarak -19,3 puan değerini almıştır. Diğer taraftan, Eylül 2024'te Türkiye genelini temsil eden inşaat sektörü güven endeksi -13,8 puan ve AB-27'yi temsil eden güven endeksi ise -6,5 puan değerini almıştır. Eylül ayında inşaat sektörü güven endeksi Konya'da ve Türkiye'de azalmış ve AB-27'de artmıştır. Endeksler, Türkiye genelinde Temmuz 2020, Konya'da ise Eylül 2021'den sonra kötümser algıların ağırlıkta olduğunu gösteren negatif değerler

Şekil 1. İnşaat Sektörü Güven Endeksi karşılaştırılması* (Eylül 2023 - Eylül 2024)

Şekil 2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri - %normalin altı) (Eylül 2023 - Eylül 2024)

Tablo 1. Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	-8,5	-8,5	-7,5	-12,0	-8,8	-6,0	-3,0	-11,3	-7,3	-20,3	-20,3	-16,8
2023	-18,5	-12,3	-3,0	-1,8	-1,5	-8,8	-11,5	-14,3	-12,3	-25,8	-28,5	-22,3
2024	-28,0	-18,0	-20,5	-17,0	-14,5	-9,5	-28,8	-12,0	-19,3			

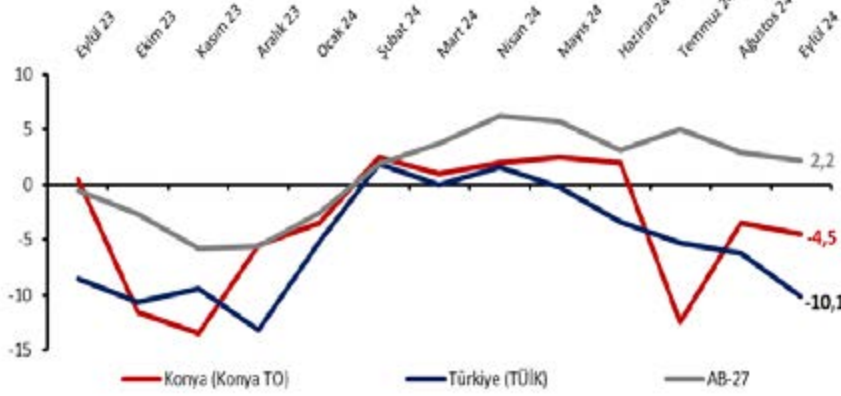
Tablo 2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri - %normalin altı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	-30,0	-26,0	-32,0	-29,5	-26,5	-18,0	-13,5	-19,0	-13,0	-31,5	-36,5	-21,5
2023	-34,5	-35,0	-26,5	-28,5	-16,5	-22,0	-25,0	-28,5	-25,0	-40,0	-43,5	-39,0
2024	-52,5	-38,5	-42,0	-36,0	-31,5	-21,0	-45,0	-20,5	-34,0			

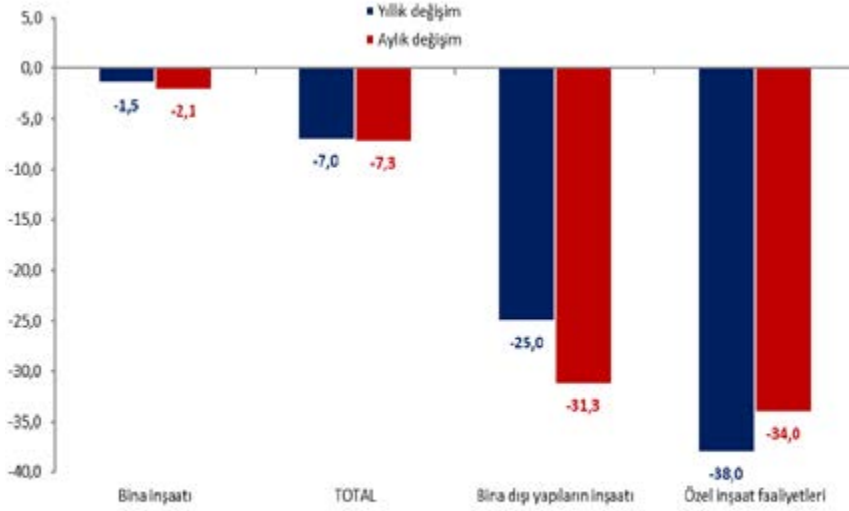
Tablo 3. Önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısı beklentisi* (%arttı - %azaldı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	13,0	9,0	17,0	5,5	9,0	6,0	7,5	-3,5	-1,5	-9,0	-4,0	-12,0
2023	-2,5	10,5	20,5	25,0	13,5	4,5	2,0	0,0	0,5	-11,5	-13,5	-5,5
2024	-3,5	2,5	1,0	2,0	2,5	2,0	-12,5	-3,5	-4,5			

Şekil 3. Önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısı beklentisi* (% arttı - % azaldı)(Eylül 2023 – Eylül 2024)

Şekil 4. Alt sektörler bazında endeksin Eylül 2024'te bir önceki aya ve yıla göre değişimi (puan)

Tablo 4. Soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	Konya (Konya TO) 09/2023	Konya (Konya TO) 08/2024	Konya (Konya TO) 09/2024	Bir önceki aya göre değişim 09/2024	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 09/2024	Türkiye (TÜİK) 09/2024
Geçtiğimiz üç ayda inşaat (yapma) faaliyetleriniz nasıl değişti?	-3,5	-5,0	-17,0	-12,0	-13,5	-0,9
Mevcut siparişlerinizin (mevsim normallerine göre) ne durumda olduğunu düşünüyorsunuz?	-25,0	-20,5	-34,0	-13,5	-9,0	-17,6
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	0,5	-3,5	-4,5	-1,0	-5,0	-10,1
Gelecek üç ayda satış fiyatlarınızın ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	22,0	34,0	36,0	2,0	14,0	18,4
Gelecek üç ayda şirketinizin yaptığı işlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	-10,0	9,0	-3,0	-12,0	7,0	
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	2,5	3,5	-10,5	-14,0	-13,0	
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde nasıl bir gelişme oldu?	-8,5	-11,0	-18,0	-7,0	-9,5	

alırken, AB-27'de ise (Mayıs 2023 dışında) Ekim 2022'den bu yana negatif değerlidir.

Mevcut siparişlerin mevsim normallerinin üstünde olduğuna yönelik değerlendirmeler Konya'da azalırken...

Konya inşaat sektörünün mevcut sipariş durumuna yönelik değerlendirmelerin dağılımından hesaplanan denge değeri geçen yılın aynı dönemine göre 9,0 puan, geçen aya göre ise 13,5 puan azalarak -34,0 değerini almıştır. Mevcut siparişlerin durumuna yönelik değerlendirmelere ait alt endeksler geçen yıla göre AB-27'de gerilerken Türkiye genelinde kısmi iyileşme kaydetmiştir.

...gelecek üç ayda çalışan sayısının artacağını bekleyenlerin sayıları azalıyor

Önümüzdeki üç aydaki çalışan sayısı beklentilerinin dağılımından hesaplanan denge değeri Eylül 2024'te geçen yılın aynı dönemine göre 5,0 puan ve geçen aya göre 1,0 puan azalarak -4,5 puan değerini almıştır. Geçen aya göre değerlendirildiğinde, önümüzdeki döneme ilişkin çalışan sayısı beklentisi AB-27'de ve Türkiye genelinde de azalmıştır.

Geçen yıla kıyasla bina inşaatı sektöründe güven azaldı

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksinde alt sektörler itibarıyla bakıldığında; Eylül 2024'te geçen yılın aynı dönemine göre güvenin "bina inşaatı" sektöründe güvenin 1,5 puan, "bina dışı yapıların inşaatı" sektöründe 25,0 puan ve "özel inşaat faaliyetleri" sektöründe 38,0

puan azaldığı gözlemlenmektedir. Geçen aya göre değerlendirildiğinde ise tüm sektörlerde güvenin azaldığı ve en yüksek düşüşün 34,0 puan ile "özel inşaat faaliyetleri" sektöründe gerçekleştiği görülmektedir.

Eylül ayında finansal kısıtlar faaliyetleri sınırlandıran birinci faktör

Konya'da inşaat sektörü firmalarının faaliyetlerini kısıtlayan faktörlerin incelendiğinde, Eylül 2024'te firmaların yüzde 42,5'i finansal kısıtları, yüzde 28,5'i talep yetersizliğini, yüzde 10,0'u işgücü eksikliğini, yüzde 2,0'si materyal veya ekipman eksikliğini ve hava şartlarını neden göstermektedir. Diğer taraftan, söz konusu değerlendirmeler geçen yıla göre kıyaslandığında finansal kısıtları, işgücü eksikliğini ve hava şartlarını belirtenlerin oranı artarken; talep yetersizliğini ve materyal ve ekipman eksikliğini belirtenlerin oranı gerilemiştir.

Aylık değişime göre işgücü eksikliğini belirtenlerin oranı yüzde 6,5 artarken, sadece materyal ve ekipman eksikliğini belirtenlerin oranı yüzde 0,5 gerilemiştir.

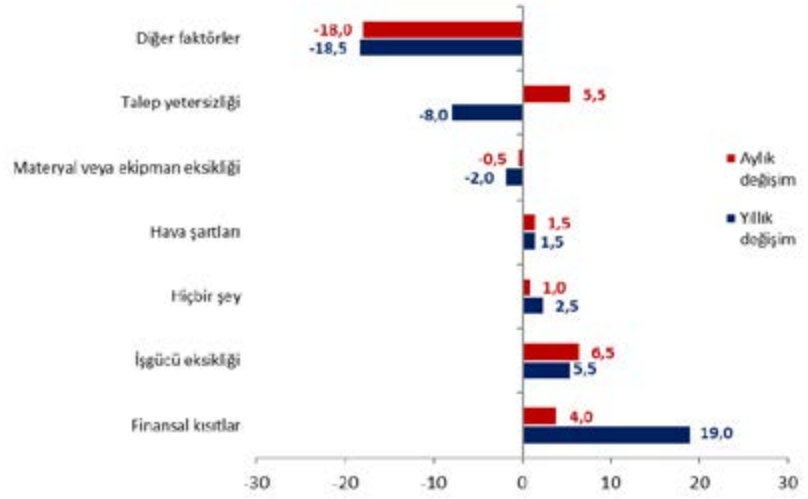
Konya inşaat sektöründe geleceğe yönelik beklentiler Türkiye genelinden daha yüksek

Konya ve Türkiye inşaat sektörü güven endeksleri soru bazında karşılaştırıldığında, Konya'da gelecek döneme ilişkin değerlendirmelerin Türkiye geneline kıyasla daha iyimser olduğu gözlenmektedir. Diğer yandan, geçmiş döneme ilişkin inşaat faaliyetleri ve mevcut siparişlerin seyrine yönelik beklentiler ise Türkiye geneline göre daha düşüktür. Konya özelinde ise en olumsuz görünüm mevcut siparişlere yönelik iken, en güçlü artış beklentisi gelecek üç ayda satış fiyatlarına ilişkindir.

Eylül ayında İnşaat Sektörü Güven Endeksi geçen yıla kıyasla Türkiye'de kısmi olarak azalırken Avrupa Birliği'nde yükseldi

Eurostat tanımına göre AB ülkeleri ve Türkiye'nin İnşaat Sektörü Güven Endekslerinin yıllık değişimleri karşılaştırıldığında, endeksin bir önceki yılın aynı dönemine göre 21 ülkede artarken, kalan tüm ülkelerde gerilediği gözlenmiştir. Bölge ortalamalarında, Türkiye'de 0,6 puan düşüş, AB-27'de ve Euro Bölgesi'nde 0,6 puan artış gerçekleşmiştir.

Şekil 5. İnşaat faaliyetlerini kısıtlayan temel etkenlerin Eylül 2024'te bir önceki aya ve yıla göre değişimi (puan)

Tablo 9. AB-27 Ülkeleri ve Türkiye'nin İnşaat Sektörü Güven Endeksi (Eylül 2023'e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Eylül 2023'e göre değişim	Eylül 2024
Yunanistan	20,0	14
Hollanda	12,4	14,7
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	8,7	-1,4
Arnavutluk	6,6	-3,6
Çek Cumhuriyeti	5,3	-11,0
Bulgaristan	5,2	0,4
Estonya	4,3	-24,0
Almanya	4,2	-13,2
Macaristan	4,1	-16,9
İspanya	3,2	9,9
Makedonya	2,9	-5,8
Polonya	2,7	-14,9
Litvanya	2,5	-12,7
Slovakya	2,0	-7,5
Danimarka	1,7	-7,7
Romanya	1,7	-4,0
Sırbistan	1,3	-1,1
Finlandiya	1,0	-41,5
Euro Bölgesi-19	0,6	-4,3
Belçika	0,6	-4,3
AB-27	0,6	-6,5
Hırvatistan	-0,4	15,5
Letonya	-0,4	-14,8
Türkiye	-0,6	-13,9
Portekiz	-1,3	-3,8
Avusturya	-2,0	-9,0
Karadağ	-2,2	9,3
Malta	-3,0	-5,7
İtalya	-3,8	2,5
İsveç	-4,2	-32,5
Fransa	-7,1	-9,9
Slovenya	-7,7	7,3
Lüksemburg	-14,0	-20,7
İrlanda	*	*
İngiltere	*	*

KONYA İSTİHDAM İZLEME BÜLTENİ

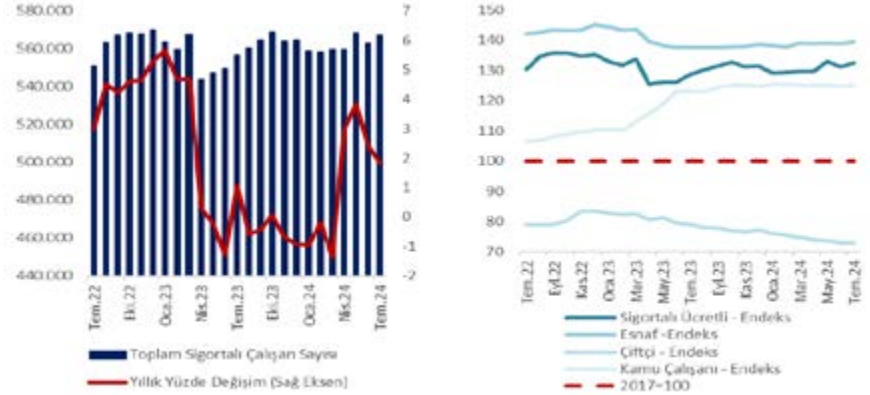
KONYA'DA TEMMUZ AYINDA KAYITLI ÇALIŞAN SAYISINDAKİ YILLIK ARTIŞ 10 BİNİN ÜZERİNDE

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından yayınlanan Temmuz ayı kayıtlı istihdam istatistiklerine göre, Konya'da toplam sigortalı çalışan sayısı geçen yılın aynı ayına göre 10.225 (yüzde 1,8) artarak 566.853 olmuş, geçen aya göre ise 3.871 (yüzde 0,7) artış gerçekleşmiştir. İlgili dönemde Türkiye genelinde ise yıllık değişim oranı yüzde 1,9 düzeyinde olup toplam sigortalı çalışan sayısı bir önceki aya göre 137.162 artarak 23.343.254 olmuştur. Konya'da çalışan sınıfı ayrımı incelendiğinde, istihdamda geçen aya göre tüm çalışan gruplarında artış gözlenmektedir. Temmuz ayında geçen aya göre sigortalı ücretli istihdamında yüzde 0,9, kayıtlı esnaf grubunda yüzde 0,5, kayıtlı çiftçi grubunda yüzde 0,02 ve kamu çalışan grubunda yüzde 0,2 artış gerçekleşmiştir (Şekil 1). Diğer taraftan, Türkiye'de 7. sırada yer alan Konya'da faaliyet gösteren iş yeri sayısı Temmuz 2023'e kıyasla yüzde 4,5 oranında artış göstererek 52.733'e ulaşmıştır. Bu dönemde, kadın istihdamı yüzde 7,0 artarak 95.627 olmuş ve toplam istihdamdaki payı yüzde 25,2'den yüzde 26,2'ye çıkmıştır.

Konya'da sigortalı ücretli istihdamı yıllık olarak 10.226 arttı

SGK verilerine göre Temmuz 2024'te sigortalı ücretli (4/a) çalışanların sayısı Türkiye genelinde 16.790.201, Konya'da ise 365.273 olmuştur. Temmuz 2023'ten Temmuz 2024'e sigortalı ücretli çalışan sayısı Türkiye'de 123.498 (yüzde 3,3), Konya'da ise 10.226 (yüzde 2,9) artmıştır. Konya'da ve Türkiye'de sigortalı ücretli istihdamı artışları Nisan 2024'ten itibaren artış eğilimindedir (Tablo 1 ve Şekil 2). Temmuz 2023'ten Temmuz 2024'e sigortalı ücretli çalışan sayısı 77 ilde artmıştır. Konya, yüzde 2,9'luk artış oranı ile sigortalı ücretli çalışan sayısı değişiminde 57'nci il olmuştur. Konya, Temmuz ayında sigortalı ücretli çalışan sayısı en fazla olan iller arasında 8'inci sıradadır.

Şekil 1. Konya'da Toplam Sigortalı Çalışan Sayısı ve Değişimler

Tablo 1. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı, Konya ve Türkiye (Temmuz 2023 - Temmuz 2024)

	Temmuz 2024	Haziran 2024	Temmuz 2023	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Sigortalı Ücretli Çalışan - Konya	365.273	361.949	355.047	3.324	10.226	0,9	2,9
Sigortalı Ücretli Çalışan - Türkiye	16.790.201	16.666.703	16.254.081	123.498	536.120	0,7	3,3

Şekil 2. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı, Konya ve Türkiye (Temmuz 2022 - Temmuz 2024)

Tablo 2. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı, Konya ve Türkiye (Temmuz 2023 - Temmuz 2024)

	Temmuz 2024	Haziran 2024	Temmuz 2023	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Sigortalı Ücretli Kadın Çalışan - Konya	95.627	97.352	89.340	-1.725	6.287	-1,8	7,0
Sigortalı Ücretli Kadın Çalışan - Türkiye	5.609.236	5.710.395	5.330.436	-101.159	278.800	-1,8	5,2

Temmuz 2024'te Konya'da sigortalı ücretli kadın istihdamının payı yüzde 26,2

Temmuz 2024'te sigortalı ücretli (4/a) kadın çalışan sayısı Türkiye genelinde 5.609.236, Konya'da ise 95.627 olmuştur. Temmuz 2023'ten Temmuz 2024'e sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı Türkiye'de 278.800 (yüzde 5,2), Konya'da ise 6.287 (yüzde 7,0) artmıştır. Aylık olarak ise 1.725 azalırken ve toplam istihdam içerisinde kadın çalışanların payı Temmuz 2023'te yüzde 25,2 iken Temmuz 2024'te 26,2'ye yükselmiştir. İlgili oranlar Türkiye genelinde, sırasıyla, yüzde 32,8 ve 33,4'tür (Tablo 2 ve Şekil 3).

Temmuz 2023'ten Temmuz 2024'e sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı değişiminde Konya, yüzde 7,0'lık artış oranı ile sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı en hızlı artan 42'nci ildir. Konya, Temmuz ayında sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı en fazla olan iller arasında 12'nci sıradadır.

Konya'da esnaf sayısı geçen yılın aynı ayına göre 998 arttı

SGK verilerine göre Temmuz 2024'te kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf (4/b) sayısı Türkiye genelinde 2.467.258 olurken, Konya'da 75.659 olmuştur. Temmuz 2023'ten Temmuz 2024'e kayıtlı esnaf sayısında Türkiye'de 36.644 (yüzde 1,6) azalırken, Konya'da 998 (yüzde 1,3) artış gerçekleşmiştir (Tablo 3 ve Şekil 4). Eğilim olarak değerlendirildiğinde, Türkiye genelinde ve Konya'da kayıtlı esnaf sayılarının 2023 Nisan ayından bu yana düşüş eğiliminde iken, Konya'da Mart 2024'ten bu yana artış eğiliminde olması dikkat çekmektedir (Tablo 3 ve Şekil 4).

Temmuz 2023'ten Temmuz 2024'e kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı değişiminde Konya, yüzde 1,3'lük artış oranı ile 5'inci il olmuştur. Konya, Temmuz ayında kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı en fazla olan iller arasında 6'ncı sırada yer almıştır.

Konya'da kayıtlı çiftçi sayısı son iki yılın en düşük seviyelerinde

Temmuz 2024'te tarım sektöründe çalışan kayıtlı çiftçi (4/b) sayısı Türkiye genelinde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 8,5 azalarak 482.535 olmuştur. Konya'da ise yüzde 7,8 azalış göstererek 30.135 olarak gerçekleşmiştir. Haziran 2024'te bir

Şekil 3. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı, Konya ve Türkiye (Temmuz 2022 – Temmuz 2024)

Tablo 3. Kayıtlı Esnaf (Kendi Hesabına Çalışan, 4/b) Sayısı, Konya ve Türkiye (Temmuz 2023–Temmuz 2024)

	Temmuz 2024	Haziran 2024	Temmuz 2023	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Kayıtlı Esnaf - Konya	75.659	75.309	74.661	350	998	0,5	1,3
Kayıtlı Esnaf - Türkiye	2.467.258	2.455.429	2.503.902	11.829	-36.644	0,48	-1,5

Şekil 4. Kayıtlı Esnaf (Kendi Hesabına Çalışan, 4/b) Sayısı, Konya ve Türkiye (Temmuz 2022 – Temmuz 2024)

Tablo 4. Kayıtlı Çiftçi (Tarım, 4/b) Sayısı, Konya ve Türkiye (Temmuz 2023 – Temmuz 2024)

	Temmuz 2024	Haziran 2024	Temmuz 2023	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Kayıtlı Çiftçi - Konya	30.135	30.128	32.701	7	-2.566	0,02	-7,8
Kayıtlı Çiftçi - Türkiye	441.724	441.867	482.535	-143	-40.811	-0,03	-8,5

Şekil 5. Kayıtlı Çiftçi (Tarım, 4/b) Sayısı, Konya ve Türkiye (Temmuz 2022 – Temmuz 2024)

önceki aya göre kayıtlı çiftçi sayısı Türkiye’de 143 (yüzde 0,03) azalırken, Konya’da sabit kalmıştır. Konya ve Türkiye genelinde kayıtlı çiftçi sayıları 2023 yılının ikinci yarısından itibaren yıllık olarak gerilemektedir. Konya, Temmuz ayında kayıtlı çiftçi sayısında 30.135 ile Türkiye’de ilk sırada yer almıştır. Konya’da kayıtlı çiftçiler Temmuz 2024 verilerine göre Türkiye genelindeki kayıtlı çiftçilerin yüzde 6,8’ini oluşturmaktadır.

Temmuz 2023’ten Temmuz 2024’e kayıtlı çiftçi sayısı değişiminde Konya, yüzde 7,8’lik azalış oranı ile kayıtlı çiftçi sayısı azalan 80 il arasında en yavaş azalışın gerçekleştiği 29’uncu il olmuştur.

Konya’da kamu çalışan sayısı yıllık olarak 1.597 arttı

SGK verilerine göre Temmuz 2024’te kamu çalışanlarının (4/c) sayısı Türkiye genelinde 3.644.071 iken, Konya’da 95.786 olarak gerçekleşmiştir. Temmuz 2023’ten Temmuz 2024’e kamu çalışanı sayısı Türkiye’de 22.063 (yüzde 0,6) azalırken, Konya’da 1.597 (yüzde 1,7) artmıştır. Türkiye geneli ve Konya’da kamu sektöründe çalışan sayılarında artış Mart 2023’te ivme kazanmış Şubat 2024’ten itibaren artış hızı azalmıştır (Tablo 5 ve Şekil 6).

Temmuz 2023’ten Temmuz 2024’e kamu çalışanı sayısı değişiminde Konya, yüzde 1,7’lik artış oranı ile kamu çalışanı sayısı artan 32 il arasında kamu çalışanı sayısı en hızlı artan 12’nci il olmuştur. Türkiye genelinde kamu çalışanı sayısı en fazla olan iller arasında Konya 5’inci sıradadır.

Konya’da iş yeri sayısı yıllık olarak yüzde 4,5 arttı

Konya’da kayıtlı iş yerlerinin Türkiye toplamındaki payı yüzde 2,5’tir. Temmuz 2024 itibarıyla iş yeri sayısı Türkiye genelinde yıllık olarak 66.952 (yüzde 3,2) artarak 2.185.591 olurken, Konya’da 2.377 (yüzde 4,5) artmış ve 55.110’a ulaşmıştır (Tablo 6 ve Şekil 7).

Temmuz 2023’ten Temmuz 2024’e iş yeri sayısı değişiminde Konya, yüzde 4,5’lik artış oranı ile işyeri sayısı artan 77 il arasında 24’üncü il olmuştur. Konya, Temmuz ayında iş yeri sayısı en fazla olan iller arasında 7’nci sırada bulunmaktadır.

Tablo 5. Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı, Konya ve Türkiye (Temmuz 2023 – Temmuz 2024)

	Temmuz 2024	Haziran 2024	Temmuz 2023	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Kamu Çalışanı - Konya	95.786	95.596	94.189	190	1.597	0,2	1,7
Kamu Çalışanı - Türkiye	3.644.071	3.641.993	3.666.134	2.078	-22.063	0,1	-0,6

Şekil 6. Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı, Konya ve Türkiye (Temmuz 2022 – Temmuz 2024)

Tablo 6. İş Yeri Sayısı (4/a), Konya ve Türkiye (Temmuz 2023 – Temmuz 2024)

	Temmuz 2024	Haziran 2024	Temmuz 2023	Aylık Değişim (İş Yeri Sayısı)	Yıllık Değişim (İş Yeri Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
İş Yeri Sayısı - Konya	55.110	55.021	52.733	89	2.377	0,16	4,5
İş Yeri Sayısı - Türkiye	2.185.591	2.182.968	2.118.639	2.623	66.952	0,1	3,2

Şekil 7. İş Yeri Sayısı (4/a), Konya ve Türkiye (Temmuz 2022 – Temmuz 2024)

KONYA DIŞ TİCARET BÜLTENİ

KONYA'DA İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI 50 PUANIN ÜZERİNDE YÜKSELDİ

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından Özel Ticaret Sistemine göre yayımlanan Dış Ticaret İstatistiklerine göre, Ağustos 2024'te Konya'nın ihracatı 332,5 milyon dolar, ithalatı ise 129,8 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Yıllıklandırılmış verilere bakıldığında, dış ticaret fazlasının 1,9 milyar dolar, ihracatın ithalatı karşılama oranının ise yüzde 234 düzeyinde gerçekleştiği görülmektedir. Konya'da 2023 yılının ikinci yarısından itibaren ithalat artış hızı yavaşlarken ihracatın yükselmesine bağlı olarak ihracatın ithalatı karşılama oranı artış eğilimindedir ve Ağustos 2024 itibarıyla artış 54 puana çıkmıştır. Diğer taraftan Türkiye geneline bakıldığında, Ağustos 2024 itibarıyla yıllık ihracat gelirleri ithalat harcamalarının yüzde 73,8'ini karşılarken dış ticaret açığı da 82,8 milyar düzeyinde gerçekleşmiştir (Şekil 1 ve Tablo 1).

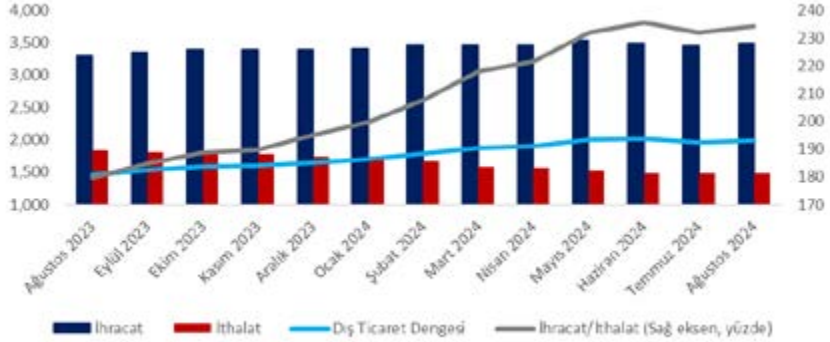
Konya'da ihracat geçen aya göre 84,1 milyon dolar arttı

Konya'da ihracat Temmuz 2024'te 248,3 milyon dolar seviyesinde iken Ağustos ayında bir önceki aya göre 84,1 milyon dolar, bir önceki yılın aynı ayına göre ise 41,2 milyon dolar artarak 332,5 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Diğer taraftan, Ağustos ayında yıllıklandırılmış ihracatın yıllık yüzde değişimi yüzde 5,4'tür (Şekil 2 ve Tablo 2 ve 3).

Konya'da ithalat geçen aya göre 15,9 milyon dolar azaldı

Konya'da Temmuz 2024'te 145,7 milyon dolar seviyesinde olan ithalat, Ağustos 2024'te bir önceki aya göre 15,9 milyon dolar azalırken, geçen yılın aynı ayına

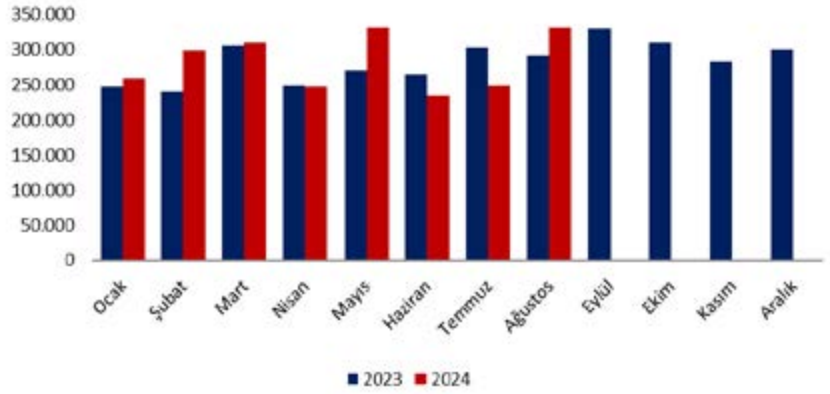
Şekil 1. Konya'da Dış Ticarete İlişkin Temel Eğilimler (yıllıklandırılmış, milyar \$)

Tablo 1. Türkiye - Konya Karşılaştırmalı Dış Ticaret İstatistikleri (yıllıklandırılmış, Ağustos 2023 - Ağustos 2024)

	İhracat (milyar \$)	İthalat (milyar \$)	Dış Ticaret Dengesi (milyar \$)	Dış Ticaret Hacmi (milyon \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	İhracat Değişim (%)	İthalat Değişim (%)
Türkiye	232.730	315.552	-82.822	548.282	73,8%	2,29%	-10,64%
Konya	3,485	1,488	1,997	4,973	234%	5,4%	-19,0%

Şekil 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı 2023-2024 (1000\$)

Tablo 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı (1000\$)

	İhracat (1000 \$)											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2023	247.578	240.413	305.787	248.111	270.351	264.769	302.445	291.358	330.536	309.265	283.031	299.342
2024	260.033	298.542	309.751	247.183	331.541	235.011	248.382	332.523				

Tablo 3. Konya'nın İhracatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

	İhracat (1000 \$)											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2023	9.7%	6.8%	7.2%	3.4%	3.8%	3.1%	4.2%	3.2%	3.1%	4.3%	3.6%	3.6%
2024	2.9%	5.6%	5.1%	7.4%	8.3%	7.9%	4.1%	5.4%				

Tablo 4. Aylara Göre Konya'nın İhracatı (1000\$)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2023	133.732	154.823	197.523	147.843	186.960	145.289	145.772	125.394	127.771	116.259	128.196	129.503
2024	98.607	119.595	118.707	121.481	144.086	108.515	145.779	129.861				

Tablo 5. Konya'nın İhracatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

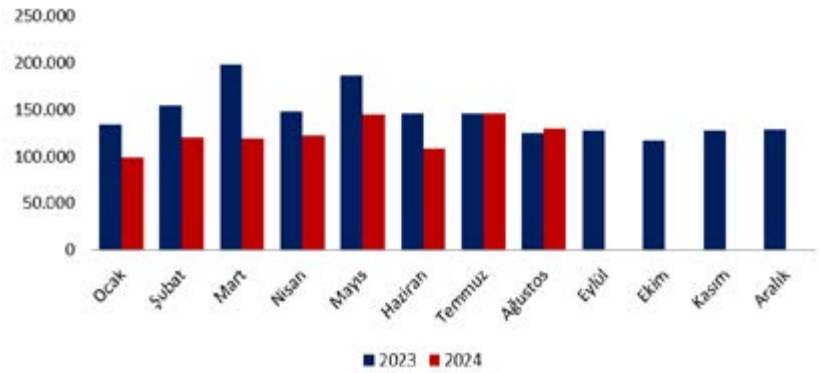
İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2023	26.7%	26.1%	34.9%	34.1%	34.7%	34.8%	32.9%	28.3%	21.3%	18.0%	16.8%	10.7%
2024	6.4%	2.2%	-7.3%	-2.0%	-15.8%	-18.9%	-19.8%	-19.0%				

göre ise 4,5 milyon dolar artarak 129,8 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Yıllıklandırılmış verilerle bakıldığında, 2024 yılı ilk iki ayı hariç ithalat gerilemektedir (Şekil 3, Tablo 4 ve 5).

Ağustos ayında "Metal cevherleri, cüruf ve kül" sektörü ihracatını en fazla artıran sektör oldu

Ağustos 2024'te ihracat içinde yüzde 2,0'lık pay ile onuncu sırada yer alan "Metal cevherleri, cüruf ve kül" sektörünün ihracatı geçen yılki 559.995 bin dolar seviyesinden 6,5 milyon dolara ulaşmıştır (yüzde 1076,5 artış). Diğer taraftan, bu

Şekil 3. Aylara Göre Konya'nın İthalatı 2022-2023 (1000\$)

Tablo 6. İhracatın Sektörel Dağılımı

	İthalat (\$)		Değişim (%)	Konya'nın Toplam İhracatı İçindeki Payı (%) Ağustos 2024
	Ağustos 2024	Ağustos 2023		
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	106.185.840	98.979.885	7,28%	31,93%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	67.954.334	65.488.065	3,77%	20,44%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	17.584.215	15.299.617	14,93%	5,29%
Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	17.184.675	13.167.900	30,50%	5,17%
Demir veya çelikten eşya	16.100.994	9.934.014	62,08%	4,84%
Plastikler ve mamulleri	15.059.949	7.833.646	92,25%	4,53%
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	10.903.855	7.904.198	37,95%	3,28%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	10.708.814	10.126.189	5,75%	3,22%
Kakao ve kakao müstahzarları	7.303.602	7.725.301	-5,46%	2,20%
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	6.588.052	559.995	1076,45%	1,98%
Toplam	332.523.890	291.358.709	14,13%	100,00%

Tablo 7. İthalatın Sektörel Dağılımı

	İthalat (\$)		Değişim (%)	Konya'nın Toplam İthalatı İçindeki Payı (%) Ağustos 2024
	Ağustos 2024	Ağustos 2023		
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	47.440.454	35.428.339	33,9%	36,5%
Plastikler ve mamulleri	8.861.338	11.436.835	-22,5%	6,8%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	7.238.611	13.807.979	-47,6%	5,6%
Demir ve çelik	6.355.547	5.687.829	11,7%	4,9%
Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	6.054.604	5.009.296	20,9%	4,7%
Hububat	5.365.079	5.465.093	-1,8%	4,1%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	4.944.401	7.282.008	-32,1%	3,8%
Gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri, hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler	4.784.740	2.611.732	83,2%	3,7%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	4.218.136	1.556.119	171,1%	3,2%
Organik kimyasal ürünler	4.153.630	3.823.353	8,6%	3,2%
Toplam	129.861.585	125.394.082	3,6%	100,0%

dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan ve toplam ihracat içinde yüzde 2,2'lik payı olan "Kakao ve kakao müstahzarları" sektörü ihracatı en hızlı daralan sektör olmuştur. Ayrıca, "Alüminyum ve alüminyumdan eşya" ve "Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı" sektörlerindeki artışlar da dikkat çekmektedir (Tablo 6).

Ağustos ayında "Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı" sektörü ithalatını en fazla artıran sektör oldu

Sektörlere göre ithalat verileri incelendiğinde, 2023 Ağustos ayında 1,5 milyon dolar düzeyinde olan "Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı" sektörünün ithalatı, 2024 Ağustos ayında 4,2 milyon dolar olarak gerçekleşmiş ve toplam ithalat içindeki payı yüzde 3,2'ye ulaşmıştır ve bu ay en fazla ithalat yapılan dokuzuncu sektör olarak öne çıkmıştır. Söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan ve yüzde 5,6 payı bulunan "Plastikler ve maddeleri" ithalatı en hızlı daralan sektördür (Tablo 7).

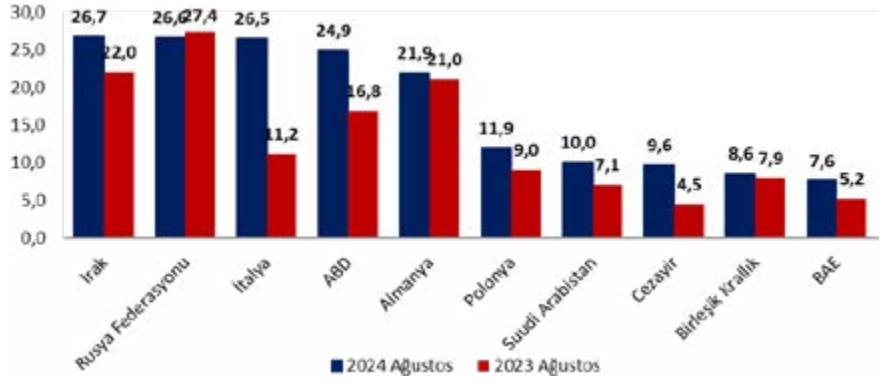
Ağustos ayında Konya'nın İtalya'ya olan ihracatı yüzde 136,2 arttı

Ülkeler bazında Konya'nın ihracat rakamlarına bakıldığında, Ağustos ayında ihracatın en fazla arttığı ülke İtalya olmuştur. Konya'nın İtalya'ya olan ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 136,2 artarak 26,4 milyon dolara ulaşmış, toplamdaki payı da yüzde 8,0'a çıkmıştır. Diğer taraftan, bu dönemde Suudi Arabistan, ABD, Suudi Arabistan ve Cezayir'e yapılan ihracatta da yüzde 40'dan fazla artışlar gerçekleşmiştir. Bunun yanı sıra, Konya'nın ihracatında bu dönem ihracat partnerlerinde Rusya Federasyonu dışında (yüzde -2,7) ilk 10 ülkede bir daralma yaşanmamıştır (Şekil 4 ve Tablo 8).

Konya, Ağustos ayında en fazla ithalatı Çin'den yaptı

Konya'nın Çin'den yaptığı ithalat geçen yılın aynı ayına göre 17,6 milyon dolar artarak 55,5 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiş, toplam ithalatın içindeki payı da yüzde 42,8 olmuştur. Ağustos ayında Konya'nın Çin'den sonra en fazla ithalat yaptığı ülke yüzde 7,7'lik pay ve 9,9 milyon dolarlık ithalat tutarı ile İtalya'dır. Bu dönemde, Konya'nın İspanya ve İtalya'dan yaptığı ithalat miktarlarının yüksek yıllık artışları dikkat çekmektedir (Şekil 5 ve Tablo 9).

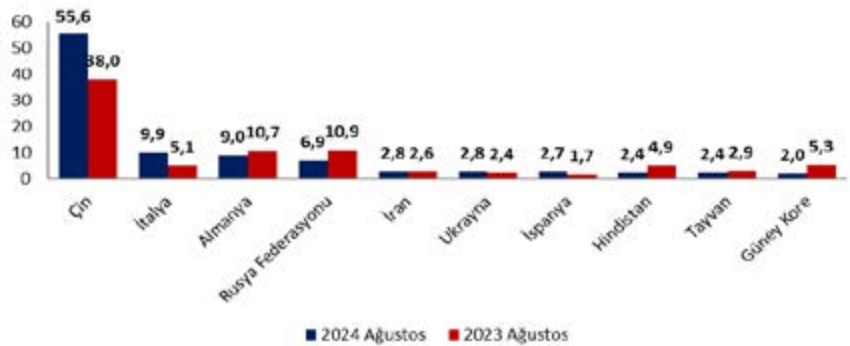
Şekil 4. Ülkelere Göre Konya'nın İhracatı - İlk 10 Ülke (Ağustos 2024, milyon \$)

Tablo 8. İhracat Partnerleri

	Partner Ülke	İhracat (\$) Ağustos 2024	Değişim (%) Ağustos 2023 - Ağustos 2024	Pay
1	Irak	26.729.381	21,3%	8,0%
2	Rusya Federasyonu	26.631.615	-2,7%	8,0%
3	İtalya	26.467.018	136,2%	8,0%
4	ABD	24.861.205	47,9%	7,5%
5	Almanya	21.916.316	4,1%	6,6%
6	Polonya	11.883.990	31,9%	3,6%
7	Suudi Arabistan	10.024.144	41,6%	3,0%
8	Cezayir	9.642.834	116,0%	2,9%
9	Birleşik Krallık	8.586.298	8,1%	2,6%
10	BAE	7.630.189	47,4%	2,3%
	Diğer	158.150.900	-0,68%	47,6%
	Toplam	332.523.890	14,1%	100%

Şekil 5. Ülkelere Göre Konya'nın İthalatı - İlk 10 Ülke (Ağustos 2024, milyon \$)

Tablo 9. İthalat Partnerleri

	Partner Ülke	İthalat (\$) Ağustos 2024	Değişim (%) Ağustos 2023 - Ağustos 2024	Pay
1	Çin	55.557.371	46,3%	42,8%
2	İtalya	9.942.942	96,5%	7,7%
3	Almanya	9.001.735	-15,5%	6,9%
4	Rusya Federasyonu	6.898.810	-36,7%	5,3%
5	İran	2.765.441	4,4%	2,1%
6	Ukrayna	2.762.825	14,3%	2,1%
7	İspanya	2.717.689	58,3%	2,1%
8	Hindistan	2.413.569	-51,1%	1,9%
9	Tayvan	2.367.768	-18,5%	1,8%
10	Güney Kore	1.959.696	-62,9%	1,5%
	Diğer	33.473.739	-18,2%	25,8%
	Toplam	129.861.585	3,6%	100%

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

KTO Karatay ile

GÖKYÜZÜNE
KANAT AÇ

Bizi takip edin

karataypilotaj

Daha fazla bilgi için ziyaret edin

pilotaj.karatay.edu.tr

Bizi arayın

444 1251

TIP EĞİTİMİ ALANINDA GÜÇLERİMİZİ BİRLEŞTİRDİK

